מן צורף המוסף הפרסונלי "באר טוביה" (עמ' 33 – 39)

לב שקט - ביטוח לב

בלעדי לקבוצת הביטוח של כלל

בעיה נוגעת ללב

אין זה סוד כי הרפואה הציבורית מתקשה להעניק את השירותים הדרושים לסובלים מבעיות לב. למשל, לבדיקת צינתור ממתינים בין 3 חודשים ל-9 חודשים ולניתוח לב פתוח ולניפוח ע"י בלון - עד חצי שנה.

פחות ממחצית החולים שהיו צריכים לקבל אחד מהטיפולים הנ"ל בשרות הציבורי אכן קיבלו אותו בזמן סביר.

תנאי האישפוז רחוקים מלהיות נוחים ואין אפשרות לבחירת הרופא המטפל ומקום האישפוז.

זה לב הבעיה

כשמדובר בארוע לב שמצריך טיפול, יש להמתנה משמעות ממדרגה ראשונה והיא יכולה להיות גורלית. קבוצת הביטוח של כלל מציעה לראשונה פתרון מכל הלב.

פתרון מכל הלב: תכנית לב שקט

לב שקט מעניק מימון עבור הוצאות רפואיות בגין טיפולי לב שונים. כך מתאפשר לקצר את ההמתנה לטיפול בצורה משמעותית, לבחור את הרופא המטפל ולבחור מקום טיפול עם תנאים נוחים. לנוחות המבוטח, קיימת בחברות הביטוח של קבוצת כלל רשימה של מוסדות רפואיים הנותנים שרות פרטי לטיפולי לב המפורטים להלן.

אלו הטיפולים הממומנים במסגרת לב שקט:

ניתוח מעקף לב - ניתוח לב פתוח בו משתילים עורק או וריד עוקף לכלי דם חסומים.

צינתור - בדיקה קרדיולוגית לאיבחון בעיות לב וטיפולן.

ניפוח ע"י בלון - פתיחת עורק סתום באמצעות ניפוח ע"י בלון.

שיקום לב מיידי - החלמה בבית מרפא עד 7 ימים לאחר ניתוח מעקף לב או ניפוח ע"י בלון, המאפשרת שיבה לפעילות חיים רגילה.

שיקום לב אמבולטורי - פעילות שיקומית במכון לשיקום לב עד 12 חודש, המאפשרת למבוטח לחזור לפעילות יום-יומית (לדוגמא: התעמלות, יעוץ דיאטטי, סוציאלי וכיו"ב).

שים לב! הביטוח מכסה גם הוצאות שנעשו בחו"ל בגין הטיפולים הנ"ל, פרט לשיקום לב אמבולטורי.

למי מיועדת התכנית

התכנית מיועדת לכל המעוניין בביטוח חי[...] לב שקט, והוא חבר קופת חולים כלשהי, [...] ועד גיל 55, וגם לאלה המבוטחים כיום ב[...] בחברות הביטוח של קבוצת כלל ומעוניינ[...] בתוספת של ביטוח לב שקט.

דוגמא לפרמיה חודשית לביטוח לב שקט:
גבר בגיל 35 - 4.58 ש"ח, גבר בגיל 45 - 15.30 [...]
גבר בגיל 55 - 26.55 ש"ח.
לנשים הנחה של 50% מהפרמיה ולגברים [...] הנחה של 10% מהפרמיה.

טלפון תענה בחפץ לב

לפרטים נוספים פנה לשלושה מוקדי טלפו[...] המפורטים להלן, בהם תוכל לקבל, במשך [...] שבועות (פרט לימי ו'), יעוץ ומידע מאנשי [...] החברה יופנה אליך.

אררט חברה לביטוח - 03-640838
כלל חברה לביטוח - 03-627733/4
אריה חברה לביטוח - 03-661732/3

פרטים נוספים תוכל לקבל אצל סוכן הביטוח שלך.

אררט חברה לביטוח בע"מ | כלל חברה לביטוח בע"מ | אריה חברה ישראלית לביטוח בע"מ

הכן צמיגך לחורף

המבצע יערך במוסכים המורשים לתיקון צמיגים ואבובים. רשימת המוסכים תפורסם בנפרד בעתונות.

- הבדיקה תערך ללא תשלום.
- במסגרת המבצע תינתן הנחה של 10% ממחיר המחירון לגבי צמיגים מתוצרת הארץ המיועדים למכוניות נוסעים פרטיות ורכב מסחרי שמשקלו הכולל עד 4 טון.
- לכל רוכש צמיג-פירוקו והרכבתו בלבד יעשו ללא תשלום.

משטרת ישראל וניידות הבטיחות יגבירו את בדיקת הצמיגים בדרכים בתקופת המבצע.

המבצע מתקיים בין התאריכים 20.2.87-19.1.87

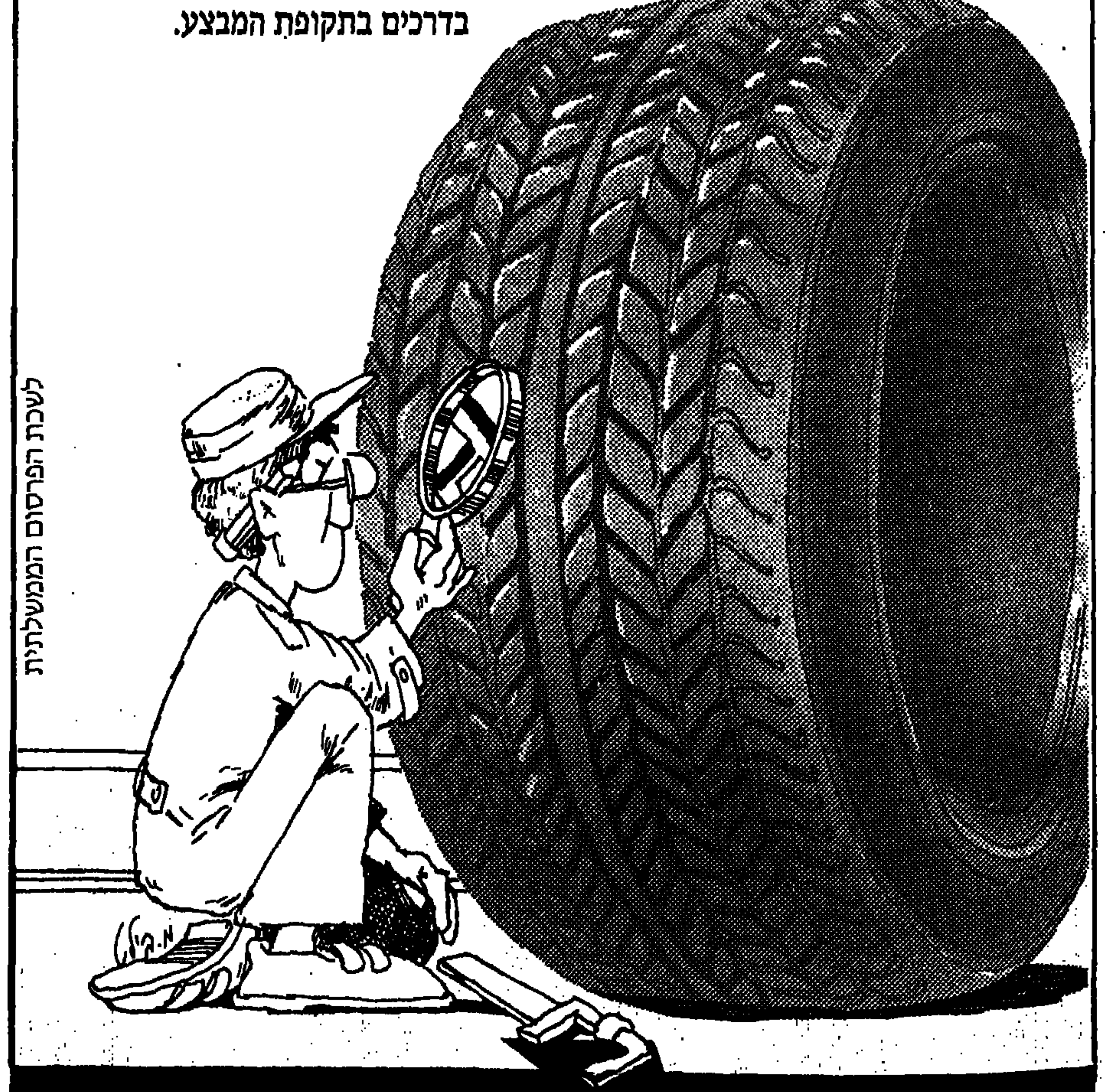

לשכת הפרסום הממשלתית

משרד התחבורה / אגף הרכב – מחלקת המוסכים • המינהל לבטיחות בדרכים • משטרת ישראל • אגוד המוסכים

מצפה שלם

1977–1987

בימים אלה חוגגים 85 חברי **מצפה שלם** עשור לאיזרוח הקיבוץ. החברים רובם ככולם צעירים עד גיל 30, יוצאי גרעיני נח"ל, חיים במצפה שלם המצוי וממוקם בנוף מדברי קסום וצופה אל ים המלח.

ב־1973 הוקמה היאחזות הנח"ל במקום וב־1977 אוזרח הישוב.

חברי המשק עוסקים מלבד בחקלאות **(בישוב כרם הענבים הבכיר בארץ)** גם בתיירות ובייצור מוצרי קוסמטיקה.

במצפה שלם – כפר נופש ומרכז סיורים ההופכים את **מצוקי דרגות** למרכז בינ"ל לתיירות מדברית.

במצוקי דרגות – כפר נופש המונה 48 חדרים ומציע חבילות תיור בנות שבוע לקבוצות מאורגנות ולפרטיים, שבוע של טיולים וסיורים רגליים ובכלי רכב מדבריים, גלישה וטיפוס במסלולים שונים באיזור. חוויה אמיתית, אם לשפוט עפ"י חוות הדעת ששמענו מנופשים במקום.

במשק מייצרים מוצרי בריאות ים המלח – המשווקים תחת השם המסחרי „אהבה". מוצרי הקוסמטיקה מופקים ממינרלים בים המלח.

לפני כ־3 חדשים החל המפעל לשווק בישראל ובעוד כחודש ימים ייכנסו למבנה הקבוע שלהם.

בכוונת חברי המשק לקלוט עוד כ־15 חברים נוספים במהלך שלוש השנים הקרובות – חברים בעלי השכלה התואמת את צרכי וענפי הקיבוץ, וכן אנשי חינוך ובעיקר גננות – ולהגיע לכ־100 חברים.

בהצלחה!

לקבוץ מצפה שלם

שגשוג והצלחה
בהמשך הדרך

עין גדי –
אתרי תיירות, נופש ומרפא
קבוץ עין גדי
ד.נ. ים המלח טל: 057-84757/8

לקבוץ מצפה שלם

במלאת 10 שנים להיווסדם
ולמוצרי בריאות ים המלח
עם תחילת השיווק הרבה ברכות

לוג מוצרים פלסטיים
קבוץ אשדות יעקב איחוד

לקבוץ מצפה שלם

המשך שתוף פעולה פורה

קנטלי בע"מ
יבואנים ויצרני מכונות
להדבקת קנטים P.V.C
פורמייקה ופורניר
רח' בר עטר 26 ת"א
טל: 826419, 834368

לחברים במצפה שלם

שאו ברכות בחגכם
עם איחולים
להמשך החלוציות והפיתוח

מועצה אזורית תמר

לקבוץ מצפה שלם

מיטב ברכותינו

הרי ירושלים –
אגודה חקלאית שיתופית
של משקי העובדים לתובלה
כורש 10 ירושלים טל: 02-228235

מצטרפים לברכות

סיון פרסומאים ויועצים לשיווק
נחמני 12א, דירה 15 ת"א, טל. 295556-7

הפקת קטלוגים מקצועיים
וטכניים ברמה גבוהה

אחר החרמון

* במכונית

כדאי לך לבלות ולהנות בחרמון
באמצע השבוע, (בימים א'-ה').

כל נוסע רביעי במכונית -
יזכה בכרטיס עליה לרכבל חינם!

הנחות מפתיעות
לבתי-הספר!

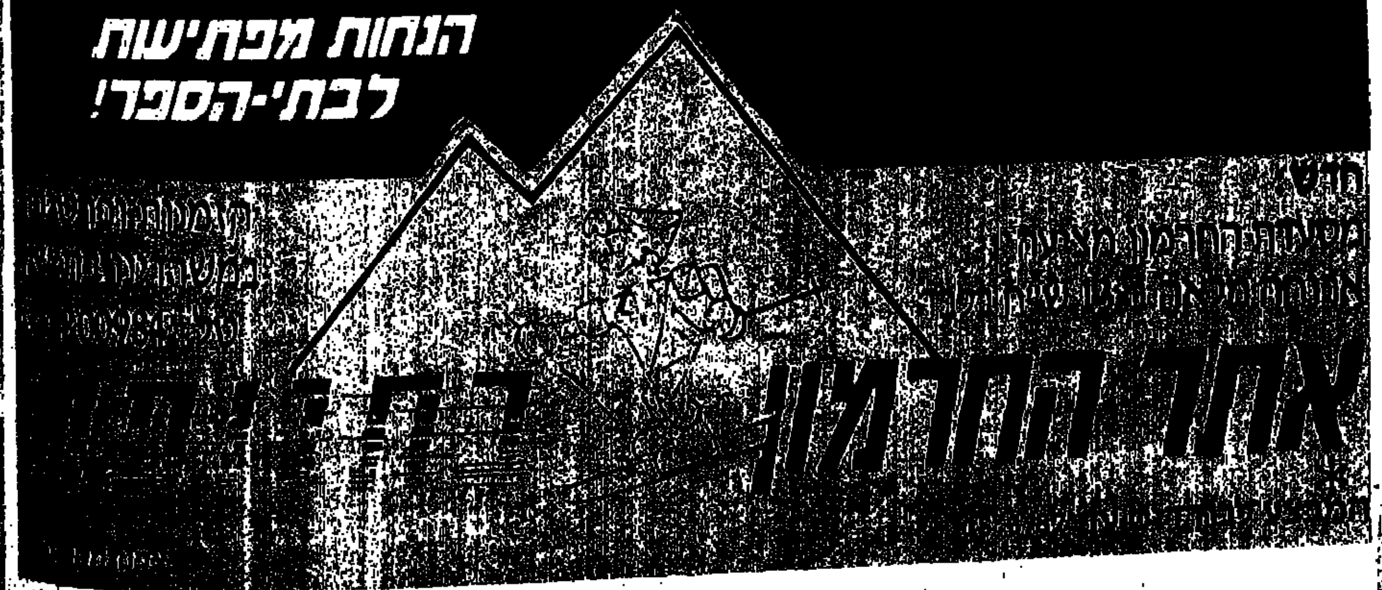

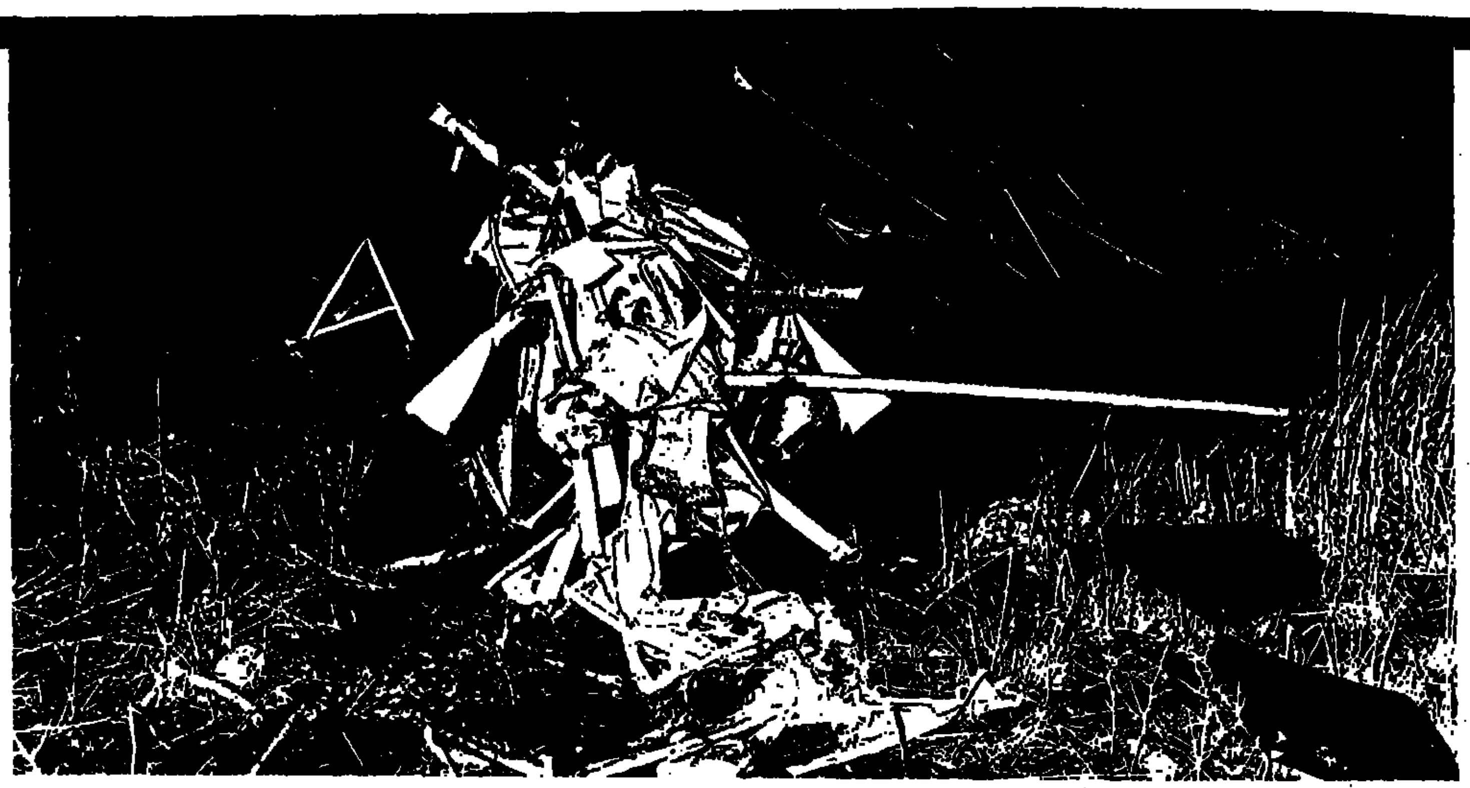

קופסה שחורה

■ בניגוד לדעה הרווחת, אלוהים לא יכול להרים מטוס שנופל באמצע הלילה, אלא אם כן נמצאת בו עופרה חזה.

■ בכל המקרים האחרים התקלות הסתיימו באסון. תולדות התעופה מלאות מקרי אסון. לפעמים זה מתחיל בטייס, לפעמים – בהוראות שקיבל. ויש תקלות במטוס עצמו.

■ 31.3.1986, שדה התעופה הבינלאומי של מיניאפוליס: מטוס DC-10 קיבל הוראה להתכונן להמראה, באותה שניה ממש קיבל טייס של מטוס אחר, הוראה לחצות את המסלול. בשני המטוסים יחד היו 501 נוסעים, בנס לא קרה אסון.

■ בחקירה התברר ששני פקחי טיים, נתנו בו בזמן שתי הוראות שונות.

■ במהלך 1979 שלושה מטוסי DC-10 התרסקו, למעלה מ-600 איש ניספו והחברה שילמה מיליוני דולרים פיצויים.

■ הסטטיסטיקה מבטיחה שבאוויר נהרגים פחות אנשים מאשר על הכבישים. אבל החרדות שמלוות את חווית הטיסה, לא מלוות אותך על הקרקע.

■ תאונת המטוס החמורה ביותר בתולדות התעופה התרחשה ב-1977 באי טנריף. שני מטוסי בואינג 747, התנגשו על המסלול, 582 אנשים נהרגו.

■ שנת 1985 נחשבת לקשה ביותר שהיתה עד עכשיו בתעופה העולמית. יותר מ-1,400 איש נהרגו באסונות תעופה:

■ בואינג 747 יפני התרסק בראש הר ו-520 איש נהרגו. בואינג 747 של אייר־אינדיה, התרסק מעל לים מול חופי אירלנד, 329 איש נהרגו. בואינג 727 של אייר־איבריה, התרסק על צלע הר בספרד, 184 איש נהרגו.

■ הרשימה חלקית בלבד. נתוני האסונות בעליה מתמדת. ב-1986, בארה"ב בלבד, היו 812 מקרים של התנגשויות חזיתיות בין מטוסים.

■ כתבה על "קופסה שחורה" בגליון זה.

אביבה מץ

גבר לעניין
גליון מספר 79
יו' שבט תשמ"ז, 16.2.87

עורכים:
תהילה עופר
אריה רייכמן

עריכה גראפית: אורלי אנשל

מזכירת מערכת: ציפי לוי
טלפון: 03-439111/439242

מודעות: גילה שניידר
סימה בללי
טלפון: 03-439474

כל הזכויות שמורות ל"מעריב"

בשער: לאוסי הלל הצעירה יש ראש טוב על הכתפיים. תערובת של אם הונגריה ואב תימני. אהבתה הגדולה ביותר היא הקלנוע. עוד משהו – בעמודי האמצע
צילום: רן שריד.

דואר

בעד גבר נורמלי

אנחנו כנראה באמת מאבדים את שפיות דעתנו, או שאנחנו מומחים לירוק לעצמנו בפרצוף.

בימים אלה של שביתות עובדי בתי החולים, שבחלקם משתכר 420 עד 430 שקל בחודש, קיצוצים במערכת החינוך וכו' מחד וארנסט יפת ששוחה במיליונים ע"ח העם כולו מאידך – "גבר יקר שלי" (גליון 76). מקומם, מרגיז, מראה עד כמה החברה שלנו חולה! נראה לי שנכון יותר היה לפרסם מאמר על הגבר הנורמלי. לא חו"ח הסגפן, המסתפק במועט. אלא על זה שנוסע במכונית מסוג בינוני, קונה לעצמו חליפה למאורעות מיוחדים, מכסימום בפולגת, ולפעמים מקבל מאשתו או מחברתו איזה מצית נחמד ליום ההולדת, שנקנה דווקא בחנות המציעה מחירים זולים יותר מהמקובל. וכך הלאה. שטיפת מוח לציבור על־ידי אמצעי התיקשורת שבירים, כידוע, כוח עצום, בכיוון המאוזן, הנורמלי, האמיתי, ההולם את היכולת ואת המציאות הישראלית – אולי זה היה עוזר להעמיד חזרה את הכל בפרופורציות הנכונות!

ברכה סלק
מאבחנת קשיי למידה
צהלה

אלימות ומין

אני עולה חדשה שהגיעה מארצות הברית לפני חודש. החלטתי מיד שכדי לשפר את העברית שלי, אני חייבת לקרוא עתון בעברית כל יום. ב"גבר לעניין", לי לא אכפת אם אתם רוצים להקדיש גליון שלם למה שאתם חושבים שגברים אוהבים (נשק, אלימות ומין). ולי לא אכפת כל כך שיש דוגמניות סקסיות, כי אנחנו כבר רגילים לדוגמניות יפות בכל פרסומת. אבל לי אכפת כשגליון של עתון יומ־יומי מנסה להתיצב כמו "פליבוי", עם דוגמניות חצי ערומות בעמודי האמצע ועם סיפורים על בתי־זונה בטילנך עם תמונות עם שדיים ערומות. אבל, ממש התרגזתי כשראיתי את הפוזה של הדוגמנית בגליון של תאריך 19.1.87. מה אתם רוצים להשיג בפוזה של אישה באזיקים?
אני בשום פנים באופן לא בעד צנזורה. ואם מישהי רוצה להצטלם בפוזה כזות, שתהיי בריאה. אבל, אני חושבת שתמונה כזאת, שמרמזת וממליצה אלימות נגד נשים, לא שייך בעתון יומ־יומי שקוראים בכל מקום בארץ.

ברברה הורבין
מעון עולים "בית מילמן"
רמת אביב

באזיקים?

סמנטה, תמונת שער (גליון 75), נערה יפה. אך מדוע לכבול אותה באזיקים? מדוע דימוי פורנוגרפי בצירוף אזיקים? האינכם מודעים ל"השתלה" הסמויה, במיוחד בתודעת הנוער? מה פירוש העובדה כי מראים לך נערה יפה, חסרת אונים, הקשורה אל עמוד תאורה באולפן? מהו השלב הבא?

מנחם בר־צבי
חיפה

לא הייתי בפלמ"ח

אני מבקש לתקן טעות בקטע "חן המקום" (גליון 75). בקשר ל"פלוגות הלילה" שהנהיג קפטן צ'רלס וינגייט: אנשי "פלוגות הלילה" מעולם לא היו חברי פלמ"ח. כאיש מ"פלוגות הלילה", לא הייתי ולא נשלחתי ע"י הפלמ"ח (עם כל הכבוד לפלמ"ח). למען הדיוק, הפלמ"ח לא היה קיים עדיין בימים ההם.

ישראל קריש
רמת חן

שאגת אריה

אריה מליניאק, מאמן כדורסל, פרשן. קודש מקצועי שאי־אפשר להתווכח אתו, לצד רשימה ארוכה ושחורה של אנשים ש„מזהמים אותו": עיתונאים, ראשי איגוד הכדורסל ומכבי תל־אביב.

אריה מליניאק: הייתי נאיבי. פגעו בי. הלכתי לגליל. עכשיו גם פה אני מסתגר.

צילום: הנס אנגלמן

התחלת את הקריירה שלך כמאמן בגיל צעיר. בגיל 26 כבר אימנת בליגה הלאומית. למה לא המשכת כשחקן?

עשיתי קורס מאמנים כבר בגיל 21. האמת שהייתי שחקן טוב. המאמן שלנו עזב לפני תחילת העונה ואני החלפתי אותו. בעונה הראשונה שלי כמאמן הפועל רמת־גן בלאומית, לקחנו מקום שני, אחרי הפסד במשחק מכריע מול מכבי ת"א. זה היה בשנת 77'. כל קבוצה שקיבלתי, היו לה מעט מאד מאמנים שרצו לבוא לאמן אותה, אבל אחרי שעזבתי אותה, עמדו בתור כדי לאמן, חוץ מהפועל רמת־גן בפעם השניה שבאתי לאמן. זו היתה טעות נוראה. ספינה טובעת שאסור היה לדרוך עליה. סנטימנטים? למה שיהיו. אם לראש העיר, למועצת הפועלים ולעוד אנשים לא אכפת, למה שלי יהיה אכפת. בהפועל רמת־גן, כולם ברחו מאחריות. אף אחד לא רצה לעזור לקבוצה.

הגעת מהר מאד לטופ. ב־84' אימנת כבר את נבחרת ישראל. המי־שחקים המוקדמים וההצהרות שלך „הבטיחו" שנעלה לאולימפידה. בפועל זה לא קרה.

היה לנו טורניר לפני כן. השגנו תוצאות נפלאות. הפסדנו לרוסים ב־4 הפרש, ניצחנו את פולין ואת ספרד, בספרד. נוצרו ציפיות אדירות מהנבחרת. אני באמת האמנתי שאפשר לעלות לאולימפידה, דבר ששום נבחרת ישראלית בכדורסל, לא עשתה קודם. אבל נכשלנו. כל העיתונאים כעסו עלי. אתה יודע למה? קילקלתי להם את החלומות לנסוע ללוס אנג'לס. הם כבר תפרו את החליפות, והנה, איך אני מעז לבוא ולהפסיד. מה שעשו לנו. חתכו אותנו בסכינים. רצחו את הנבחרת. שכחו שמדובר במשהו לאומי. הפיצו שמועות ושקרים על יחסים מעורערים בנבחרת, דבר שלא היה מעולם.

חיכו לך בפינה?

אני לא קראתי את המפה נכון. מסתבר שגם בהצלחה אתה סופג לך אויבים ושונאים. עד אז כל קבוצה שלקחתי, לא פיספסתי. זה הוציא לכמה אנשים את העיניים מקינאה.

המהפך הזה, שינה בך משהו? הפסקת להיות נאיבי?

חל בי בהחלט שינוי גדול, מאז הטראומה של הטורניר ב־84. מה שעשו לי, מסע הצלב המכוער הזה, פקח לי את העיניים. חשבתי שאני יכול לחיות טוב עם כולם. אם הייתי בריב עם מישהו לא הייתי ישן ימים. המוטו שהנחה אותי היה „אל תדרוך על אנשים בדרכך למעלה, כי אתה עשוי לפגוש בהם בדרכך למטה". עשיתי את דרכי כשיא הזהירות – אבל למרות זאת, הרבה אנשים המתינו לי בדרכי למטה. לא מטריד אותי מה שכותבים עלי, לא אכפת לי שכועסים. לצערי יש בארץ, גל שסוחף. וכולם עלו על הגל והתנכלו לי. חבל שעיתונות הספורט בארץ, היא כל כך ירודה ורכלנית. אני בורח מעיתונאי־ספורט. הם מתקשרים אלי, אבל אני מעדיף שלא להתראיין.

היו דיבורים על יחסים מתוחים בינך ובין „מכבי תל אביב".

אני ברשימה השחורה שלהם. ברור לי לגמרי שאין לי כל סיכוי לאמן בקבוצה הזאת. אם תעלה שאלת המינוי שלי למישרת המאמן הלאומי, אין לי כל סיכוי לקבל את תמיכתם.

דווקא בשנתיים האחרונות ישנה „רגיעה כללית" ביחסי עם מכבי תל אביב. לפני התחדדות היחסים, הייתי משחק רמי אצל שמלוק בשבת אחר הצהרים. יחסי עם שחקני הקבוצה מצויינים עם זאת, ברור לי לגמרי שמנהלי הקבוצה אינם נמנים על מעריצי. המושבעים. העיתונאים הולכים אתם, וכמובן אוהדי הקבוצה. כל משחק שאני בא ליד אליהו עומדים מאחורי כמה אוהדים שמקללים אותי, 40 דקות רצופות. אני מקווה שגם התופעה הזאת תיפסק. אין לי בעיה עם השחקנים של מכבי. להיפך, מיקי ברקוביץ', שלצערי גם לו עושים לינץ' היום, בא אלי אחרי הכשלון

של הנבחרת ואמר לי, „אריה, רק עליך חבל. מה שעושים לך".

למה בעצם יש להם משהו נגדך? בגלל ששימשת פרשן בגביע אירופה והעברת עליהם ביקורת?

אני יודע שהיו לחצים עצומים על הטלוויזיה מצד מכבי תל־אביב, שאני לא אשמש כפרשן. כי אני לא הולך כמו כולם. יש לי ריעות משלי. כששימשתי פרשן בגביע אירופה, לא התביישתי לומר שעושים טעויות טקטיות. בשביל זה אני שם. לצערי הפרשנים בטלוויזיה מברברים ולא אומרים שום דבר אמיתי על מה שקורה. מפחדים לפגוע חס וחלילה במכבי תל־אביב. אני זוכר שפעם בא אלי ראש מחלקת הספורט, ואמר לי שמכבי הודיעו לו, שאם אני אשמש פרשן, הם לא יתירו את שידור המשחק בטלוויזיה. אני חושב שאני פרשן טוב ומקצועי. אני קורא ספרות ולא בא כמה דקות לפני השידור. מבחינת הטלוויזיה אני נחשב לפרשן מספר אחד. לפני תחילת כל עונה מתקשרים אלי בבקשה שאגיש את קטעי הפרשנות. כל פרשן שאתה רואה על המרקע, התקשרו אליו רק לאחר שאני לא רציתי לבוא.

אז למה הפסקת להיות פרשן במשחקי גביע אירופה?

עזבתי את הפרשנות, כי רציתי לברוח מהמדיה. זו גם הסיבה שהפסקתי לכתוב את טור־הכדורסל ב„העיר". לא רציתי מגע עם התקשורת משום כיוון. בנוסף לכך, באותם ימים אימנתי את נבחרת־ישראל. אינך יכול לאמן נבחרת לאומית ולעסוק בפרשנות בעת ובעונה אחת. הרי אינך יכול להעביר ביקורת פומבית על שחקנים שאתה מאמן! אבל ברגע שאני רוצה, יש לי עמוד משלי בעיתון, וכסא כפרשן. כמו במשחק מזרח מול מערב.

אתה לא נחשב בדיוק לטיפוס צנוע במיוחד...

אני לא צנוע. צניעות בעיני זה דבר מאוס. יש אנשים שחושבים שבגלל צניעות יעריכו אותם יותר. אני מאמן טוב, יש לי כושר כיסוי, ואני לא מתבייש לומר זאת.

בוא תעביר קצת תחושות. איך הרגשת בתקופה ש„עלו" עלייך ועל הכשלון של הנבחרת.

זו היתה התקופה הקשה בחיי. החלטתי לקחת פסק־זמן. הייתי עם הראש באדמה. אחרי תקופה ארוכה ישבתי בבית ובעזרת חברים הבנתי שאני מאמן לא־פחות טוב מאשר הייתי קודם־לכן. הבעיה היתה שההתפתחות שלי היתה מהירה מדי. כי בסך הכל, כל המאמנים בארץ, אם ניקח אותנו ליד פיגורה רצינית מאנ.בי.איי, כולנו פווה אחת גדולה. חיקוי לא־מוצלח לאוריגינאל. אני רק מתפלל לאלוהים שיתן לי כוח להישאר תמיד עם הרגליים על הקרקע. כי לאחר שאתה ממריא – אתה עלול לנחות על הפנים.

ההליכה לגליל, היתה חלק מהשינוי שחל בך?

המעבר לגליל היה מבחינתי נקודת מיפנה בחיים. לפני כן, התגרשתי מאשתי ועברתי שנים קשות. חיפשתי שינוי. לאחר המעבר לגליל, הכל נראה אחרת. לדוגמה: שבע שנים גרתי ליד שדה־תעופה בהרצליה, ולא עלה ברעתי לממש חלום ישן, קורסים. היום, כשאני בגליל, אני לומד טיס בבית־ספר „סנונית" במחניים. החיים בגליל, נראו לי בשנה הראשונה שונים. הכל יותר שקט, הקיבוצניקים הם פחות לחוצים, אני התחנכתי בשומר הצעיר כך שאת הסידורות כבר עשיתי.

איך התאקלמת שם?

כשהגעתי, החלטתי שאני אחיה שם ולא אבוא רק לאימונים. בקיבוץ חולתה קלטו אותי הורים מאמצים נפלאים, ברכה וימבו הררי. החלטתי להיות מעורב בחיי הקיבוץ. עבדתי במפעל, עבדתי במשלוח דגים, בהגשה בחדר אוכל. וזה התקבל טוב אצל החברים בקיבוץ. יודעים להעריך אותך כשאתה לא פרזיט.

זה נשמע כסיפור קליטה מוצלח...

השנה הזאת, כבר הולך קשה יותר. יש קצת מתחים עם ההנהלה של הפועל גליל עליון, למרות שמבחינה מקצועית, הקבוצה לא היתה מעולם במצב טוב יותר. כל זה גרם לי להסתגר בחדרי. כבר חודש פלוס שאני לא עובד בקיבוץ בגלל המתחים. זה קילקל לי את כל הכייף שהיה. עולה לי בבריאות. איזה מקצוע מחורבן זה מאמן: אפילו שאתה מצליח, יש קהל שממלא כל משחק, אין גרעון כספי, הכל רץ, ובכל זאת יש לך מתחים עם ההנהלה. 24 שעות אני במתח, בגלל שטויות. הרי בגלל זה ברחתי מתל־אביב.

אתה מתכוון לחזור בסוף העונה לתל־אביב?

יש עוד סיבות שגורמות לי להרהר על חזרה לתל־אביב. אני גרוש, וחשבתי שאוכל לפגוש בחורות או לשמור על קשרים עם חברים וחברות מהעבר. אבל הקשרים הולכים ומתרופפים בגלל המרחק. אין לי אפשרות להכיר אנשים חדשים שם. בכל הגליל, יש פחות אנשים מאשר ב־11 רחובות ברמת־גן. ניצחון בליגה אינו פותר בעיות אישיות.

יש חלומות שהיית רוצה לגעת בהם, בתחום הכדורסל?

החלום שלי, לשמש אפילו כעוזר מאמן בליגה האיטלקית. הכדורסל האיטלקי הוא ה־אנ.בי.איי. של אירופה. כאן בסך הכל כולנו באותה בצה. שם אפשר ללמוד הרבה. נבחרת? לא רוצה לחשוב על זה. איגוד הכדורסל? הגיע לי עד הצוואר. החלום הכי גדול שלי, להתמסר לבית הספר לכדורסל, שהקמתי ברמת השרון. לטפח את דור העתיד. חבל שעכשיו, בגלל הריחוק, קשה לי לעקוב אחרי מה שקורה שם באופן סדיר וקבוע. הייתי רוצה להיות שם ג'נראל מנג'ר. כי אני גם איש עסקים מצליח. למרות שבסופו של דבר החיים שלי הם ליד הקווים. למדתי לקח, שאם אתה כבר הולך הביתה, תעשה את זה בדרך שלך. עם העקרונות שלך. אם אני אלך יום אחד הביתה, זו רק בדרכי.

אבי מור גנשטרן ■

ביקשנו תגובה:

שמואל מחרובסקי (שמלוק), מנהל מכבי תל־אביב בכדורסל, על האשמות שמליניאק הטיח בו:

אני מכבד את מר מליניאק, ואין לי כל תגובה על הדברים שהוא אמר. אם אני אענה לו, זה ייראה זול מדי. אני מעדיף שהוא ישאר עם המחשבות שלו. זו זכותו, לומר מה שהוא רוצה. אני לא מגיב.

איש כועס. לא מאמין בצניעות

אריה מליניאק, בן 37. גרוש פלוס שניים. שיחק בקבוצת הכדורסל של הפועל רמת־גן. בגיל 26 הוא כבר היה מאמן בליגה הלאומית. עד שנת 84', הכל הלך הרבה יותר טוב מכפי שיכול היה לצפות. הגיע עם הפועל רמת־גן, בעונתו הראשונה כמאמן, למקום השני. רק במשחק האחרון, מול מכבי תל־אביב, ב־77', הפסיד את האליפות. אחר כך לקח את הפועל עפולה, הפועל חולון שהפכה תוך שנתיים תחת שרביטו, לגורם מרכזי בכדורסל הישראלי.

ההתרסקות באה לאחר הכשלון שלו כמאמן נבחרת ישראל, במשחקים הקדם־אולימפיים. 1984. בעזרת נצחונות מפתיעים בטורניר קודם, מליניאק עורר ציפיות ענקיות. אבל כשבא לפרוץ את השערות בטורניר החשוב, בדרך לאולימפידה, הוא נשאר באנדרדאפט.

התקשורת הישראלית צלבה אותו. מליניאק, שעד אז חשב שקלים חיי מאמן כדורסל, נוכח לדעת שצריך לדעת להגיש גם את הלחי השניה. זה כאב. מאד. ומאז הוא שינה את הלוך המחשבה והחיים. ברח אל השקט, בגליל העליון. לא לדבר עם עיתונאים, לא לקרוא עיתונים. הוא מכיר את התקשורת גם מבפנים. היה לו מדור בעיתון „העיר", משמש כפרשן בטלוויזיה. עם נבחרת גליל־עליון הוא הגיע לצמרת הליגה הלאומית: הקבוצה נעה לאורך העונה במקומות השני־שלישי והגיעה לחצי גמר גביע המדינה בכדורסל, לראשונה בתולדותיה.

היום הוא ממשש את הצער הבא. יש לו והתחייבות לשנה נוספת עם גליל־עליון. מלבד כדורסל, הוא עדיין מחפש גם אשה, ומבקש חברות, אתם הוא בקשר רופף, בגלל הריחוק מהמרכז. באמצע השבוע ובסופי שבוע הוא יורד לתל־אביב, כדי להיות מעורב בעסקי הביטוח שלו ובעיקר כדי לראות את אליו – מה הוא. אפשר לראות אותו יושב כפאב בצלע הבירה". בשבוע שעבר על מסך הטלוויזיה, ולראות שכל הבלים בישראל, בעיר המשחק במורה נגד מכבי".

הלילה של אנ.בי.איי.

הטלוויזיה הכבלית הגיגה גרולה. מליניאק יודע, שזו תהיה עבודה קשה. שידור עמוס במצבי לחץ. „מראש זה היה בלתי אפשרי, להעביר מישחק שכזה, עם צוות פרשנים ותגובות, באופן מוצלח. הכמאי ישב בצד השני של האולם. הטכנאים סוגרים לך את המיקרופון כשאתה רוצה לדבר, פותחים לך אותו כשאתה שותק. אנחנו ראינו את המישחק במוניטור קטן, במרחק שלושה מטרים. אלה לא תנאים אידיאליים, בלשון המעטה. היו הרבה סיבות אוביקטיביות שהקשו עלינו. תנאים באולפן, העובדה שלא נמצאנו במגרש, ושידור ישיר. בדרך כלל, הפרשנות על מישחקי אנ.בי.איי. באה על מישחק מוקלט, שיש לך זמן לראותו כמה פעמים".

על האצבע של פספוס של יום, שנכנסה למסך במקום הטבעה של מייקל ג'ורדן או של שלוש נקודות של לארי בירד, אומר מליניאק: „תאמין לי, זה היה צפוי. אני מכיר את הטלוויזיה כבר הרבה שנים, ואת יחסי הבחות בין הטכנאים להנהלה. אותי זה בכלל לא הפתיע".

AMERIKA הסובייטית

אמריקה הולכת לקבל שוק. סידרת טלוויזיה מראה כיצד היא תחיה תחת כיבוש סובייטי. מימין, משמאל ומאו"ם -- כולם כעסו על הסידרה, עוד בטרם ראו את הפרק הראשון, שהיה מתוכנן להקרנה אמש.

התקפת פתע אטומית של הסובייטים שברה את רוחה של אמריקה. והכניעה מוחלטת. הרוסים צועדים בסך ואחר כך מעבירים את השלטון לכוח השלום של... האו"ם. אחרי עשר שנים, ארצות הברית הופכת לחיקוי גרוע של מולדת הסוציאליזם: החקלאות הרוסה, המונים עומדים בתור לקנות עגבניות במשורה, וחיילים בקסדות פלדה משגיחים על הסדר. סידרת הטלוויזיה „אמריקה" (Amerika, לפי הכתיב הרוסי) אמורה להיות „בלתי פוליטית, בידורית בלבד", אולם הרבה אנשים מתקשים להסכים שזהו בידור. האו"ם יצא למערכה משפטית: מציגים את האירגון כמוסד צבוע, שמתנכל למדינות מערביות. פרקליטי הארגון דורשים לסלק את סימלו מהסדרה. השמאל האינטלקטואלי מביע שאט־נפש על התדמית המרושעת של הסובייטים. הימין השמרני מתלונן שהתדמית לא מספיק מרושעת. בעלי הגאווה הלאומית נחרדים מעצם הרעיון על כיבוש בידי „האימפריה של הרוע". חברת „קרייזלר" החליטה שלא לקנות זמן פרסומת תוך כדי הסידרה. אבל בערב הקרנת הראשון מ־16 הפרקים, אמש, היתה מובטחת צפית־שיא.

יוצרי Amerika לא הסתירו את כוונתם לתת תשובה מימין לסרט „היום שאחרי", שזעזע והזהיר מפני שואה גרעינית. Amerika הוא מה שקורה לאומה שכל־כך מפחדת משואה גרעינית, עד שאזרחיה מוכנים אפילו להפוך „אדומים", העיקר לא למות. הגיבור הראשי בסידרה הוא אסיר פוליטי המשתחרר ממחנה ריכוז אמריקני בנוסח סיביר, וחוזר למעצר־בית במציאות האיומה של עיירת מגוריו. אשתו משתפת פעולה ופילגש של גנרל רוסי, וילדיו חונכו לשנוא את אביהם. איכשהו מצליח הגיבור, דווין מילפורד, במערכה על נפש בנו.

הפילוסופיה שלו, לדברי מבקרים שראו את הסידרה, דומה באופן חשוד לזו של הימין הקיצוני הפונדמנטליסטי של ארה"ב, ששכותבי הסידרה מזוהים איתו בגלוי. בין השאר, מצביע מילפורד על העיתונות כאחת הסיבות הראשיות לנפילתה של אמריקה. „הכל מבוסס על עובדות היסטוריות, זו לא סתם יצירה דמיונית", טוענים המפרסמים בתוקף. העיתונות הסובייטית שבדקה את הסיפור כבר כתבה שמדובר ביצירה „בנוסח גבלס". הלחצים נשאו קצת פרי, ורשת אי.בי.סי. הסכימה לשינוי קוסמטי: למנהיג המעצמה הכובשת לא יקראו גורפייטשוב.

סיוט אמריקני: לינקולן ולנין על דגל אחד, בתהלוכה ארוכה באמריקה הכבושה. מתוך סידרת הטלוויזיה Amerika של רשת אי.בי.סי.

ציץ זהב לעומתו

השלג הגדול של וושינגטון כבר עבר מן העולם, ונותרו רק העיתונים, שהסתירו את „ציץ זהב" [illegible] הסיפורים.

„שר־החוץ לא ישמע שמספק קצת שלג לשתק את המדינה האמריקנית", ליגלג נתן שצ'רנסקי [illegible]

[illegible]

בהומור. „הצרה היא שהגלגלים קופאים לגמרי". חנויות המכולת מצוידות במערכות קירור [illegible], אך איש לא חשב על [illegible] מרכזית.

מאות נוסעיה של רכבת שלמה נתבקשו לרדת באמצע הדרך [illegible]

[illegible]

לעולם לא נתלונן עוד על [illegible]

עפרה ישועה [illegible]

תמי ודרור חוטר־ישי, עורכי־דין, הורים לתשעה. ארץ־ישראל יפה וטובה. צילום: דפנה קצור.

חוטר מגזע טוב

אביבה מץ

עורך־דין דרור חוטר־ישי מקבל מחר פרס הכנסת על תרומה לאיכות החיים. לא בגלל זה שיש לו תשעה ילדים משלו, אלא משום שהקים מפעל לתפארת, כדי שילדים אחרים יכירו ויאהבו את הארץ. ארץ־ישראל יפה.

נולד וגדל בצד הנכון. עורך־דין דרור חוטר־ישי, 40, נשמה של חיפני, שם נולד. גדל בתל־אביב, סיים גימנסיה עירונית א', חניך ב„צופים", צנחן בנח"ל. הלך למשפטים, בדרך שהכיר, הישר למוכן, למשרד גדול, של אבא שלו. עורך־דין אהרון חוטר־ישי התפרסם במשפטים ציבוריים שבהם הופיע במשך שנים רבות, ידוע מפעילותו ב„ההגנה" ושיושב עכשיו עם אשתו בקיבוץ עין־גב. בנו, דרור, לא היה צריך יותר מזה להתחלה ובכל־זאת היה עליו להשקיע הרבה עבודה כדי להצדיק את המוניטין של „הפירמה".

עד עכשיו לא התראיין, הוא סולד מפירסום ומיחסי־ציבור. התערב אתי שלא אמצא אף קטע ארכיוני עליו. כמעט צדק.

איש גדול, עם חיוך של ילד ועברית של אוניברסיטה או, אם תרצו, של עורכי־דין. נשוי לתמי, בת גילו, גם היא עורכת־דין, שקצת עוזרת לו במשרד. קצת, כי יש לה „פול־טיים־ג'וב" בגידול תשעת הילדים שלהם, בגילים משמונה חודשים עד חמש־עשרה שנה.

מחר יקבל חוטר־ישי את פרס יו"ר הכנסת על תרומה לאיכות החיים בישראל. הפרס לא ניתן לו בגלל תרומתו הבלתי מעורערת לקידום הדמוגראפי בישראל. „תשעה ילדים – אצלנו זה לא נובע מאידאולוגיה. אפילו לא היה מתוכנן".

הפרס הוא על הקמת מפעל ציוני לתפארת. בלי מליצה. משהו עם ריח של ארץ־ישראל יפה, שמורת טבע. „אחרי מלחמת יום הכיפורים, עוד בזמן שהיינו במילואים, החלטנו לעשות פעולת הנצחה לחבר שלנו שנפל, אורי מימון ז"ל. חשבנו, מספר חברים ששרתנו או יחד, להקים חוגי סיור, בקרב הנוער שאינו מאורגן במסגרות תנועתיות. במטרה להקנות לו ערכים של אהבת הארץ – באמצעות הכרתה".

פעולה מסוג כזה היתה אז חריגה בנוף תנועות המחאה. כולם היו נגד משהו. חוטר־ישי וחבריו החליטו לשם שינוי להיות בעד משהו. ולפעול. למען חינוך הנוער לאהבת הארץ. דרך הרגליים. „הנער מהעיירה שלומי, שמכיר היטב רק את הדרך מהבית לדיסקוטק, אין לו שום קשר ואחיזה כאן. את אותה הדרך הוא יכול לעשות גם בניו־יורק", אומר דרור.

ההתחלה היתה קשה. הארגון נעשה מהמשרד שלו וכולם עבדו בהתנדבות. התחילו עם כמה עשרות חניכים, עם בעיות אינטגרציה קשות. נוער מעיירות פיתוח, יחד עם נערים ממרכז הארץ. „לא הסתדרו ביניהם. במחנה הראשון שקיימנו היו קטעים קשים, קיטוב קיצוני. לאט לאט, מצאנו דרך להבליט אצל הילדים מעיירות הפיתוח את הצדדים החיוביים. הכושר הגופני שלהם, בדרך־כלל טוב בהרבה משל המפונקים מהעיר. טיפחנו את זה והצלחנו להביא למצב של תיקו. הרוחות נרגעו".

„האני מאמין" של חוטר־ישי וחבריו הוא פשוט וחדשני. בניגוד לתפיסת ה„עדר", האופיינית להליכה טורית בקבוצות גדולות, כשרק הראשון רואה ושומע את המדריך, חוגי הסיור שלהם פועלים במסגרות קטנות. חמישה־עשר איש שהכיף שלהם זה ללכת. וללמוד תוך־כדי.

היום פועלים 350 חוגים כאלה. 5,000 חניכים בכל הארץ, מקרית־שמונה עד ירוחם. המדריכים הם בוגרי צבא, שאהבת הארץ היא אצלם אורח־חיים. וסטודנטים במקצועות הנוגעים בנושא. החניכים משתתפים במספר מחנות בשנה, ובטיול חודשי של שישי־שבת. כל שבוע מתקיים מפגש, בו לומדים קריאת מפות, התמצאות בשטח, מתנאות, היסטוריה של האתרים במסלול.

החל מ־1978 פועלים חוגי הסיור במסגרת החברה להגנת הטבע: „הגענו למצב שלא יכולנו יותר לתפקד במסגרת התנדבותית מצומצמת", מסביר יוזם המפעל.

– איך מגיעים אליכם?

„אנחנו לא מחכים שהילדים יבואו אלינו. אנחנו מחפשים אותם, בבתי־ספר, במתנסים, במועדוני נוער".

– יש אידאולוגיה מאחורי הפעילות שלכם? איזו אידאולוגיה?

„חוסר אידאולוגיה. איננו גוף פוליטי, אין לנו מטרה לחנך לערכים בצורה ישירה. מעניינת אותנו הפעילות נטו. אני מאמין שהכרת הארץ ונופיה מביאה בעקיפין לאהבת הארץ, תוך הבנת הקשר הבסיסי בין העם היהודי לארץ. זה נשמע כמו 'ציונות', אבל בשטח זאת עובדה. אנחנו לא מטיפים לשום דבר. הערכים יבואו מעצמם".

נותני הפרס מצאו אותו במקרה. בעוד הפעילים מתלבטים אם ואיך לתת פומבי למה שהם עושים, הגיע ח"כ נחמן רז למחנה שהיה בסוכות בנחל ציון. ראה – ובו־במקום החליט שוועדת החינוך של הכנסת תמליץ על מתן הפרס של יו"ר הכנסת לאגודה להנצחת זכרו של אורי מימון. את הפרס מקבלים שניים: דרור חוטר־ישי ושוקה רווק, שהיה בעבר מנהל הפרויקט.

עובד במשרדו. יש לו „גדוד" ילדים בבית. איך הוא מסתדר גם להתנדב?

„עם הילדים אני לא צריך להסתדר, זה אישתי. אני בא הביתה די מאוחר וכולם כבר מאורגנים. באופן כללי אני יכול לומר, שבשום פעילות לא היתה לי אידאולוגיה. אני מאד לא־דוגמטי בחשיבה שלי, הדברים באים אצלי בלי תכנון.

הזוג חוטר־ישי לא מוטרד בבעיות קיום. גרים בבית גדול באפקה, נוסעים במכונית ענקית, שיש בה די מושבים לכל המשפחה ברוכת הנפשות. מבלים בחיק המשפחה. תא סגור. מי בכלל צריך בילוי עם חברים כשיש כל־כך הרבה בבית?

ג'יימס בונד מודרקן יפה

שון קונרי מנסה לפרום את החבר שקשר אותו לדימוי ג'יימס בונד, כאשר נחשב שחקן לא־רציני. בגיל 56, עם זקן־שיבה וקרחת, הוא עדיין מקסים, וגם נחשב שחקן רציני. עכשיו הוא גם מוכן לספר על עצמו

... ועכשיו, ב"שם הוורד".

שון קונרי, כפי שנראה בימי ג'יימס בונד

ג'יימס בונד מודרקן יפה. עם זקן שיבה וקרחת, בגיל 56 ועדיין מקסים, שון קונרי היום בשיאו. סרטו החדש, "שם הוורד" (על־פי סיפרו של אומברטו אקו המתורגם עכשיו לעברית), שיוקרן אצלנו באפריל – שובר קופות באירופה. שון קונרי בתור ג'יימס בונד סוגר מרפים בספריות הווידאו. רק שבעה סרטים עשה בתור ג'יימס בונד, מתוך ארבעים ואחד סרטיו. עכשיו הוא מקבל בין שניים לארבעה מיליון עבור סרט.

גרוש פעמיים, את זמנו הוא מחלק בין ספרד לאיי באהמה. אוהב לשחק גולף, ועדיין מת על כדורגל; מכל מקום, הוא מקפיד לנסוע ביום ראשון לראות מישחק. בן עשרים ביקש להתקבל לקבוצת "מנצ'סטר יונייטד" ("הקבוצה הטובה ביותר באירופה"). בן שלוש־עשרה נזרק מבית־ספר בגלל בעיות התנהגות, בן שש־עשרה התגייס לצי ובן תשע־עשרה עף גם משם. במחזמר "דרום פסיפיק" הוא קצת שר וקצת רקד ("גרוע מאד") – וזה היה, בעצם, בית־הספר שלו.

"אני זוכר את עצמי עושה הכל לבד. הורי עבדו והיו עסוקים. גרנו בשכונה עלובה באדינבורו, בשני חדרים חשוכים ללא מים חמים. אני חייתי בחוץ, בחורף ובקיץ. לא היה לי מה לעשות ולא היה לי כסף אז התגייסתי לצי – ושנאתי כל רגע. כמה שנאתי את המשמעת האידיוטית של הצבא"

שון קונרי ממעט בשיחות לעיתונות. ראשיתו כג'יימס בונד הדביקה לו תווית של שחקן לא־רציני. עכשיו הקדיש לו השבועון הצרפתי היוקרתי "ל'אכספרס" כתבת ענק וכפעם הראשונה הוא דיבר על עצמו. בונד, שעשה אותו, גם הרס אותו בעיני הביקורת הרצינית למשך שנים ארוכות. מאז "ד"ר נו" (1962), "מרוסיה באהבה", "גולדפינגר", טושטש התפר המפריד בין קונרי לבונד. שתרחר ומרוחק, חייכני וקטלני, יפהפה אדיש בחליפה מחוייטת, יצר טיפוס של אדם־גימיק, סוכן־מכונה. "לו עבר עם מי... כבוניואל, ווזדול או פון שטרנברג, היינו מגלים את מלוא ה... האכזרי והמהפנט של בונד", כתב עליו המבקר־החוקר דויד שו... "אך הוא הסתפק בסרטים ברמת איי. קיו. של 007."

אפשר להעריץ את שון קונרי המפסיד, הנכשל והנעזב, משום שמאחורי גבו מציצה דמותו הבלתי נשכחת של ג'יימס בונד. לעולם יהיה גבר חזק שסובל, גיבור בוכה – ולא נעבעך רכרוכי. עכשיו הוא מגלם בשלימות את נוסחת הפלא: נהג משאית, אבל רגיש

קונרי, בן עניים, אב אירי־קתולי ואם סקוטית־פרוטסטנטית, ידע מן ההתחלה שהוא יכול לסמוך רק על עצמו. בוניואל ופון שטרנברג לא פנו אליו. הקריירה שלו בסרטים נסקה רק לגבהים כמו "הרפתקאתו הגדולה של טרזן" (1959). אז כשפנו אליו האחים זלצמן וברוקולי, שחיפשו פנים חדשות לדמותו של הסוכן החשאי וראו תמונות של קונרי עוד מן הזמן שעבר כדוגמן בבית־ספר לציור – הוא לא היסס. הציעו לו ששת אלפים סטרלינג, כי זו הייתה הפקה נמוכת תקציב. הוא נמשך להרפתקאה שהיה בה אקשן וסקס וגם קצת הומור. "ניו־יורק טיימס" כתב אז ש"לשחקן האירי הצעיר אין כל סיכוי להיראות שוב בסרטים", אך ג'יימס בונד שלו היה להצלחה מיידית. "אתה חי רק פעמיים", "יהלומים לנצח" ועד ל"לעולם אל תאמר אף פעם" (1983). אפילו רוגר מור ב"המלאך" לא הצליח להזיז את קונרי מפיסגתו.

"מישחק בשבילי הוא מלאכה, מקצוע, כמו מוסכניק. אין בזה מיסתורין. עניין של ידע, טכניקה וניסיון. אני אוהב את המשמעת הנדרשת למישחק, את הריכוז והמתח".

"מרוסיה באהבה" הוא הבונד האהוב עליו, אחר־כך רצה להשתחרר מן התדמית הכבדה, החונקת, של בונד – ולעבור לתפקידים אחרים. "יש לי הכרת תודה לדמות שעשתה אותי, אבל אני חייב לעשות דברים אחרים". מאז שהתחיל לעשות תפקידים אחרים גילו אותו גם המבקרים. כשיצא "האיש שרצה להיות מלך" (עם מייקל קיין, בבימויו של ג'ון יוסטון), לא היה עוד ספק שקונרי הוא שחקן מעולה. ועוד לפני כן עשה את "הכפיר והרוח" (ג'ון מיליוס), ואחר־כך את "רובין ומריאן" (ריצ'רד לסטר 1976).

הוא התבגר, הכסיף והקריח. לחיוך הצונן הוסיף הרבה חום בלי לאבד את האירוניה. את איקון המכונה המחוייטת החליף בדמות רבגונית יותר, פגיעה, נגישה. והוסיף לקהל המעריצים שלו גם את הנשים. אפשר להעריץ את קונרי המפסידן, הנכשל והנעזב, משום שמאחורי־גבו מציצה דמותו הבלתי נשכחת של בונד. זהו לעולם גבר חזק שסובל, גיבור בוכה ולא נעבעך רכרוכי. שון קונרי, הוא מגלם בשלימות את נוסחת הפלא: נהג משאית – אבל רגיש!

בעצם, גם בונד, הדמות שכמעט זוהה עימה, היא תחפושת מוזרה לשון. סנוב אלגנטי, עשיר, מצוחצח ומתוחכם. לא פלא שיוצרו, יאן פלמינג, ראה לנגד עיניו שחקן אחר לגמרי כאשר יצר אותה: את קרי גרנט. קונרי מודע לעניין ודי נהנה מן הבריחה: "אין שום קשר ביני לבין בונד. שום נקודת דימיון בין האישיות שלו לשלי, בין החיים שלו לשלי". הסרטים האהובים עליו הם "רובין ומריאן" ו"האיש שרצה להיות מלך", שהם הסרטים האהובים גם עלינו, פשוט סרטים טובים.

בהחבא הוא כותב שירים (לא לפירסום) ומשתדל מאד לבטל את המיסטיפיקציה מן המשחק. זה מקצוע, יחזור ויאמר. וקצת כשרון. כל השאר – קישקושים. ג'ון יוסטון שעשה עימו את "האיש שרצה להיות מלך", אמר שמאז לאסי (הכלבה) לא פגש כוכב סרטים כל כך אדיש לתהילתו. קונרי נהנה גם מן הבריחה הזו. "אני אוהב את העבודה, אך שונא ראיונות, צלמים ועיתונאים. אינני עומד בהתנפלות הזאת. פעם יצאתי ממסיבת עיתונאים בטוקיו, נשמתי

"אין שום קשר ביני לבין ג'יימס בונד. שום נקודת דימיון בין האישיות שלו לשלי, בין החיים שלו לשלי". בהחבא שון קונרי כותב שירים (לא לפירסום) ומשתדל מאד לבטל את המיסטיפיקציה מן המשחק.

לרווחה שזה נגמר, ופתאום – שבע מאות צלמים מתנפלים עליו מצאתי את עצמי צועק: דיי!"

לא פעם הוגדר קונרי כשחקן קשה. הוא לא אוהב את ההגדרה הזו. "כך אומרים מפיקים שאינם אוהבים למלא את ההתחייבויות שלהם. אני שומר על זכויותי. אם חתמו עמי חוזה – אינני מוכן שיסדרו אותי, ואז אני יוצא להלחם. גם אם זה עולה לי כסף. מפיקים תמיד מנסים לרמות. הם חותמים אתי הסכם על אחוזי רווח מן הסרט ואז מנסים לרמות כאילו שהסרט אינו מרוויח. אני שונא את זה. זו העבודה שלי, מגיע לי שכרי".

"שם הוורד" משך אותו בגלל התסריט העשיר והמענין. הוא קרא אותו ביוזמתו וביקש מן הסוכן שלו להתקשר למפיקים. "אינני רואה שום פחיתות כבוד בפניה כזו. מוטב להציע את עצמי לתפקיד שמענין אותי מאשר לשבת בבית ולחכות עד שמישהו ייזכר בי".

והרי לכם כוכב נדיר ביותר, מיליונר שובר קופות, נערץ על אלפים ועדיין נקי מתסביך גדלות. בסרטים חשוב לו למצוא אמינות והומור ובין לבין הוא תמיד יעדיף כוס גדולה של ביטר ומישחק כדורגל טוב, על־פני צילומי פרסומת לעיתון.

עידית שמגר ■

ויש לו גם נחת מהבן

בחמש השנים האחרונות ,מאז שהצעיר לבית קונרי חרר לסרטים, הוא הספיק לעשות ששה סרטים, שתי סדרות טלוויזיה, לעבוד באירופה, באוסטרליה ועכשיו – בישראל. הוא בן הטוחן, בעל חתול הפלא מ"חתול במגפיים" המוסרט בימים אלה בפארק הירקון.

את הקריירה שלו בסרטים התחיל ג'ייסון קונרי עם Lords Of Discipline, אחר־כך עשה סרט ילדים עם הרוי קייטל, סידרת טלוויזיה קצרה על המישחקים האולימפיים ואחת ארוכה ורצינית יותר על רובין הוד. באוסטרליה עבד על סרט ששמו The Boy Who Had Everything לצירה של אמו דיאן סילנטו, החיה היום באוסטרליה והיא שחקנית בריטית ידועה למדי. זה אומר שג'ייסון לא חיפש רחוק כדי ללמוד את יסודות הבמה: שני הוריו בבראנז'ה. לא התלבט הרבה בבחירת מקצוע. זה היה אצלו בדם. מאביו המפורסם מאד קיבל רק עצה אחת: "עשה מה שאתה אוהב. כי את זה תעשה היטב". וג'ייסון נורא אוהב לשחק.

בן 24, בהיר מאד. לוקח את העבודה שלו מאד ברצינות, אבל לא משחק אותה סטייל־סטאר. "הייתי רוצה לעבוד כל הזמן, אני מרגיש שאני לומד כל הזמן. הריכוז שלי, המאמץ שלי הכי טובים כשאני משחק. זה מרגש אותי. אני אוהב את המצלמה, מרגיש טוב איתה, לא מפחד ולא נכנס ללחץ".

בהתחלה הוא הלך ללמוד דרמה באוניברסיטה ,אבל לא הספיק לסיים כי לקחו אותו להצגה. כך, בלי מאמצים מיוחדים, הוא נכנס למקצוע וגם קיבל מייד כרטיס של האיגוד המקצועי, מה שלוקח הרבה שנים, בדרך־כלל. "אינני תמים לחשוב שהכל בא לי רק בזכות כשרוני. ברור שהקשרים של אבא עוזרים. בבית שלנו תמיד הסתובבו המון אנשים מן המקצוע ודיברו כל הזמן על קולנוע ועל תיאטרון".

הוא אוהב לעבוד בסרטי ילדים – זה כבר השני שלו – והוא מקווה לעשות גם סרט קולנוע על רובין הוד (בהפקת ג"ג) בתנאי שיהיה סרט אינטליגנטי, הפונה לילדים כאל בני־אדם אינטליגנטיים ולא מתייחס אליהם כאל מטומטמים. מה שחשוב לו בדרך כלל בקולנוע זה סיפור עסיסי, משהו לא־שיגרתי ומשהו שלא חוזר על עצמו עשרות פעמים. הוא לא אוהב להופיע בסרטי מין ואלימות לשמם. בתקופה זו של הקריירה שלו הוא מנסה לשמור על עצמו ממלכודות. עומד מאחוריו הנסיון של הוריו וגם הרבה שכל ישר. "אני לא סטאר ולא מתכוון להתחיל להתנהג כסטאר. אני שונא לעשות גלים".

הוא אוהב לעבוד עם במאי שיודע מה שהוא רוצה: "סרט עשוי מקטעים כל כך קטנים שקל ללכת לאיבוד. אני מתרכז בכל סצינה קטנה אך חייב להיות במאי שרואה את התמונה כולה ויש לו כוון, הוא מסוגל להנחות את השחקנים בקו של המשכיות, רואה את הרמות ויודע מאין ולאן היא מתפתחת. אחרת הרמות ועימה הסרט הולכים לאיבוד".

כאשר הוא רואה סרט שלו לראשונה זו חוויה קשה: "אני רואה רק את עצמי ואת כל מה שעשיתי לא בסדר וזה אוכל אותי. אך כעבור חודש חודשיים אני כבר מסוגל לראות את הסרט כולו ולהתייחס אליו כסרט־שלם". הוא לא שואף להגיע להוליווד רק כדי להצליח שם, אך יסע ברצון אם יוצע לו תפקיד טוב. אמרנו, בחור צעיר עם שכל ישר. ואם יוצע לו לעבוד עם אביו? "אם זה יהיה סרט טוב – ברצון. אך אתייחס אליו כאל שחקן מעולה ולא כאל אבא שלי. גם כשעבדתי עם אמי התייחסנו לזה באופן מקצועי לחלוטין, חוץ מזה, נורא נהנינו לעבוד יחד. אבי כוכב בינלאומי, ואני יודע שעוד הרבה זמן ישוו בינינו. זה קשה. לרוב השחקנים הצעירים יש הזדמנות לטפס לאט לאט, לבנות את עצמם מבלי שמסתכלים עליהם כל הזמן. לי זה לא קרה. מצד שני, למי היו נותנים הזדמנויות כמו שנתנו לי, אלמלא הייתי בנו של שון קונרי?"

ג'ייסון קונרי, בן הטוחן ב"חתול במגפיים"

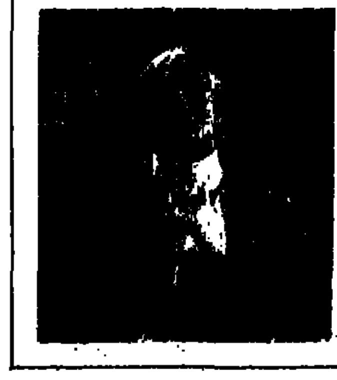

וידאו

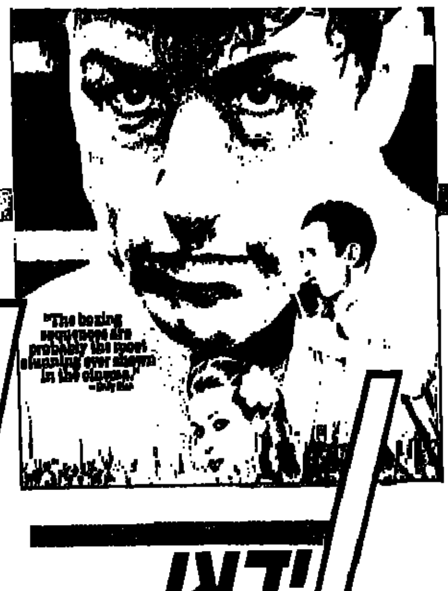

זעמו של ה„שור"

על תפקידו כג'ייק לה מונטה בסרט ה„השור הזועם" קיבל רוברט דה־נירו את ה„אוסקר". זהו סיפורו של ג'ייק לה־מונטה אלוף העולם במשקל בינוני. מגיל צעיר מאוד לומד ג'ייק חם המזג שהחיים קשים והוא מפלס לעצמו דרך אל ההצלחה בעזרת אגרופיו המכים לא רק יריבים על הזירה אלא גם את אשתו, חבריו וכל מי שמנסה לעמוד בדרכו. במאי: מרטין סקורסזה. מומלץ ביותר. איכות מעולה. הפצה: „החברה הכללית למוסיקה".

תום דן

שמירה

גנבו לך את צלחות הגלגלים

לא נעים: הצלחות (טאסות) המכסות את ציר הגלגלים נגנבו מן המכונית. בעיה: לקנות צלחות חדשות ולהסתכן ששוב ייעלמו? פתרון אפשרי: יחיאל מרדולה מ„אוטו שי" בתל־אביב המציא מיתקן לאבטחת הצלחות מפני גניבה. המיתקן מורכב משתי חושבות לכל גלגל, הן מצופות בציפוי מותאם לצבע

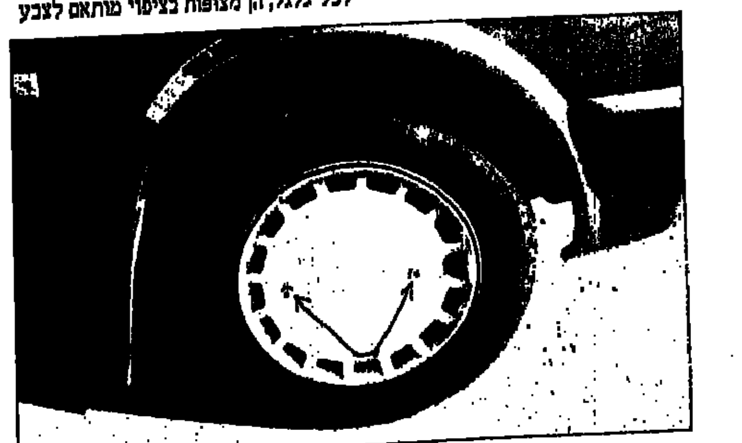
כך לא יגנבו לך את צלחות

הצלחות ומשתלבות בתוך הגלגל בהברגה פנימית, על־ידי בורג בעל ראש משושה. המיתקן כבר נוסה והורכב, אבל רק על מכוניות בעלות צלחות גדולות, המכסות את ציר הגלגל. הוא אינו מתאים למכוניות עם צלחות קטנות. את המיתקן ניתן להזמין רק אצל ממציאו, המודע לייחודיות הנדרשת באיזון הגלגלים ולדיוק בהצבת החושבות. המחיר 50 עד 160 ש"ח ליחידה, לפי בסוג הרכב.

רימונה שיף

סקי

שוד ושבר. בעיקר שבר. או קריעת־גיד. או „רק" נקע.

כל מי שגלש פעם באתר סקי מכובד זוכר את התמונה: אדם שעד לפני דקה היה בחופש, מאושר ובריא, שוכב על השלג כשהוא נאנק מכאבים. המגלשים ושאר הציוד פזורים באזור. הרופא שמגיע בגלישת

חרום קובע בעצב שמדובר כשבר/קריעת־שריר/מתיחת־גיד (מחק את המיותר). וכך נוסף עוד נתון לסטאטיסטיקה המבהילה של תאונות הסקי. לא צריך להיבהל, סקי אינו ספורט מסוכן לאנשים חושבים. מי שמקדים קצת מחשבה וקצת אימונים לחופשה, יגיע הביתה בשלום כדי לספר את החוויות.

בהמבורג שבגרמניה משדרת תחנת טלוויזיה גירסה חורפית של „שעת כושר", המיועדת למתכננים חופשת סקי. בין העצות: ששה שבועות לפני היציאה לחופשת־סקי כדאי לפתוח בסידרת תרגילים, לפחות שלוש פעמים בשבוע. הדגש בתרגילים הוא על הגברת יכולת המתיחה של השרירים ותיפקוד הברכיים. כדאי גם לרוץ קצת כדי לשפר את הכושר. באוסטריה נמצא שרוב תאונות הסקי מתרחשות בין השעות 2־4 אחה"צ. הגולשים כבר עייפים, ורוצים לנצל את כרטיס הנסיעה במעליות הסקי עד הסוף. רצון זה מתנגש בכושר הגופני הירוד של הגולש הממוצע. גולש כזה ממיר לשבוע את פעילותו האפסית מאחורי שולחן במשרד, לפעילות אינטנסיווית על מדרונות האלפים. את התוצאות פוגשים במחלקות האורטופדיות של בתי החולים בעיירות הנופש.

רופאים טוענים כי התפתחות ציוד הגלישה הביאה לשינוי בהתפלגות הפציעות. בעידן החיבור הקשיח של הנעליים למגלשיים, רוב הפציעות היו שברים מסוגים שונים. מאז ירדו שלגים רבים באתרי הסקי, וכיום מתנתקת הנעל מהמגלש במקרה של לחץ פתאומי חזק, הנעל משתחררת והעצמות נשארות שלמות. מצד שני, הציוד החדיש הגביר את מהירות הגלישה הממוצעת, ובמקביל הגבר הלחץ על הברכיים, השרירים והגידים. פרופסור פראנץ הופיכלר, יו"ר איגוד בתי הספר לסקי, מודאג מתופעה נוספת. בראיון לשבועון הגרמני „דר שפיגל" הוא קובל שגולשים רבים מוותרים על לימוד מסודר, ולומדים „להסתדר" לבד על המדרונות. „במהירויות של 40 עד 60 קמ"ש, מהווים אוטו־דידאקטים אלה סכנה מוחשית לכל הגולש סביבם" הוא אומר.

גד שמרון

משחק

שיעמום בשמירה הוליד משחק

איך מעבירים את הזמן בשמירה, בימי הטירונות? לאהוד פריידגוט לא היתה בעיה: הוא המציא משחק.

כשהגיע אהוד לגרעין הנח"ל, היו לו בראש רעיונות לכמה משחקים. הוא העלה בפני עמיתיו את ההצעה להפוך את המשחקים כמקור פרנסה לקיבוץ הצעיר. הרעיון התקבל בהתלהבות.

גם במפעל־הצעצועים „אורדע" שבקיבוץ מלכיה חשבו שזה רעיון טוב. לפני כחודש יצא לשוק המשחק „קרן אור", אותו משחק שנולד בטירונות.

אהוד, 21, מספר שעברו שלוש שנים מאז נולד הרעיון ועד יציאתו של המשחק למדפים. את דגם המשחק מעץ בחנו חבריו בהיאחזות, ורק לאחר שהתלהבו – העיזו אהוד להציעו לייצור המוני. „קרן אור" הוא משחק־מחשבה לשני משתתפים (מגיל 7 ומעלה), לכל אחד מהם מערך צבעים ו„מראות" אותם חייב היריב לגלות. המשתתפים צוברים מידע על המערך של יריבם, על־ידי העברת קרני אור מרומות דרך מערך היריב וניתוח התוצאות. במשחק לומדים המשתתפים להשתמש בהרכבת צבעים ופירוקם לצבעי היסוד.

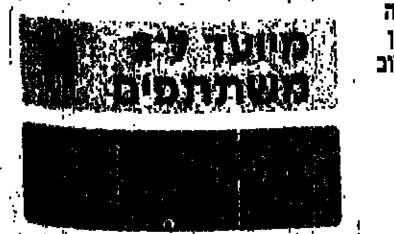

אהוד מגדיר עצמו כחובב מתמטיקה, חידות הגיון ומשחקי מחשבה, אולם חשוב לו לשלב במשחק גם את גורם המזל. בגיל 11 המציא את משחקו הראשון, שחמט לארבעה משתתפים. משפחתו החליטה לנסות ולרשום פטנט על המשחק, אך במשרד הפטנטים נאמר להם שעל שח אי־אפשר לרשום פטנט, אלא אם הכלים יקבלו צורה אחרת, שמות שונים וינועו על פי חוקים אחרים. הדבר לא הפריע לאהוד לפתח עוד ועוד משחקים. כעת, לאחר שהצליח לשווק משחק אחד שלו, הוא מקווה למכור משחקים נוספים בחו"ל.

בעז קוסטר

לחיים

מאיזה זן־ענבים עשו אותו?

קבוצת היינות הלבנים־יבשים־ארומטיים, הנה קבוצה קטנה מאוד בארץ. עד לבציר 1986 היא כללה רק יין זני אחד, „סוביניון־בלאן". עבורנו זה הענב היחיד והחשוב ביותר ממנו נעשו יינות לבנים – יבשים ארומטיים. חשיבותו של הענב אינה מוגבלת לארץ, ומקומו הייחודי שמור לו הן באירופה והן באיזורי כרמים חדשים – קליפורניה, דרום־אפריקה ואוסטרליה.

סוביניון־בלאן הוא יין זני, ופירושו שהוא בעל ארומטיות אחת דומיננטית הבולטת וניתנת לזיהוי. הארומה הזאת מקורה בענבים מזן סוביניון־בלאן ממנו נעשה היין והם שתרמו את הארומטיות המיוחדת ליין הקרוי על שמם. זהו הכלל הנקוט בידינו: אם על תווית היין רשום שם של זן ענבים אחד ועד לשנה האחרונה היה זה רק הזן „סוביניון־בלאן" – משמע כי על היין להכיל 85% ענבים מאותו זן ענבים שעל שמו נקרא היין. 15% הנותרים רשאים לכלול זני ענבים אחרים, לפי שיקול דעתו המקצועית של היינן. ואולם, אם עובר גבול זה, אסור יהיה לכנות את היין בשם זני, הוא זן הענבים, ויהיה צורך להשתמש בשם גנרי – שם סוגי, ופירושו שהיין כולל זני ענבים אחרים ללא דומיננטיות ארומטית של אחד מהם. דוגמה ליין לבן יבש גנרי, הוא היין „הר־חרמון־לבן" של יקב רמת הגולן (האמיתי). איכות היין אינה זהה באופן אוטומאטי עם יינות זניים. יתכן יין זני גרוע ויין גנרי טוב. מקובל כיום כי בדרך כלל יינות זניים טובים מן היינות הגנריים בגלל מרכיב איכותי שיש להם ואין לזולתם – והוא הזהות הארומטית החד־משמעית, אשר גם היא חייבת לעמוד במבחן איכותי.

כאמור, עד לשנה האחרונה היה לנו בארץ רק יין יבש־לבן־זני אחד בלבד. זה עתה אומרים לצאת לשוק הישראלי יינו בציר 1986, יינות לבנים־יבשים־זניים נוספים והם: „אמרלד־ריזלינג" יבש, ו„סמיון" יבש – שניהם של יקב „ברון" בבנימינה, יקב שזו לו שנתו השניה בשוק הישראלי. עמו יופיעו הופעת בכורה בשוק היין הישראלי יינות הנקראים בשם „תרנגול־לבן" ו„תרנגול ירוק". הראשון הוא יין סמיון יבש, והשני, יין „פרנץ' קולומבר" יבש. שניהם נעשו ביקב חברון ביוזמתה של חברת „הכרם" בע"מ. אחרון אחרון חביב הן בטיבו והן באיכותו הוא יין השרדונה, העומד לצאת לשוק הישראלי על־ידי יקב רמת־הגולן. יין השרדונה הנו יין יחודי, שונה מכל שנעשה בארץ עד עתה. אמת, יש לציין כי בשנה שעברה, בבציר 1985, נעשו על־ידי יקבי „כרמל" כ־300 בקבוקי שרדונה, אשר חלקם נמכר למביני דבר. אולם היין הזה של כרמל אינו נכלל בקבוצה שלנו, כפי שהגדרנו אותה: היה זה יין „שרדונה" חצי־יבש, ולא יבש לחלוטין כפי שנהוג לעשותו במיטבו. אשר לבציר 1986, עדיין אין אנו יודעים כיצד יעשה היין הזה בכרמל, ואנו מקווים כי הם לא יחזרו על שגיאת החצי־יבש מן השנה שעברה.

בין שיוציאוהו יבש, ובין חצי־יבש – תרבות היין שלנו מעשירה והולכת. אנו בעצומה של התפתחות דינמית של תרבות היין, והגל הגואה של השנה שעברה, על רבוי פניו ואיכויותיו – יגבר ויתחזק.

ישראל עשהאל

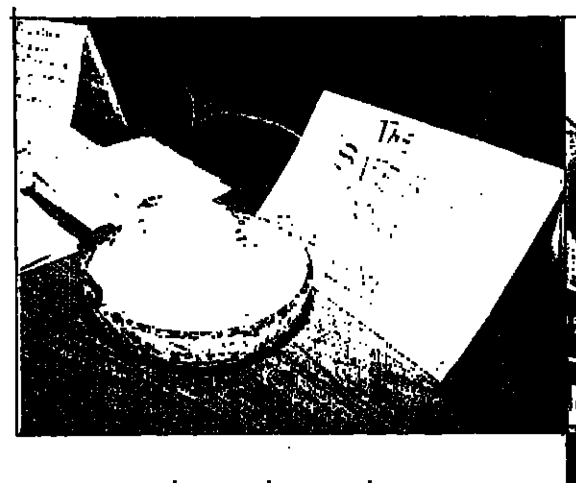

„אני אוהב סקס, אבל אינני מוכן למות בשבילו". סיסמה לשיווק המוצר החם ביותר בעולם: הקונדום. אימת האיידס ניצחה גם את שמרניות שבממשלות. בצרפת, בארצות הברית, בבריטניה – הותרה פרסומת גלויה למכירתו כאמצעי מניעה נגד איידס. קונדום – לא עוד מלה גסה. הסיסמה החדשה: „קונדום = סקס בטוח". צילומים: „נאמא"

פאב

„הכרכרה": חמין במערב הפרוע

כרכרה היא כלי שנועד לנדודים, אך נראה שלא כך פאב „הכרכרה". לפני כמה שנים תקע יתד ברחוב הירקון 216 בתל־אביב, ומאז עומד יציב על ארבעת גלגליו, עם אותה תערובת של „טובים" ו„רעים" ואותה תפאורה מיוחדת של המערב הפרוע. בפנים הכל עשוי עץ, הקופאית יושבת מאחורי כלוב קטן, על הקיר מתנוסס צבי או יצור מקרין אחר, והבר כאילו נגזר מחלומותיו של כל שתיין רציני: דלפק רחב, משענת לרגליים, מראה מול העיניים כדי לראות מי נכנס בפתח ולהתכונן לשליפה זריזה, ומבחר בקבוקים מרשים. דאג, מוזג ידידותי לבוש ג'ינס ושלייקעס, שעגיל מתנוסס באחת מאוזניו, מחלק ליושבים פנכות פופקורן וארבעס, ואת המעשנים גם מפנק בסיגריות תוצרת חוץ.

פעם היו שומעים ב„כרכרה" מוסיקת קאנטרי, כמתבקש מהתפאורה, ואם לא היתה הופעה חיה, היו קאסטות. עכשיו מתנגנים להיטי יורו־פופ, וביום ששי מקבלים את השבת עם ראובן ארז בשירי א"י, כמו בכל פאב תל־אביבי שמכבד את עצמו. בשבת שרים ואוכלים חמין, כמנהג ישראל.

בסופשבוע מתגודדות מול הפתח חבורות צעירים המחכות לשולחן שיתפנה, ואם רואים מבחוץ גם את ארל וויליאמס, כמו שקרה באחד מימי הששי האחרונים, נגוז כל סיכוי – אם היה – שיעשו אחורה־פנה ויחפשו מקום יותר צפוף.

באים בחבורות, ובאים לאכול. המקום מתגאה בעיקר בהמבורגריו: המבורגר רגיל עולה 9.2 ש"ח, והמשוכללים יותר – גבינה, פטריות או פלפל – 10.4. זה בא בתוספת סלט וצ'יפס. פלטת גבינות ליחיד 8.4, טוגנים 9.2, סטייק אנטרקוט 14 ש"ח. אומלטים נמכרים ב־5.9־7.2. למי שתקציבו דל יותר, צ'יפס או טבעות בצל עולים 3.5, תפ"א אפוי בשמנת 3.9, מרק 4.4.

ב„כרכרה", יותר מבכל מקום אחר, אפשר לראות כאלה שמתייחדים עם כוס ענקית המכילה ליטר בירה (4.9 ש"ח). חצי ליטר עולה 3.2, שליש 2.2 ש"ח. וויסקי נמכר ב־6.9־8.4 (שיבאס ב־11.2), וודקה 3.5־6.9 (יש סטוליצ'ניה קפואה), ג'ין 3.5־5.9. ליקרים 4.2־7.9, קוקטיילים 6.9־8.4 ש"ח.

את הכבודה מגישות מלצריות נאות, והמארחת, גבוהה וגרומה, מדרבנת אותן לעבוד – כמו אחות חורגת של הרבה סינדרלות. בין הסינדרלות בלטה במיוחד מישל – הבלונדה המקסימה שמדגמנת את הג'ינס שעל החולות במודעות. היא מזמזמת לה להנאתה תוך כדי ההגשה, וכדי להוכיח שהיא לא סתם פרצוף יפה, יש לה גם הצעות יעול: לא כדאי לחלק פופ־קורן חינם, כי אז הקליינטים לא יזמינו אוכל. בשעת לילה מאוחרת, שני או־מניקים שישבו על הבר נפרדים מהמוזג. „אם יש לך מלצרית מיותרת שלח אותה אלינו למלון", הם מוסיפים יחד עם הטיפ.

שרית פרקול

איחולים וברכות לרגל פתיחת המשרד החדש של סוביט־ קדימה סוכנויות לביטוח בע"מ

ל**סוביט־קדימה**

ברכותינו הנאמנות
לחנוכת המשרד החדש

ביטוחי חיים
אלמנטרי
רח' וייצמן 97
תל־אביב
טל. 455119,
5464299

סוכנות לביטוח
ווי חביב - טניה גנוד

ל**סוביט־קדימה**

ברכותינו הנאמנות
לחנוכת המשרד החדש

דינר זאב
משרד בטוח
רח' רוטשילד 58, טל. 996512, 998915
ראשון לציון

אביאור מטיס
ביטוחים
רח' אלנבי 113, טל. 03-614808
תל־אביב

ברכותינו הנאמנות
לחנוכת המשרד החדש

ליהודה קציר, מנכ"ל
ו**סוביט־קדימה**

ל**סוביט־קדימה**

שאו ברכה
לחנוכת המשרד החדש
והמשך עבודה פוריה

נחמיה בית־און
סוכנות לבטוח
רחובות, רח' הרצל 187, טל. 08-453222

ל**סוביט־קדימה**

שאו ברכה נאמנה

מאחלים
שלזינגר את **פינחסי**
סוכנות לבטוח
לואי מרשל 15 תל־אביב
טלפון 03-456172

ליהודה קציר, מנכ"ל
ול**סוביט־קדימה**

שאו ברכות לחנוכת
משכנכם החדש

קוצר—נוימן
וצוות העובדים

ל**סוביט־קדימה**

לרגל פתיחת המשרד החדש
קבלו את ברכותינו הנאמנות

י. אשל
סוכנות לביטוח
רח' ההגנה 11, פתח־תקוה,
טל. 914215/6, 900746, 906428

ל**סוביט־קדימה**

איחולינו הלבביים
עם כניסתכם
למשרד החדש

סוכנות בטוח
א. אמיתי
כל סוגי הבטוח
רמת השרון, ת.ד. 47100, 24 טלפון 484514

משה יוסף הפקות בע"מ
רחוב דיזנגוף 292 תל־אביב
טל. 03-5461815/6

ברכותנו הנאמנות
לחנוכת המשרד החדש

ל**סוביט־קדימה**

סוביט — קדימה
סוכנויות לביטוח בע"מ

שמחה להודיע לקהל לקוחותיה
על כניסתה למשרדיה החדשים

ברחוב אלנבי 113, תל־אביב
טלפונים: 8—7—6—5—4—03-623383

* * *

נשמח לקדם פניכם בברכה בקבלת פנים
שתערך ביום שלישי, 24.2.1987
בין השעות: 17.00—12.00
במשרדינו החדשים.

נא ראו הזמנה זו כאישית

בברכה
יהודה קציר, מנכ"ל

ליהודה קציר, מנכ"ל
ול**סוביט־קדימה**

ברכות לבביות
לרגל חנוכת המשרד החדש
והמשך עבודה פוריה

וריטס
סוכנויות לבטוח בע"מ
רח' סוא"ה 48, טל. 625762, 621005
תל־אביב

ל**סוביט־קדימה**

לרגל פתיחת המשרד החדש
קבלו את ברכותינו הנאמנות
עלו והצליחו!

אהוד ברקאי
שמאים ומעריכים
רח' נחמני 52, תל־אביב 67136
טלפון 621858, 615271

ל**סוביט־קדימה**

ברכותינו הנאמנות
לחנוכת המשרד החדש

מטרסו שלמה
הסוכן שביטח את המופע
„גבירתי הנאוה"
ואת מופע פוליקר „עיניים שלי"
רחוב יבנה 28 תל־אביב
טל. 293615 — 03-291670

קומטק מחשבים בע"מ
רחוב בן־אביגדור 18 תל־אביב
טל. 333012, 338689

מהממחשבים לממוחשבים
סוביט־קדימה

עלו והצליחו במשכנכם החדש

מאחלים
שאול דוד
וכל צוות עובדי החברה

ל**סוביט־קדימה**

ברכותינו הנאמנות
לחנוכת המשרד החדש

ש י
סוכנות לביטוח
שמעון יעיש ובניו
רח' הגליל פינת התבור, טבריה 14200
טל. 06792823 — 06722750

המדור אורגן ע"י פרסום קפהן

של סוביט־ קדימה סוכנויות לביטוח בע"מ

ראיון אישי עם יהודה קציר, מנכ"ל סוכנות הביטוח „סוביט־קדימה" (מקבוצת הסנה).

הצד המיוחד של „סוביט־קדימה".

לסוכנות הביטוח „סוביט־קדימה" (קבוצת הסנה) – צדדים רבים. מלבד הביטוחים הרגילים – חיים, דירות, מכוניות – מתמחה החברה בביטוחים מיוחדים. מיוחדים מאוד. כל מה שרצית לדעת על ביטוח סוסים, קירקסים סרטים ו...כבשים... יש את מי לשאול!

הצגת המחזמר „גבירתי הנאווה" בחיפה. ריטה עולה הבמה תשושה וצרודה. מנסה לפתוח את הפה ולשיר... לא כל־כך מצליחה... והמשך מוכר לכולנו: ריטה מתמוטטת, ההצגה מתבטלת, הקהל מקבל את כספו חזרה.

יהודה קציר, מנכ"ל חברת הביטוח „סוביט־קדימה", לא ישן כל־כך טוב באותו לילה. וככלל, בתוקף תפקידו כמנכ"ל סוכנות הביטוח הגדולה בישראל לביטוחים מיוחדים, עוברים עליו הרבה לילות שימורים...

רוד סטיוארט מגיע לישראל. „עושה צרות" מקצועי. „סוביט־קדימה" מבטחת את מופעי הענק באיצטדיון רמת־גן. לא כל חברת ביטוח היתה מרשה לעצמה את ה„תענוג" הזה.

„לילות ללא שינה", מחייך יהודה קציר. דומה שהוא די אוהב את הלילות האלה.

„תעשיה" טהורת־גזע – מבטחים גם סוסים!

תום התמחות מיוחד של „סוביט־קדימה" – ביטוחי סוסים. נגד מוות, פציעה, בריחה, אובדן תפקוד.

„הביטוח הוא בדרך כלל לסוסים יקרי־ערך, סוסים שניתן לקנות תמורת סכום בן שש ספרות ויותר".

סוסים ערביים טהורי־גזע. כל סוס שווה הון־עתק. בישראל הולכת ומתפתחת „תעשיה" של סוסים אצילים כאלה. מפעלים מבטחים? – גם סוסים!

„סוביט־קדימה" מבטחת את הסוסים היקרים ביותר של החוות הגדולות ביותר", לטענת המנכ"ל. „סוס הרבעה הוא בעצם 'מכונת ייצור'. אם הוא מאבד את יכולתו לקיים מצוות „פרו ורבו", הוא גורם להפסד כספי עצום. כל פציעה, גניבה או מוות של סוס כזה גוררת תביעה לפיצויים מחברת הביטוח".

הערבים חשבו: „מתנחלים" – והרסו את אוהל הקירקס...

ב„סוביט־קדימה" לא פוסחים גם על... כבשים...

„עדרי צאן גדולים נפגעים בצורות שונות ומשונות, 'אכילה גסה' נחשבת למגע מסוכן ביותר לגבי עדרים אלה". ב„סוביט־קדימה" דואגים לבטח את עדרי הכבשים ולהבטיח לב שקט לבעליהם.

כמבטחי־הופעות וסרטי קולנוע זכורים למנכ"ל אירועים שונים. בנוסף לריטה ולרוד סטיוארט זכור ליהודה קציר מקרה מיוחד שבו נתבעה החברה לשלם לקירקס.

„הקירקס יצא להופיע ברדום, בקירבת עזה", נזכר יהודה קציר בחיוך. „הערבים במקום חשבו שמתנחלים באו להקים יישוב יהודי חדש. אירגנו התנגדות יחידים בלילה, הוציאו את היתדות והרסו את האוהל". הופעות כבר לא היו שם... „סוביט־קדימה" כיסתה את הנזקים.

מפיקים סרט ישראלי, לאור יום צילומים הוברר שהמצלמה אינה תקינה, ההוצאות בגין היום הנ"ל כוסו ע"י „סוביט־קדימה".

מיותר אבל חשוב להזכיר: „סוביט־קדימה" נחשבת לשםדבר בביטוחי יהלומנים, תכשיטנים ומלטשות. חלק ניכר מעסקי החברה מתבצע תוך שיתוף פעולה מלא עם מבטחי משנה בחו"ל.

★ ★ ★

ההצלחה המרשימה של החברה נזקפת לא במעט לזכות הניהול השוטף, הארגון המצויין והרפורמות החדשניות שבוצעו בה. גם בנושאים אלה יש ליהודה קציר הרבה מה לאמר. הוא מעדיף לעשות. התוצאות נראות היטב בשטח.

אלקטרוקום 2000 בע"מ
יצרנית מערכות רב־קוויות רח' הרצל 2, רמת־גן

מאחלים לכם תקשורת יעילה
במערכת רב־קווית של חברתנו

ליהודה קציר, מנכ"ל
ול סוביט־קדימה

ליהודה קציר, מנכ"ל
סוביט־קדימה
וצוות העובדים

ואחרון אחרון חביב
מברכים אתכם בהיכנסכם
למשכנכם החדש עלו והצליחו

פרסום קפהן
הפרסומאי הראשון אשר תירגם קטלוג לשפה הסינית ויצא לאור בישראל
רח' מקוה ישראל 20–18, ת.ד: 514,
תל־אביב 61004, טל. 03-614956

ליהודה קציר, מנכ"ל
סוביט־קדימה

מיטב הברכות
לרגל פתיחת משרדכם החדש
עלו והצליחו

שלמה פלס
סוכנויות בטוח בע"מ
רח' ביאליק 36, רמת־גן 52451
טל. 03-724996, 03-719153

המדור אורגן ע"י פרסום קפהן

איחולים וברכות לרגל פתיחת המשרד

ל סוביט־קדימה

ברכות ואיחולים לבביים
עם הכנסכם למשרדכם החדש

תמר TAMAR
סוכנויות ביטוח בע"מ ...surance Agencies Ltd.

מאחלים
יצחק ותמר שוורצבו...
טל. 052-555947, 052-557407
רח' בן־גוריון 48, הרצליה 46420

ליהודה קציר מנכ"ל
ול סוביט־קדימה

איחולינו הלבביים
עם הכנסכם למשרד החדש

הרבסט בטוחים
בורסת היהלומים
רח' בצלאל 52 ★ טלפון 03-7511712
רמת־גן 52521

מרדכי עמית
סוכנות ביטוח
רח' סוקולוב 118, טלפון 844815, חולון 58350

שאו ברכה
לחנוכת המשרד החדש
והמשך עבודה פוריה

ליהודה קציר, מנכ"ל
וצוות העובדים סוביט־קדימה

ליהודה קציר, מנכ"ל
ולעובדי סוביט־קדימה
סוכנויות בטוח בע"מ

ברכות ואיחולים
לרגל הפתיחה של המשרדים החדשים

צ.ב.ר ביטוח ושרותים
רמת־גן, רחוב הרצל 76, (בבס"צ אואזיס) טל. 722616

ליהודה קציר, מנכ"ל
ול סוביט־קדימה

ברכות לבביות
לרגל חנוכת המשרד החדש
והמשך עבודה פוריה

חברת זיבצקי
סוכנות לבטוח בע"מ
שד' רוטשילד 21 תל־אביב, טל. ...614411

ל סוביט־קדימה

ברכות לבביות לרגל חנוכת המשרד החדש
והמשך עבודה פוריה

אלקבץ שמואל
בטוחים
רח' האלה 13 רמת אפעל, טל. 355259

עבירה חווה עיבירה את הקורות אותה כשהתרסק המטוס. לא תמיד יש מי שיספר. הספר „הקופסה השחורה" מתעד את הרגעים הדרמטיים ביותר בתולדות התעופה – השיחות בתא הטייס בשניות שלפני ההתרסקות. אליעזר כהן, טייס אל־על ואל״מ מיל. בחיל־אויר מספר מה פירושו של רגעי־לחץ. הטיסה היא עדיין דרך התחבורה הבטוחה ביותר. אבל לא מומלץ לקרוא את „הקופסה השחורה" לפני שעולים למטוס...

מאה פקחי טיסה בישראל, מאות טייסים, אלפי יוצאי משפחת חייל האוויר, וכל מי שיושב מפוחד בכורסת המטוס בזמן הטיסה וחושב על האפשרות „מה יקרה למטוס, ולי, אילו..." – אלה, ובעצם כולנו, עשויים לגלות עניין רב בספר „הקופסה השחורה" (הוצאת כנרת, 190 עמ', 1986).

ספר זה (ולא להתבלבל עם סיפרו החדש של עמוס עוז, הנושא שם דומה), הינו אוסף שיכתובי הקלטות מתא־הטייס בתאונות טיסה שארעו בשנים האחרונות בארצות הברית. 19 הקלטות, חומר גולמי שמובא כלשונו, כפי שנקלט בתא הטייס בשניות האחרונות לפני ההתרסקות. העובדה שמדובר ב„חומר אמיתי", הופכת את השיחות הסתמיות לעדויות מרתקות, מסמרות־שיער. ההקלטות נעשו באותה „קופסה שחורה" מפורסמת (שהיא לאו־דווקא שחורה), מכשיר הקלטה מאסיבי ועמיד הרושם כל העת את כל נתוני הטיסה, תקשורת הרדיו וקשר פנים המטוס.

פנינו לאליעזר („ציטה") כהן, טייס אל־על ואלוף משנה במילואים, שהיה בעבר מפקד טייסת ומפקד בסיס חיל־האוויר, וכיום מטיס, כקצין ראשון, מטוס „בואינג 767" ב„אל על". מה דעתו, כאיש צוות אוויר וותיק, על ההרגשה בתא־הטייס בזמן מצבי חרום?

אש במנוע

מהי משמעות הקופסה השחורה לגביך?

„כאיש צוות בתא־הטייס, אין לקופסה השחורה כל משמעות לגבי. היא מופעלת אוטומטית עם הפעלת המתח החשמלי במטוס, והצורך להשתמש בנתונים שבה נוצר רק במקרה של תאונה או כמעט־תאונה חמורה, כשצריך לחקור את המקרה. במקרים הנדירים של התרסקות כלי טייס בהם הצוות נשאר בחיים – תלוי גורלם המקצועי בתוצאות פיענוח הקופסה השחורה, העוזרת לקבוע את האשמים בתאונה.

„מערכת התעופה כיום אינה מאפשרת לטייס לעשות טעות מבלי שתתגלה, גם ללא הקופסה השחורה. מערכת הפיקוח והבקרה רואה את המטוס על מסכי המכ"מ. מבחינים שירדת מהגובה או שסטית מהנתיב, כך שאם הצוות שגה ויש לאנשי הצוות כוונה להסתיר זאת – יקשה עליהם לעשות זאת"

מתי אתם מודיעים לנוסעים שיש לכם בעיה בתא־הטייס?

„יש לנו הנחיות ברורות ליידע את הנוסעים לגבי כל תקלה שעלולה להשפיע על מהלך הטיסה. כמובן שישנם סדרי עדיפות - ראשית אנו מטפלים בתקלה, ורק לאחר מכן נודיע לכלכל הראשי שינחה ויסביר לנוסעים את המצב. הטייסים הבריטים והאמריקאים מרבים לערכן – יותר מדי, לטעמי – את הנוסעים בבעיות זניחות, כמו 'האיחור בהמראה נגרם בגלל שהקייטרינג מתעכב...' אך במקרי חרום רציניים, תמיד תבוא הודעה קצרה ועניינית מתא־הטייס, כגון 'היתה לנו אש במנוע שמאל, האש כובתה, אנו פונים עכשיו לנחיתה ב...' אגב, עד היום אנו מפעילים את צי ה'בואינג 767' באל־על שלוש שנים, יומם ולילה, ורק פעם אחת במשך כל התקופה הלך מנוע בטיסה".

מה קורה בתא־הטייס במצב חרום?

„במטוס כדוגמת בואינג 767, הממוחשב כולו, אנו מקבלים הודעת אזהרה הכתובה באותיות אדומות על המסך, בלווי קולות אזהרה וצופרים. המחשב מציג לנו את פעולות החרום המיידיות של הטייס לבצע.

„באשר לפאניקה: במקצוע תובעני כזה שלנו, הדורש בדיקות רפואיות כל חצי שנה, מבחן תקופתי בהכרת נתיב הטיסה, לימוד תירגול ותיחקור אין סופי – אנו מתרגלים מצבי חרום כל חצי שנה, בסימולטור. שם בעצם הטייס נבחן בכל המצבים האפשריים: המנועים הולכים, עשן בתא המחייב שימוש במסיכות חמצן, מילוט תא הסימולטור כבזמן תנאי מזג אויר גרועים. טייס מקצועי הוא טייס הפועל ביעילות בתנאי לחץ.

„מנסיוני האישי כטייס בחיל האויר, היו לי כבר מספר מצבי חרום־אמת, ונחיתות אונס בכל סוגי המטוסים, ברגיעה ובלחימה ובשטח אויב. במצבי החרום בתא־הטייס, מעטים הם המקרים שם נדרשת תגובה מיידית תוך שניות. הנטיה לפעול מהר עלולה לגרום לשגיאות, ולכן אנו מחוייבים לפעול על פי רשימות תיוג (הכר־ח־בדיקות חיוניות). רק במקרים חריגים כמו תקלת מנוע בהמראה, אש באוויר או תקלת דיחוס – אז־או נדרשת פעולה מיידית. וזאת אנו מתרגלים הרבה בסימולטור".

בתאונות־אוויר טרגיות, הקופסה השחורה הינה בדרך כלל העדות היחידה העשויה להסביר את שהתרחש. העדויות המוקלטות בה עוזרות לחוקרי רשויות התעופה לשחזר ולאתר את התקלה הטכנית או טעות־האנוש שגרמה לטרגדיה.

מקלרולם מקימרסון, עורך הספר „הקופסה השחורה": „...יתכן שהנוסעים יושבים שלווים ובטוחים, כאשר מאחורי הדלת הקדמית הנעולה קיימת מציאות אחרת, שאותה לעולם איננו רואים. בדרך כלל, כאשר מתרחשות תקלות באוויר, הן מתרחשות בבת אחת, כשמערכת פגועה ומקולקלת אחת מתמוטטת על גבי רעותה. לפתע מצלצלים פעמוני האזעקה בתא־הטייס להתריע על תקלה, וקולות מוקלטים צועקים („טפס! טפס!" מושמע שוב ושוב, כאשר מאבד המטוס גובה מעבר למותר) באוזני הטייס, ואורות מבזיקים מול עיניו. לעיתים קרובות התוצאה היא בילבול.

הנוסעים מבינים

מאז הקרנות הסרט המצליח „נמל תעופה" והמשכיו, שעסקו כולם באסונות־אוויר, נראה כי הקהל, שישב עד אז נפחד בכורסאות הטיסה, החל לגלות יותר התעניינות בנעשה בתא־הטייס.

כיום מוקרנים יותר ויותר סרטי תעופה, בהם נעשה שימוש הולך־וגובר במונחים מקצועיים המקובלים בשפה השגורה בין מערכת הפיקוח לצוותי האוויר. בכמה חברות תעופה הטסות טיסות פנים־ארציות בארה"ב, נהוג להקרין לנוסעים בשידור ישיר תמונת טלוויזיה של מהלך הנחיתה, כפי שקולטת עין המצלמה המותקנת בתא־הטייס. ובכלי תעופה סקרנים יכולים להאזין באחד מערוצי השמע המותקנים בכורסת הנוסע ל„ערוץ הרדיו" של הטיסה, ולשמוע את התקשורת המקצועית שבין תא־הטייס לתחנות הפיקוח שבדרך.

גם אליעזר כהן מציין כי על־פי תחושתו, הנוסעים כיום מתעניינים ומבינים בנושאי תעופה יותר מאשר בעבר. „זהו קהל הקורא ספרות מלאה במונחים תעופתיים מקצועיים, חשוף לתקשורת המביאה סיפורים אוויריים, מקבל מגיל צעיר חינוך להכרת עולם התעופה. הטייס והדיילות הפונים לנוסעים, חייבים לקחת זאת בחשבון בעת פניותיהם לנוסעים".

השניות הקשות

אסונות תעופתיים קורים כמובן גם בחיל האוויר. להבדיל ממטוסי נוסעים, במטוסי קרב יושב בדרך כלל טייס בודד, ואין שיחות בינו לבין שאר הצוות להקלטה בקופסה שחורה – לבד מנתוני המטוס וקשר הרדיו. במטוסי קרב מתקדמים ומשוכללים אפשר לקבל הקלטת תמונת טלוויזיה של החלון הקדמי במטוס, עליו מוקרנים כל נתוני הטיסה החשובים. כך מתאפשר לחוקרי תאונות־אוויר צבאיים לראות את אשר ראה הטייס ברגעיו האחרונים, וגם לשמוע את מילותיו האחרונות.

מספר ש., קצין־בקרה בכיר במילואים: „טייסי קרב במטוסים חד־מנועיים נדרשים לפעמים להחליט תוך שניות האם הם מנסים להציל את המטוס, או לנטוש. במקרים גבוליים, כשהמנוע כבה והטייס מתחיל להתייעץ עם חברים למבנה או מהטייסת, אתה שומע את הדיבורים הטכניים, ללא כל פאניקה והתרגשות, כאשר לכולם ברור שעל כף המאזניים עומדים חיי הטייס שאולי ינטוש בקרוב, ומחיר המטוס. אם תוך חצי דקה לא יצליח הטייס להשתלט על מטוסו – יפול המטוס לים. מחירו, צריך לזכור, כגורל כל הקיצוץ הנידרש בתקציב משרד החינוך...

טייס אליעזר „ציטה" כהן: אם צוות שטעה ינסה להעלים את השגיאות – יקשה עליו לעשות זאת

„הבקר יושב בשקט, משתדל לא להעמיס על הטייס נתונים מיותרים העלולים להפריע לו להתרכז בפתרון הבעיה. במקרה של נחיתת אונס, צריך לעזור לטייס במתן כיוון לשדה התעופה הקרוב, ולדאוג שיתכו לו על הקרקע במידה ויחליט לנטוש ולצנוח. תמיד צריך להזכיר לטייס שאין להתעקש לשמור על המטוס, צריך לקפוץ בזמן ולהציל את חיי הטייס – אך הנסיון מלמד שבגלל 'עקשנים' שלא ויתרו, ניצלו בחיל האוויר כמה מטוסים מהתרסקות".

שיטפון אינפורמציה

לא כל האירועים הנדונים בספר „הקופסה השחורה" מסתיימים בטרגדיה. בחלק מהמקרים מצליח הצוות לנחות בשלום. הקורא מוכנס לתא־הטייס ברגעים הקריטיים של הטיסה, אותן שניות גורליות בהן על הצוות להוכיח שאכן הטובים לטייס. על הצוות לגלות קור־רוח, תושיה ואחריות לחיי הנוסעים היושבים מאחור, שקועים בכירסום הארוחה או צופים בסרט ואינם מודעים לנעשה בקידמת המטוס. בכל האירועים המוקלטים והמונצחים בספר, לא תמצאו אף צעקת „אמא'לה!" מהטייסים, אלא נסיונות נואשים להתגבר, מבלי לאבד תיקווה, תוך נסיונות לאתר, לתקן או לאלתר פתרון למצוקה.

האם לא נעדר כאן הצד האנושי? מקצוענות עד הסוף המר?

אליעזר כהן: „הספקתי לנחות נחיתות־חרום שש פעמים בקריירה הצבאית שלי. בכל המיקרים הייתי כל כך עסוק בהטסת המטוס – עד שלא היה לי־זמן לחשוב על נושאים אחרים. אבל אם תקח לדוגמה את הצוות של הג'מבו היפני שהתפרק באוויר מעל להר פוג'י– הרי לאחר שאנשי הצוות הבינו שהם חסרי־אונים ולא יכולים לשלוט על המטוס, הרי מן ההקלטות נשמעות צעקות אנושיות מאוד".

בשנת 1983 אירעו בארצות הברית 4.6 אסונות תעופה שהסתיימו במוות על כל עשרה מיליון שעות טיסה, כך שהטיסה הינה עדיין אמצעי התחבורה הבטוח ביותר. אך למען שלוות־הנפש שלכם, אם אתם מתכננים לטוס בקרוב – קיראו את „הקופסה השחורה" רק לאחר הטיסה...

אבי דר

„חבר'ה, איבדנו מנועים!"

ב־28 בדצמבר 1978 התכונן צוות של „יונייטד איירליינס" בטיסה 173 לבצע נחיתת גחון, בגלל בעיות בהורדת גלגלי המטוס. עמד לרשותם זמן ודלק רב להתארגן לקראת הנחיתה. המטוס חג בסביבת השדה ושרף דלק בכדי להוריד ממשקל המטוס ולהפחית את סכנת השריפה שבנחיתת גחון, כשלפתע גילו כי שעוני הדלק מורים על כמעט אפס דלק ועליהם להזדרז לנחיתה.

קצין שני: חבר'ה, איבדנו שני מנועים.
קצין ראשון: מה?
קצין שני: ברגע איבדנו שני מנועים - אחד ושניים!
קצין ראשון: כל המשאבות פועלות, וכל היתר?
מגדל: ...אתה בערך שמונה־עשרה מיל טיסה מהשדה.
קצין שני: כן.
מגדל: בהצלחה.
קברניט: הם משתתקים, מה? לא נצליח להגיע!
קצין ראשון: לא נצליח כלום.
קברניט: אוקיי, הודע על נחיתת חרום.
קצין ראשון: (למגדל) 173, נחיתת חרום, אנחנו... המנועים משותקים, אנחנו יורדים. לא נצליח להגיע לשדה.
(צעקות בתא־הטייס וקולות מכה כשיונייטד 173 פוגע בחוטי חשמל. קול חבטת התרסקות)
יונייטד 173 התרסק במרחק של שישה מיל מנמל התעופה. מתוך 181 הנוסעים ושמונה אנשי צוות המטוס איבדו את חייהם שמונה נוסעים, הקצין השני ודיילת. המטוס נהרס.

(מתוך הספר „הקופסה השחורה")

דפנה קנור צילמה את דודי זילבר. הוא צילם את הכבישים והמדרכות.

מלך הכביש

דודי זילבר, צייר נופים. מצלם אבני מדרכה, סדקים בכביש, מעברי חציה. למד בבצלאל וגם קבלה ופילוסופיה יהודית.

דגא, הצייר, התחיל בצילום. כשעבר ממנו אל הציור, קבע שהצילום אינו אלא דוגמא שיש לצייר על פיה. הצילומים של דוד זילבר נראים כמו ציורים אבסטרקטיים. הוא אומר: „צילום הוא אולי ציור של עצלנים".

לא, את הרשימה הזאת יש להתחיל כך: מה אתה יודע על הילדים שגדלת איתם בכפר? דודי זילבר, למשל. אף פעם לא ידעתי שיש לו נטיות אמנותיות. ודאי שלא סיפרו לי שהלך ל„בצלאל", שלמד שם אמנות. שלפני זה הספיק ללמוד באוניברסיטה העברית יהדות, כלומר, קבלה ופילוסופיה יהודית. יותר מזה, לא היה לי שום מושג שהוא עוסק בצילום אמנותי. עכשיו באים ומספרים לי שתערוכה מצילומיו מוצגת עתה בתיאטרון ירושלים.

בראיון נוספות עובדות. זילבר עדיין מתגורר בכפר מרדכי. יש לו שלושה ילדים. אשתו מנצחת מקהלות. הוא לא מתפרנס מן הצילום. להיפך, הוא מוציא עליו הרבה מזומנים. את רוב שעות יומו הוא עושה בעבודתו כסגן מנהל בית התפוצות בתל־אביב. כשהוא נוסע, יש לו תמיד מצלמה במושב האחורי. המצלמה מונחת לידו אפילו במשרד. פתאום הוא מגלה מעטפה אדומה כהה, תחובה בין פינת הקיר לאיזו דלת עץ ישנה, שגרד למשרד כקישוט. השילוב של הצבעים, הניגודים, תופס את עין האמן שלו, והוא מצלם.

דודי הלך מרחק גדול מנופי ילדותו. הצילומים שלו לוקחים מן המציאות דווקא חתיכות מנוכרות, תלושות. הרבה משטחים דו־ממדיים, קווים ישרים, לרוב מתוך נוף אורבני מתועש. אין בהם פרדס, אין ציפור. אין אדם. זילבר ממסגר בעדשה שלו אבני שפה של כביש עירוני. סדקים בכביש. שילובים של מירקמי חומר, צורה וצבע, הנוצרים ממיקוד המצלמה על קיר של בית חרושת. מישטח השמיים השקופים מעל, נוגע בגג כחול סמיך, הנוגע בקיר אפל, אטום.

אל תצא לחפש מסרים מאחורי התמונות שלו. הוא מתחמק באמירה אסתטית. לכל היותר, הוא מוכן לומר. יש בצילומים של קונטרסטים.

כלומר?

זילבר מחפש את ההפרעות שבסידור הטבעי של הדברים. את שיבוש השיטה. יש לו סידרה של צילומים, שבהם רואים שורות של מושבים באיצטדיון. מה יותר מסודר משורות ריקות, כהות, של כיסאות תואמים? דודי קלט בעין, ואחר כך בעדשה שלו, שישה של קרשי בניין פזורות בקווים אלכסוניים, בלא יד מכוונת, על גבי הטריבונות. התמונה שצירפה את שני האלמנטים המייצגים את השיטה והפרתה, מרגיעה באיזה אופן. תמיד תהא יד איזה אדם שתבוא ותטביע חותם על האירגון הטוב מדי, על השיעמום.

– יד על הלב, לא הבאת קרשים לטריבונה ופיזרת אותם על הכיסאות, למען האמנות?

„לא. בטח שלא. הרי מה כל העניין? אני קולט מה שיש. אני לא מביים. אני רואה מה שיש בטבע, העין קולטת, ואני ממסגר את זה בעדשה שלי".

המצלמה שלו, „ניקרומאט" ישנה, לא מיוצרת עוד. „האמת היא", הוא אומר, „שלצורך העבודה שלי צריך פילם יותר גדול, שקולט את הפרטים".

– למה אתה צריך את זה?

„אני אספן נופים. צייד נופים. זה מצחיק. אני זוכר פעם שנסעתי עם חבר לגליל ועצרנו באיזה מיצפה. פגשנו שם פקח של רשות שמורות הטבע. הוא שאל אותנו למעשינו. אמרתי: אנחנו ציידי נופים. בין הציידים לנופים הוא כמעט אסר אותנו".

הפעילות האמנותית שלו אינה מותנעת בשפע אמביציה. קודם כל, אין לו הרבה זמן לזה. שנית, מה בוער. הוא רוצה להתפתח באיזה קצב טבעי. לא מדובר בקריירה. אז הוא מלקט בדרך, למקרה איזה יום שבו הלקט יהיה לאמירה אמנותית. למשל, הוא חוזר הביתה, כדי לטפל בילדים, כשאשתו יוצאת לעבודה. הוא ממהר. אבל פתאום הוא רואה מכונית טרנזיט לצד הדרך, עמוסה בערימת כיסאות. הוא מוכרח לעצור ולצלם.

כך הוא אוסף צילומים של כפפות. בעיקר כפפות ישנות זרוקות, כמו שהן באמת מושלכות בסמוך לערימת זבל. או חלון אוטובוס ישנות, מבני בטון, גג אסבסט, צוהר קטן ברופן או מתחתיו פס אדום. „רכזי התרבות של הישובים מדביקים את המודעות מתחת לחלון הזה, מתחת לפס האדום. אני מצלם את הניגוד, בין הסדר של הקו האדום והמודעות המודבקות זו על זו, חלקן קרועות מן הרוח".

– ומה עם אנשים? למה אתה לא מצלם אותם?

„עד עכשיו זה פשוט לא נבע ממני. הצילום אצלי הוא מה...

אני מצלם מה שמושך לי את העין. אבל זאת לא הסיבה היחידה שבגללה אני לא מצלם אנשים. כדי לצלם אנשים אתה צריך להיות חוצפן. להכנס, להתערב להם בחיים. הם לא אוהבים את זה. צריך להיות הרבה יותר אמיץ ממני, לא־איכפתי כלפי האדם, כדי לתפוס אותו בסנאפ־שוט".

בתיק שלו יש תמונה שלא תוצג בתערוכה. פעם, בפאריז, ראה קיר לבן, לא נקי. החלק התחתון של הקיר היה צבוע תכלת וכתובת על גביו: Vive Gigi. דודי ישב וחיכה שהגורם האנושי יכנס לפריים. בתמונה, כפי שהיא נישלפת עכשיו מן התיק, מופיעה הכתובת על התכלת בצד ימין. משמאל, עם הגב אליה, מתרחק קבצן גיבן, כפוף, עלוב, כהה כולו. לא מוכרחים לראות עיניים של קבצן כדי לדעת מה הוא אומר.

תלמה אדמון ■

כושר 40־50

תרגילים ל„גיל הקריטי": מינון של 40 עד 50 פעולות לתרגיל, במיוחד לגילאי 40־50. אם אתה שייך לקבוצת גיל זו, ותתמיד בתרגילים – אתה מסודר.

צילם: שמואל רחמני

עשור השנים שבין גיל 40 ל־50. גיל מדובר. שוב ושוב מחדירים לתודעתנו, שגיל זה הוא הגיל המסוכן לגבר: גיל להתקפי־לב, התפתחות אינטסיווית של הכרס, הכושר הכללי בירידה משמעותית ביותר, בעיות גיל העמידה. דווקא מסיבות אלה, בעשור זה גוברת תודעת הבריאות. רבים מפסיקים לעשן, מתמכרים לדיאטות שונות, נרשמים למועדוני נופש וספורט, ומוכנים להקריש זמן ומרץ לשיפור הכושר הגופני. ואולי החשוב מכל – מפתחים מודעות לצורך בבדיקות רפואיות קבועות.

לפניכם מערכת תרגילים, המיועדת במיוחד לעשור זה בחיינו. „כושר 40־50", נקרא לה.

בנוסחא שאני מציע אין שום הברקות. המיוחד שבה ה[illegible] פשטותה. ניתן להסתדר מצויין גם בלי מכשירי „גלריאטור" אימתניים לפיתוח גוף, או בלי מועדונים אקסלוסיביים עם מדריכ[illegible] מיומנים. איכות השיטה נעוצה בפשטותה.

מה עושים?

בתחילת כל פעילות נבצע תנועה הגורמת למאמץ אירו[illegible] דהיינו, הפעלת־יתר של מערכות הדם והנשימה ועומס־יתר על הל[illegible] והריאות. זה יהיה החימום, וכלי הגזמה, בבקשה. התנועה האפשר[illegible] לפיתוח אירובי תהיה למשל הליכה במהירות 6 קמ"ש לפרק[illegible] שבין שלושה לחמישה קילומטרים, או ריצה קלה למרחק של[illegible] שניים־שלושה קילומטרים, ריצה איטית ונינוחה. אפשר לנה[illegible] ריצה־הליכה במשולב, למרחק של 3־2 ק"מ. דופק של 150 פ[illegible] פעימות בדקה מעיד שעשית את שלך. התנועה האירובית תי[illegible]

כ־30 דקות ברוטו. יש לנוח עד לרגיעת הדופק, ונכונות הגוף שהתחמם לביצוע תרגילי „כושר 40־50".

לפניך מספר הרכבים אפשריים להרכבת המינון של התרגילים השונים. כל אחד יבחר לו לפי הרגשתו את ההרכב הרצוי לו. שים לב – בכל „מנת תרגילים" בצע כמות משותפת של 40 עד 50 תנועות־תירגול.

קבוצה א': תרגיל גמישות, משיכת הידיים לצדדים וסיבוב הגו – 10 פעמים. תרגיל גמישות, כפיפת גו הצידה – 10 פעמים (4 לכל צד). שכיבות סמיכה (אפשר גם ידיים על ספסל מוגבה) – 5־10 פעמים. תרגיל שכב־שב (עליות משכיבה לישיבה) – 20־10 פעמים. בסה"כ כ־54 תנועות־תירגול.

קבוצה ב': גמישות (ראה קבוצה א') – 10 פעמים. תרגול כפיפה לפנים, זקיפה ומשיכת ידיים לצדדים עם או בלי סיבוב גו לצדדים – 10 פעמים. שכב־שב – 20־15 פעמים. שכיבות סמיכה – 10 פעמים. סה"כ 50־45 פעמים.

קבוצה ג': גמישות, 10 כפיפות גו לצדדים, 10 שכב־שב, 20־10 כפיפות ברכיים, סה"כ 50־40 פעמים.

קבוצה ד': שכב־שב. 20 כפיפות ברכיים. 10 סיבובי גו. 10 שכיבות סמיכה. סה"כ 50 פעמים.

אלו רק דוגמאות אחדות. ניתן להרכיב וריאציות שונות. אך המרכיבים הנ"ל הם הבסיסיים והחשובים ביותר, ואפשר בהחלט להסתפק בהם.

בנוסף לפעולה האירובית, עלינו לבצע את תרגילי „כושר 40־50" במשך כחמש עד עשר דקות. סך הכל, עם הריצה/הליכה, נגיע בתירגול שלם לכ־50 דקות. תירגול כזה צריך לבצע פעמיים כשבוע. הזמן המתאים הוא לאחר יום העבודה, רצוי לפני ארוחת ערב, ובכל מקרה – לפני המקלחת. אפשר גם בבוקר, ואפשר גם בהפסקת צהריים, אם התנאים מאפשרים.

מנה כזאת של תרגולת עונה על הצרכים הפיזיולוגיים של גברים בגיל 40־50. תירגול שוטף ישפר את ההרגשה והתפקוד הכללי של כל אחד ואחד.

דוד בן־אשר

(אל"מ מיל. – לשעבר קצין אימון גופני ראשי בצה"ל)

אל תתאמץ מדי!

אינך חייב [illegible]

„כושר 40־50" אינו [illegible]

התמדה. איך מגיעים אליה?

[illegible]

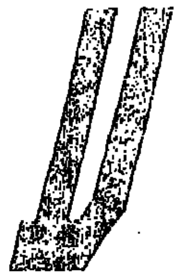

هكذا من الأصل

מוסף
פרסומי
מיוחד

ברזיל

עיר הסלעים אקזוטית בגובה

מאת אברי רביב

ברזיל – מוסיקה, סמבה, קרנבל בריו. ברזיל = פלה, ז'איר זיניו, טוסקאו, ד"ר סוקרטס וחבריהם. כדורגל מעולם אחר. ברזיל – איברים, שדות, יבולים – קפה. אם לבחון לפי האסוציאציות הראשונות צריך לשאול אם ברזיל היא קודם כל קרנבל, קודם כל קפה או קודם כל כדורגל, והתשובה תהיה מן הסתם תלויה במשיב. אם תשאלו אותי ברזיל היא מבחינה זו שלושתם ביחד, משום שברזיל בעיני האסוציאציות המיוחדות היא בעצם קודם כל טמפרמנט וקצב. הכדורגל שלה הוא קרנבל, וערך הבוחק של המחוללות בקרנבל מצטייר בעיני בצבעי הקפה, וקפה ברזילאי טוב הוא קרנבל בפני עצמו.

יהודית רביץ, לתקת בדור־חיל ואלי ישראלי קרבו אלינו את הסמבה הברזילאית. הכדורגל לא היה זקוק למתווכים. שמות של האשי מדינה יכולים לחשכה, סופרים ומשוררים נכנסים לתודעה ויוצאים ממנה, אך מי בעולם לא ידע להשיב לך מיהו פלה!! אפילו חלפו שנים מאז דרך כוכבו עדיין הוא סמל, ביטוי ומוסד: „לשחק כמו פלה" פירושו להתעלות לפסגת היכולת. אפילו כשלה הנבחרת הסימפטית במשחקי הגמר האחרונים עדיין לא זו בלבד שהכדורגל הברזילאי הוא כדורגל טוב, אלא שבעיני וכפי הרבים כדורגל טוב הוא „כדורגל ברזילאי".

אך לא בפלה, בקרנבל ובקפה מתמצים „הדברים הטובים" שתרמה ארץ זו לעצמה ולעולם. למוסיקה היא תרמה את דורבל קאימי והרבה מקהלות, לחקות ועיטות משובבות אוזן, לחובבי החיפושיות (הפעם בענף המכוניות, לא במוסיקה) היא נתנה את האפשרות לרכוש דגם חדש של הפולקסווגן האלמותית גם בשנים שאחרי הפסקת ייצורה במפעל האם בגרמניה, ולי היא תרמה כמה חברים טובים שעלו ארצה...

ישראלים ששהו בברזיל תקופות ארוכות חזרו מלאי התפעלות והתלהבות מהאופי השלו והחביב של תושביה. שלווה סטואית, חסרת דאגות, שנולדה אולי בשדות הקפה האינסופיים, יחד עם סימפטיה, אהבת אדם ועולם שנולדו אולי עם הסמבה והרגשת ה„ביחד" בקרנבל, ואולי בעצם להיפך. אולי צריך לחיות עם אופי כזה כדי ליצור קרנבל שכזה – מוסיקה כזו וריקודים שכאלה.

אחרי שהמוסיקאים, אוהדי הספורט ושוחרי הקפה יאמרו את דברם יבואו חוקרי תפוצות ישראל לספר על הקהילה היהודית. מסך פאולו, והסוציולוגים שיספרו שפסו בארצות האחרות באמריקה הלטינית גם ברזיל אינה נקייה מקיטוב חריף בין עשירים מאוד לעניים מאוד, ואנשי מדעי המדינה יציינו שלמרות זאת לעומת ארצות רבות באמריקה הלטינית, המשטר בברזיל יציב יחסית.

איני מתפלא. כשלאנשים יש כדורגל טוב, קפה טוב ויכולת לרקוד ולשמוח עד כלות החושים יש להם מן הקמח קרנבל.

BAIUCA
RESTAURANT
מסעדת
באיוקה
המטבח
הברזילאי
היחידי
בישראל

המטבח הברזילאי היחידי בישראל
פתוחה בערבי כל השבוע, מלבד יום ראשון
חניה לסועדים.
לאורחי המסעדה כרטיסים מוזלים
לקרנבל בסינרמה

הפקה: שיווק מוספים מיוחדים ב„מעריב", זאב ויזל, עפר גל – טלפון 333087/107 ★ אחראית הפקה: חנית תנורי ★ מערכת: דוד איזק, הרטה פורמן ★ עיצוב ועריכה גרפית: סוזנה רובוטוס ★ ארגון הפקה: סימה בללי.

VARIG

ברזילאית אמיתית

נולדה בפורטו־אלגרו ב־7.5.1927 לבעלים פרטיים. בת 60 שנות ניסיון ומוניטין בינלאומיים. ידועה בחוגי הסילון בזכות אמינותה ויעילותה הרבה. מפורסמת בשרותיה הטובים, שזיכו אותה בפרסים בינלאומיים שונים.
היחידה בעולם המגישה ארוחות מעדנים של שירותי קייטרינג 5 כוכבים.

בעלת קשרים מצויינים, יום־יומיים, לכל בירות אירופה החשובות (מדריד, ליסבון, לונדון, פריז, פרנקפורט, קופנהגן, אמסטרדם, ציריך ורומא) ולארה"ב (ניו־יורק, מיאמי, לוס אנג'לס), טורונטו ומונטריאול וכן לטוקיו ולשישה יעדים שונים באפריקה.

וכמובן, למרכז ולדרום אמריקה – הממלכה של ואריג. לרשות ואריג צי ענק של 74 מטוסים מהטובים והמשוכללים בעולם.

והחלום שבכתר: בואינג 747/300 – מטוס היוקרה הייחודי לואריג. לואריג 309 משרדים ונציגויות ברחבי תבל, המחוברים ברשת תקשורת משוכללת למרכז ההזמנות בריו, הקולט תוך שניות ספורות כל הזמנה מכל מקום בעולם.

בבואך לברזיל, רק עם ברזילאית אמיתית כמו ואריג, תוכל לחוות את ברזיל כמו שהיא.

ואריג תטיס אותך אל ברזיל וברחבי ברזיל, תאכסן אותך בבתי־מלון מעולים, תארגן לך סיורים מרתקים, תגלה לך מסלולים מרגשים.

היא תלווה אותך לכל אורך שהותך המרתקת בארץ הסמבה הקסומה.

כי ואריג היא ברזילאית אמיתית.

CARNAVAL 87
BRAZILIAN FOLLIES

לראשונה בישראל – "קרנבל אמיתי"

EMILINHA BORBA A IMORTAL

JOSE RODRIGUES E SUA BATERIA

בתל־אביב:
בסינרמה
מוצ"ש 28.2.87–7.3.87
המול מסעה 22.00 ועד אור הבוקר

מועדון הפתעות בשיתוף רם הפקות:
בירושלים:
בהיכל הספורט–מלחה
יום שלישי 3.3.87
המול מסעה 21.00 ועד אור הבוקר

בחסות "קול חיפה"
בקיבוץ יגור: אולם "יד למגינים"
יום שישי 6.3.87
22.00

כרטיס מוזל בהדרן למביא מודעה זו.
הגרלת כרטיס טיסה לברזיל ומלתחה של אופנת "ראש אינדיאני" לתלבושת הקרניבלית המצטיינת.

VARIG אל על

אלסינט בברזיל – הצלחה במגרש נייטראלי

הדמאה רפואית היא תחום העיסוק בו מתרכזות חברת אלסינט. התחום שהחל במכשירי הרנטגן המוכרים כבר עשרות שנים צבר תאוצה טכנולוגית מדהימה ב־15 השנים האחרונות. המכשירים שפיתחו במהלכן מאפשרים ביצוע מגוון גדול של בדיקות רפואיות פנימיות ללא צורך בהתערבות כירורגית.

כ־30% של ציוד הדמאה המופעל בבתי־חולים ובמוסדות רפואיים בברזיל, הוא ציוד „כחול־לבן" מתוצרת אלסינט. בי"ח ע"ש אלברט אינשטיין ובי"ח הפורטוגזי בסאו־פאולו – הגדולים והיוקרתיים בבתי־החולים בארץ זו – מצויידים בציוד של אלסינט. ציוד רפואי מתוחכם, שהכניס לקופת המדינה יותר מ־18 מיליון דולאר משרת מוסדות בריאות ורפואה בכל רחבי ברזיל, מבתי־החולים הגדולים, ועד קליניקות וערים נידחות, מפורטו אלגרי ועד רסיפה.

המוצר המוביל הוא הסורק הטומוגרפי הממוחשב. 24 מ־80 הסורקים שנירכשו ע"י מוסדות בברזיל, הזמנו מן החברה החיפאית. יותר מ־700 אלף דולאר ליחידה.

כן ייצאה אלסינט לארץ הסמבה והקפה 10 מערכות רפואה גרעינית (מכשירי אבחון המבוססים על הזרקת איזוטופים רדיו אקטיביים לקבלת תמונה על־פי הקרינה הנקלטת מאברי גוף שונים), עשרות מכשירי אולטרא סאונד (הדמאה על קולית – המבוססת על קבלת הד חוזר של גלי קול, והמקובלת בעיקר בתחומי הגינקולוגיה והמיילדות) וכן מכשירי ממוגרף – מכשירי רנטגן משוכללים המשמשים לאבחון סרטן השד.

ענף הדמאה היחיד, שבפיתוחו עוסקת אלסינט ואשר טרם נרשם על מפת הייצור לברזיל, הוא ענף חדש יחסית: הדמאה בתהודה מגנטית – מערכות משוכללות ומתקדמות שמחירן יותר ממיליון דולאר.

תחרות בתנאים קשים

הישגיה של אלסינט בברזיל, בולטים במיוחד אם נזכור שתחום ההדמאה הרפואית הינו תחום תחרותי מאוד, בו היא מתמודדת עם חברות ענק, כמו ג'נרל־אלקטריק האמריקאית, פיליפס וסימנס האירופיות, חברות יפניות כמו טושיבה, וכו'...

זאת ועוד: השוק הרפואי בברזיל מתחלק בחלקים שווים פחות או יותר עם הרפואה הפרטית לבין זו הציבורית. אלסינט מוכרת היום למגזר הפרטי בלבד. הסיבה: ממשלת ברזיל עומדת על־כך שהשוק הציבורי (משרד הבריאות הברזילאי, הביטוח הלאומי, הצבא, וכו'...) ירכוש את הציוד בתנאי אשראי משופרים.

הדבר מעניק מקדמה למתחרים אשר בארצותיהם ניתנת אפשרות למתן אשראי ספקים נוח באמצעות הממשלות והבנקים הממלכתיים ליבוא וייצוא.

אלסינט מנועה היום מלייצא ציוד בשווי של יותר מ־14 מיליון דולאר לברזיל בגלל העדר אשראי ספקים נוח ולכיסויי ביטוח בייצוא למדינה זו. החברה הישראלית לביטוח סוכני סחר־חוץ מבטחת היום רק 30% מערך היצוא וגם זו לתקופה של 3 שנים בלבד. בעוד שמדינות אחרות מעניקות אשראי ספקים ל־8 עד 10 שנים בכיסוי ביטוח מלא.

אם למרות קושי זה זוקפת לזכותה החברה הישראלית הישגים כה מרשימים בשוק הברזילאי הרי זה בזכות איכותו הגבוהה של הציוד שפותח על ידה, בזכות השירות המעולה שמעניקה ללקוחותיה, כושר המכירה והמחיר ותנאי העסקה ההוגנים שהיא מציעה. „באמריקה הלטינית ניתן לבחון את היכולת האמיתית" – אומרים בחברה, „בעוד שבארצות־הברית ובאירופה יש מקדמה מסויימת לקונצרנים המקומיים הענקיים, שלהם יכולת להשפיע על תהליכי קבלת ההחלטות, הרי שבאמריקה הלטינית מתקיימת התחרות על מגרש נייטראלי"...

ברזיל השער לאמל"ט

ההצלחה הניכרת בשיווק תוצרתה בברזיל, פתחה לפני אלסינט את הפתח לחדירה מסיבית לאמריקה הלטינית כולה. בעקבות ברזיל רכשו כמעט כל מדינות היבשת מכשירים מתוצרתה, ואלה מופעלים עתה בארגנטינה, ונצואלה, מכסיקו, אורוגואי, פרו, אקוודור, קוסטה־ריקה, אל־סלבדור.

לארצות אמריקה הלטינית נמכרו עד כה 55 סורקים טומוגרפיים, כ־40 מערכות לרפואה גרעינית, כ־80 מכשירים אולטרא סאונד, וכן מכשירי ממוגרף.

הייצוא הכולל מגיע לכ־40 מיליון דולאר, המהווים כ־10% מהיקף המכירות הכללי של החברה.

הפעילות בברזיל מבוצעת ע"י חברה־בת מקומית שמשרדה בסאו־פאולו חולש על הפעילות ביבשת כולה. בראש המשרד עומד, מאורו ויוניסק – יהודי ברזילאי, ומערך השרות כולל 12 עובדים מקומיים וישראלי אחד – מומחה בתחום ספציפי (מומחים ישראלים נוספים הכשירו את המומחים המקומיים וחזרו ארצה).

חברת אלסינט הוקמה בשנת 1969 והחלה להתמקד בהדמאה רפואית בראשית שנות ה־70.

בעלי המניות העיקריים בה הם חברות אלירון, „דיסקונט השקעות" ומניותיה נסחרות גם בבורסה הניו־יורקית.

המארינס מחפשים

אימוני קס"פ נוסח המארינס

מתקפת־דמי, כבוש יער מבוצר בוירג'יניה.

כך הם נראים. צילומים: „גאמא"

כן יכנסו ללבנון, לא יכנסו ללבנון. המארינס האמריקני בינתיים בסטנד־ביי. תמיד בסטנד־ביי.

בינתיים הם מתאמנים למשימות מיוחדות. איך הם עושים זאת, תוכלו לראות בסרט „המקצוע לוחם", המוצג בימים אלה בארץ. קלינט איסטווד הוא איש־מארינס ותיק ומשופשף, המקבל לידיו חבורת פרחחים צעירים והופך אותה ליחידת מארינס מיומנת. לא שהם מורים לו במיוחד, לפחות בשלבי האימונים הראשונים: אף אחד לא אוהב כשמעירים אותו באמצע הלילה כדי לזחול בבוץ, וזה בימים שרותו של סרג'נט איסטווד טובה עליו. אבל בסופו של דבר הם אתו, כמובן. הרי כולנו מכירים את הקלישאה השחוקה ביותר בסרטי־המלחמה, הסרג'נט המבהיר לטוראים הקרועים „אתם תשנאו אותי, אתם תקללו אותי – אבל יבוא יום ואתם תודו לי".

בסרט הם מודים למפקדם כשמגיעים ימיה של מלחמת גרנאדה. זוכרים את אותה פרשה של חילוץ בני־הערובה האמריקאיים מאי קטן ונידח? מה לעשות, המיתוסים של מלחמת העולם השניה מוצו עד־תום, וייטנאם לא היתה בדיוק הצלחה גדולה למארינס – ולכן נאחזים האמריקנים, כטובעים הנאחזים בקש, בקרבות גרנאדה; משהו כמו האי שרואן שלנו בקשי. מיני־מיתוס.

אבל האימונים לקראת רגעים גדולים וקטנים יותר נמשכים. לפניכם צילומים שנעשו במחנה „בוט קאמפ" בווירג'יניה, שם עוברים חיילי המארינס את ההכשרה ההופכת אותם לקצינים. אם הטירונים אוכלים בוץ, תארו לעצמכם מה אוכלים הקצינים־שבדרך, כדי להפוך אותם לאנשי מארינס אמיתיים.

אריה רייכמן

כמו בלגיון הזרים

נורברט קרייזר לא חשב פעמיים, שלף את האקדח וירה בבחור שפרץ לביתו. מה הפלא? לא תמיד היה קשיש ונכה – את חינוכו הצבאי רכש בלגיון הזרים. אבל החוק לא כל־כך אוהב גיבורים כאלה.

מה עושה פליט יהודי מאוסטריה, שהגיע לצרפת כשאירופה עולה בלהבות של מלחמת העולם השניה? מתגייס ל"לגיון הזרים". אותו חיל ידוע לשימצה, שחייליו מתנדבים, בחלקם הגדול פושעים קשוחים. הצרפתים יסדו את הלגיון ב־1831 באלג'יריה ורוב חייליו היו לא־צרפתים. כך גם נורברט קרייזר, האיש שבימים אלה שלף אקדח ופצע את הפורץ לביתו, ברמת השרון. "דע לך שלא כולם בלגיון היו פושעים", הוא אומר. אבל מודה שרבים מבין הלגיונרים, אם היו נשארים בחיים האזרחיים, היו גומרים עם בקבוק יין ביד, תחת איזה גשר...

קרייזר הגיע לפאריס אחרי שהנאצים פלשו לאוסטריה, שם נולד. לפני־כן היה בפאריס כמלווה יפהפיות ווהרות שצעדו על המסלולים של תצוגות אופנה. כי בנערותו, בווינה, ניהל יחד עם אימו, מפעל לכובעים אופנתיים.

ומה עושים עם פליט יהודי בלגיון? שולחים אותו ואת חבריו למדבר סאהרה, לסלול כביש שיחצה את היבשת האפריקנית. "חיינו בתוך מכרות פחם. טיפוס, מלריה, תנאים מחרידים. פעם, ביום כיפור, ארגנתי שביתת רעב ושלחו אותי לעבודת כפייה במחנה שרק בודדים יצאו ממנו בחיים".

איכשהו השיג מאה פרנקים־זהב. שיחד את שומריו והגיע ברכבת שהובילה פחם – לגיברלטר. התגייס לצבא צרפת החופשית. נשלח לקונגו בראזוויל. משם עבר לצפון־אפריקה, ולחם יחד עם משחררי

נורברט קרייזר כיום, עם הנשק שיש לו במסגרת שירותו במשמר האזרחי. שולף נשאר תמיד שולף.
צילום: דפנה קצור.

האיזור מהכיבוש הנאצי. יש הרפתקאות רבות ב"רקורד" שלו. לדוגמה: "אחרי המלחמה הטיל עלי המודיעין הצרפתי משימה מיוחדת. הייתי 'שתול' בזהות של נאצי־לשעבר בכלא אוסטרי בו שהה גואידו שמידט, שהיה בזמן המלחמה שר החוץ של אוסטריה. רכשתי את אמונו והעברתי מידע".

כשקמה מדינת ישראל הגיע לארץ במסגרת מח"ל, מתנדבי חוץ־לארץ. מאותם ימים שמור עימו תצלום מוזר, כשהוא לבוש במדים של הצבא הבריטי וחובש כובע עם סמל צה"ל. היה קצין בתותחנים ובסוף מלחמת העצמאות בקבע. כשהשתחרר הלך לעבוד בפ.ע.צ. ומה שלא קרה לו במלחמות קרה לו באזרחית: תאונת עבודה שבגללה בילה שש שנים בבתי חולים. "יש לי בלי־סוף ברגים, בקרסול השמאלי ובזרוע הימנית. לא חסר לי בורג..."

ועכשיו, על סף גיל שבעים, אחרי התקף לב, צולע מאז אותה תאונה – הסיפור עם הפורץ לביתו, ברמת־השרון. לא היו לו ספיקות, כשראה דרך חריך ההצצה של הבית הבודד, את האיש ליד הדלת: "הבחור הסתובב קודם סביב הבית. הכנתי לפעולה את האקדח שנמצא אצלי הרבה שנים ברשיון. הזיז את דלת ההזזה של חדר השינה שהיתה נעולה מבפנים. זה אמר לי שמדובר כאן באיש עם כוח פיזי רב מאוד. פתח בלי כלים, בלחץ האצבעות. עקר את הבריח מתוך העץ שלה. נכנס פנימה. היד שלו היתה מאחורי הגב. בלי סל לקחת דברים. הייתי בטוח שזה מחבל. יריתי בו. ברח. אמרתי לו 'עצור' וכשלא עצר, יריתי בו עוד פעם. כלגיונר וכחייל בכלל, אני יודע מה בן אדם מסוגל לעשות, גם כשהוא פצוע. והוא הצליח עם שני הכדורים להגיע לכביש. רק שם נעצר, וכך מצאה אותו המשטרה.

– למה לך אקדח? קרייזר: "כשבאנו הנה לגור האיזור לא היה מפותח, והיינו בית בודד".

– כדאי שכל קשיש ירכוש לו אקדח? "לא. צריך לדעת להשתמש באקדח. רבים שאלו אותי את זה בטלפון אחרי המקרה, והשבתי בשלילה. די במכשיר קשר בטווח לתחנת משטרה באיזור. כי בטלפון עובר זמן יקר..."

נורברט קרייזר, כפי שנראה כאשר הגיע כמתנדב־חו"ל במלחמת העצמאות, במדים של הצבא הבריטי ובכובע צה"לי.

בעוד שהחוק פוסל מעשה כמו שעשה קרייזר כשירה בפורץ, הטלפון בביתו לא פסק מלצלצל. קרובים, מכרים וגם זרים ברכו אותו על המעשה. "עשית שירות ציבורי, כך צריכים להתנהג", אומרים לו. והפירסום מחמיא? "את האמת? אשתי מאוד פוחדת". אומרת לי שכנה פגעתי באיש המאפיה ועכשיו יבואו חבריו לנקום. אני לא שחר. מאמין שרק בדרך בה פעלתי אפשר להרתיע אנשים מהסוג הזה. יומיים אחרי המקרה שלי, היו שלוש ידיעות על תקיפת קשישים".

על הקיר מתנוסס סמל לגיון הזרים, שתי חרבות שלובות. בעבר קיבל מנשיא המדינה את "עיטור לוחמי המדינה". כיום נורברט קרייזר מנדב למשמר האזרחי ברמת־השרון; חיילים ותיקים אינם מתים.

עמית דובקין ■

לשון החוק: להתגונן רק במידה סבירה

לפני שלושים ושלוש שנים ביטלה הכנסת את עונש המוות על רצח. לא כל שכן – אין בישראל עונש מוות על פריצה, גניבה ותקיפה.

מה הדין, איפוא, כאשר אדם יורה במי שפורץ לדירתו? מנסה להכותו? מאיים על חייו? האם חשב מי שניסה להבריח פורץ לדירתו, כי כאשר הוא יורה בו הוא עלול להרגו? האם נתן לעצמו דין־וחשבון על התוצאה המשפטית של המעשה? כי הוא עתיד לעמוד לדין?

המקרה שאירע ברמת־השרון הוא עניין למשטרה לחקור בו. היא תבקש לדעת אם ידע היורה מראש כי הפורץ עלול היה לחדור לדירה ואם כן? האם עשה הכל כדי להזהירו לפני המעשה? האם צעק לעברו? ירה באוויר? או שמא ירה כדי לפגוע?

התגוננות בכוח מפני מעשה בלתי חוקי אינה מותרת, בדרך כלל. אך החוק מתיר אותה בשני מקרים: המקרה האחד מוגדר בסעיף 22 לחוק העונשין, תשל"ז–1977 ונאמר בו "ניתן לפטור אדם מאחריות פלילית למעשה או למחדל, אם יש בידו להראות שלא נהג כפי שנהג אלא כדי למנוע תוצאות שלא ניתן למנען בדרך אחרת ושהיו גורמות חבלה חמורה או פגיעה בגופו, בכבודו או ברכושו, או בגופם או בכבודם של אחרים שהגנתם עליו, או ברכוש שהופקד בידיו; ובלבד שלא עשה יותר משהיה צורך סביר לעשות לאותה מטרה ושהרעה שגרם איננה בלתי שקולה כנגד הרעה שמנע".

המקרה השני מוגדר בסעיף 18 לחוק המקרקעין, תשכ"ט–1969 בזו הלשון: "(א) המחזיק במקרקעין כדין רשאי להשתמש בכוח במידה סבירה כדי למנוע הסגת גבולו או שלילת שליטתו בהם שלא כדין. "(ב) תפס אדם את המקרקעין שלא כדין, רשאי המחזיק בהם כדין להשתמש בכוח במידה סבירה כדי להוציאם מידי התופס, ובלבד שעשה כן, בנסיבות העניין, תוך זמן סביר".

כמו הרבה הגדרות משפטיות, גם אלה אינן פשוטות ולפיכך אנו זקוקים לפרשנותו של בית־המשפט כדי שיעמידנו על מה שמכנים "כוונת המחוקק". שהרי בלשון בני אדם, מה שמעניין אותנו הוא, אם מותר לאדם החושד שעומדים לפרוץ לביתו, לירות בפורץ.

והנה לפני חמש־עשרה שנה נזדמן לבית־המשפט העליון לדון בפרשה שכזו (ע"פ 410/71) וכיון השאר אמר, בתארו ריב בין שניים, כשהאחד סבר שרעהו עלול לפגוע בו בבקבוק בשלה מסויים של המריבה: "... כאשר הסתער ס. על המערער וביזו הבקבוק השבור, היה למערער יסוד סביר לחשוש לחבלה חמורה שיחבל בו ס. וכדי להתגונן מפני סכנה זאת, היה מותר לו לנקוט כל אמצעי, ואפילו עד כדי איום בנשק קטלני, ואם האיום לא ישא פרי, את יריה בנשק, תחילה לשם הפחדה...". אולם עם זאת קבע בית המשפט שיש לראות את האירוע כמסכת שלמה מאז החל הריב בין השניים ולא רק מרגע הנפת הבקבוק המאיים. פסק בית־המשפט: אין לדון תמיד בטענת ההתגוננות במנותק מן האירועים אשר קדמו למעמד שבו נאלץ הנאשם לפעול לשם התגוננות, וכן, כי אכן חובה היא על האדם שלא לעשות יותר "מאשר דרוש במידת הסבירות" כדי להדוף סכנה שכבר נוצרה, על אחת כמה וכמה עליו למנוע היווצרות סכנה דומה מראש ולהימנע מלהביא עצמו מיוזמתו למצב שממנו צפויה הסכנה.

בפרשת רמת־השרון יהיה איפוא על המשטרה לקבוע מבחינה עובדתית, אם היורה יכול היה להימנע מן המצב שאליו נקלע ואם הזהיר את מי שעמד לפרוץ לדירה לפני שירה, ואם ירה לעברו כדי להרגו.

בישראל, שבה מספר כלי־הנשק המצויים בידי הציבור הוא רב מאוד, יש סכנה גדולה של שימוש לרעה בסעיף הגנת ה"צורך" שבחוק העונשין. ככלות הכל, לא קשה להעלות על הדעת גם אפשרות של "חיסול חשבונות" במסווה של הגנה עצמית.

גבריאל שטרסמן ■

ט ק ט י ק ה

יוזמה פרטית של חזי שלח, משוגע לספרות צבאית, הולידה סידרה של עשרה ספרי־מופת על מלחמת העולם השניה, בעברית. איך העלים הנשיא רוזוולט מידע מצבאו, ומה הקשר בין המיתוס של רומל למיתוס של אריק שרון?

מלחמת העולם השניה פירושה לגבינו, קודם כל, הוא השואה. על כך נכתבו ספרים, מאמרים, מחקרים. בתחום הטקטיקה והאסטרטגיה, לעומת זאת, כמות התומר בשפה העברית דלילה למדי. כעת בא חזי שלח, המנסה לתקן את המצב בעזרת הוצאת „מערכות" וההוצאה לאור של משרד הבטחון: ביוזמתו ועריכתו יגיעו לשוק הישראלי עשרה ספרים הנחשבים לספרי־מופת בתחום הנושאים הצבאיים של מלחמת העולם השניה.

הספרים כולם בפורמאט אחיד ונאה, בכריכה קשה ובעיצוב מרהיב. הספר הראשון כבר בשוק. קהל היעד – קצינים, אנשי צבא בכלל והסטוריונים המעונינים להעשיר את ידיעותיהם ואולי גם ליישם את הניתן ליישום. חזי שלח מקווה, כמובן, להגיע גם לקהל הרחב, זה שאין לו נגיעה ישירה לנושא. „הבחירה היתה על עשרה ספרים שונים, כשכל ספר תוקף את הנושא מזווית אחרת, לעיתים זווית לא־מקובלת. שמנו הרבה רגש, למשל, על תנועות הצבא הגרמני, משום שלדעתי לא־פעם היו הפתרונות שמצא צה"ל בשדה הקרב, דומים לאלה של הצבא הגרמני במלחמת העולם. בעוד שבנות הברית המערביות שמו את הדגש על יתרונן הכמותי, הרי שהגרמנים, שבדומה לצה"ל נפלו במספרם מול האויב, שמו את הדגש על תמרון, על איסטרטגיה וטקטיקה.

„הסידרה תתקן, אולי, טעות נפוצה: רבים חושבים שאצלנו, במלחמות של צה"ל, היו קרבות הטנקים הגדולים ביותר בהיסטוריה. טעות הנובעת מבורות: קרבות־הטנקים הגדולים ביותר שלנו מתגמדים בהיקפם מול הקרבות הגדולים של מלחמת העולם השניה".

לא במקרה הגיע חזי שלח לספרי מלחמה: בעבר שירת שלח כאלוף־משנה בצנחנים. בן 52, יליד ראשון־לציון. עוד כשהיה נער, קרא שלח ספרים אינספור בנושאים צבאיים. היום יש לו בביתו ספריה שלמה בנושא. מה ריתק אותו דווקא למלחמת העולם השניה? „שוב ושוב שאלתי את עצמי איך זה שמדינה שלמה תבנה אדיר נשלטו בצורה טוטאלית כזאת על ידי אדולף היטלר".

מעט פרטים על כל ספר בסידרה:

1. „מלחמת בזק" (בליצקריג)/ מאת לן דייטון, נמצא בשוק. מחקר צבאי העוסק בניתוח הפלישה הגרמנית לפולין בספטמבר 1939, ובפלישה הגרמנית לצרפת במאי/יוני 1940. בודק את עקרונות מלחמת הבזק שפותחה על ידי גרמניה. מסביר בפירוט את הסיבות לנפילת צרפת.

2. „הצד השני של הגבול"/ לידל הארט. שיחות שנעשו עם גנראלים גרמנים אחרי המלחמה, ובהן הם מנתחים את מהלכי המלחמה, מנקודת מבטם. פרט מעניין: באותן שיחות הם שכחו ומזהירים את המערב מפני רוסיה הסובייטית. לדעתם, מעצמות המערב מדגישות מדי את הצורך בהחרבתה של גרמניה, במקום לדאוג ל„סכנה האדומה"

מלחמה מהספרים

חזי שלח והספרים המיועדים לתרגום לעברית: עשרה מבטים אחרים על המלחמה

3. „עשרים ביולי"/קונסטנטין פיצגיבון. תיאור הקשר המפורסם נגד היטלר, שהגיע לשיאו בנסיון ההתנקשות ב־20 ליולי 1944. הספר ממחיש עד כמה נרחבת היתה האופוזיציה להיטלר בתוך גרמניה.

4. „1943 – הנצחון שלא היה"/ג'ון גריג. התזה כאן היא שהמלחמה התארכה בשנה מיותרת עקב טעויות־שיפוט של מצביאים ידועים כמונטגומרי ואייזהאואר, וכל מה שנעשה ב־1944, כולל פלישת בנות הברית לנורמנדיה, היה יכול להיעשות ב־1943.

5. „כיצד פרצה המלחמה" (או „שרשי מלחמת העולם השניה")/אי. ג'יי.פי. טיילור. מנתח את האירועים המדיניים שקדמו למלחמה. לדברי המחבר, היה למעצמות המערב חלק נכבד בגריית היטלר למלחמה.

6. „מלחמתו של רומל באפריקה"/וולף הקמן. הספר מנתץ את המיתוס של רומל כמצביא מהולל. (אגב, לדברי חזי שלח ישנה הקבלה בין דרך ניפוץ המיתוס של רומל, לניפוץ המיתוס של אריק שרון).

7. „מלחמת העולם השניה"/פולר. מחקר אסטרטגי מקיף של מלחמת העולם השניה.

8. „הקרב על הבליטה"/ג'ון טולנד. תיאור המתקפה המפתיעה של הגרמנים בארדנים, בדצמבר 1944. מדובר במתקפה שהפתיעה מאוד את המערב, והיתה למעשה שירת הברבור של הצבא הגרמני במלחמה.

9. „קלון"/ ג'ון טולנד. כיצד הצליחו היפאנים להפתיע את האמריקנים, במתקפה על פרל הרבור? הספר מעלה תיאוריה מעניינת: הנשיא רוזוולט הסתיר במתכוון מידע מהצבא והצי האמריקנים, כדי שתהיה לו עילה להכנס למלחמה.

10. „פני הרייך השלישי"/יואכים פסט. תיאור עיתונאי־ספרותי של האישים המרכזיים לצירו של היטלר ברייך השלישי. דגש על הצד הפסיכולוגי.

הספרים יגיעו לשוק בהפרש של כמה שבועות בין ספר לספר. תוספת רצינית לספרייתו של האסטרטג הישראלי, ובעצם לכל ספריה.

עמית דובקין

מוסף פרסומי מיוחד

באר טוביה

הפקה: שיווק מוספים מיוחדים ב„מעריב", זאב ויזל, עפר גל – 333087/107 ★ אחראית הפקה: חגית תגרי ★ צילומים: ג'קי מתתיהו ★ עריכה עתונאית: אורי אלוני ★ מערכת: בניטה גנץ, רויטל רובינשטיין ★ עיצוב ועריכה גרפית: סוזנה רובוטוס ★ ארגון הפקה: סימה בללי.

tpc

TADIRAN PRINTED CIRCUITS LTD. תדיראן מעגלים מודפסים בע"מ

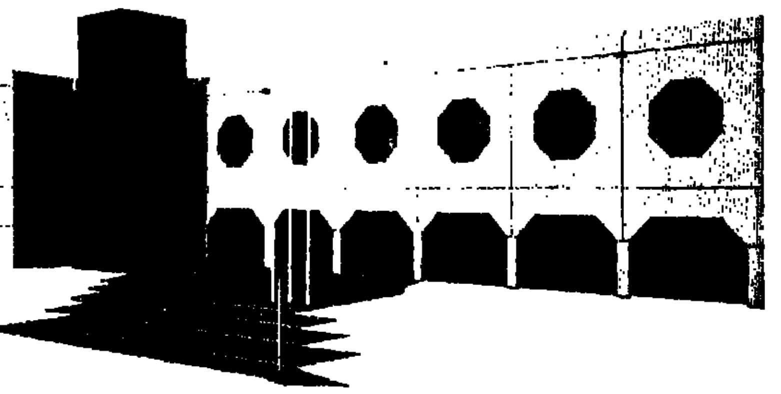

טכנולוגיה בבאר־טוביה

תדיראן מעגלים מודפסים בע"מ הינה חברת ליצור מעגלים מודפסים. החברה בבעלות תדיראן בע"מ ופ.מ.ה חברת השקעות של בנק המזרחי.

החברה הקימה מפעל מודרני ליצור המעגלים באיזור התעשיה של באר־טוביה בהנהלתו של ד"ר לכימיה, יהודה אורבך. המפעל מסיים עתה את תקופת הרצתו ויתחיל ביצור מלא באפריל 87. המפעל מייעד חלק ניכר מתוצרתו ליצוא לארה"ב ולאירופה. מועסקים במפעל כ־250 עובדים, חלק ניכר מהם עובדים שגוייסו בסביבה ולמדו את המקצוע במקום.

המפעל מתמחה בתחום העליון של השוק – מוצרים מתוחכמים. במפעל מתרכזים בעיקר ביצור רב שכבות, גמישים ומעגלים קשיחים גמישים.

את מערכות רהיטי הגן של תומר ניתן לראות ולרכוש בחנות המפעל. רחוב שלבים 20, (בית מרכזים) תל־אביב (מול איצטדיון בלומפילד)

ריהוט – ד.ג. חבל לכיש צפון 79430, טלפון 055־82111/2/3, 03־812926/7

תומר מיסר חדש בריהוט גינה

רחוב ראשי במושבה באר־טוביה

לחקת מגפיים באר טוביה

טוב לי בבאר טוביה

באר טוביה זה לא רק המקום בו נולדה להקת "מגפיים". באר טוביה היא גם מועצה אזורית, החולשת על עשרים ישובים ומספקת להם שרותי חינוך, רווחה ופנאי ברמה גבוהה. הדאגה לרווחת הפרט, מתחילה מגן הילדים, ומגיעה עד לגיל שיבה.

לשוא תנסו להעלות בדעתכם על שמו של איזה טוביה נקראת באר טוביה. אין אדם כזה. גם המושבה, שנוסדה בדיוק לפני 100 שנה, ושנקראת קסטינה, כשם הכפר הערבי הסמוך, איננה קיימת עוד. המתיישבים הראשונים, שעלו על הקרקעות שנרכשו בכספי הברון, נטשו אותה בשל ההתנכלויות הערבים וחוסר מים.

רק כעבור כמעט עשר שנים, חזרו מתיישבים יהודיים ועלו על הקרקע. אותם מתיישבים החליטו לקרוא למושבה החדשה־הישנה – באר־טוביה, על שם ביר א־טביה, הבאר־הטובה, כפי שנקראה הבאר המקומית על ידי הערבים. יש אומרים כי השם הבאר־הטובה, לא היה אלא לשון סגי־נהור, וכי למעשה היתה זאת באר מלוחה, שמימיה לא צלחו לשתייה.

גם גורלה של המושבה באר טוביה לא שפר. בשנת 1929 הותקפה בידי ערבים ושוב ניטשה. עד שכעבור שנה הוקם המושב באר טוביה, ששטחו כיום כ־7,000 דונאמים ושענפי כלכלתו העיקריים הם מטעים, רפת, לול ועבודות חוץ. אולם באר טוביה של היום, איננה מוגבלת לתחום המושב בלבד. זוהי גם מועצה אזורית, החולשת על פני 20 ישובים (ראה מסגרת) ומספקת להם את כל השרותים המוניציפאליים.

בשטח השיפוט של המועצה האזורית, נמצאים גם שלושה אזורי תעשייה: באר טובית – בו נמצאים משרדי המועצה, בניין מעבדות לענפי חקלאות, מפעלי הבשר "מרבק", "מעוף", ו"הוד אוזי", מחלבות "טנא ניר" ו"טנא נוגה", "תעשיות לביש", "גולדפרוסט" ובתי אריזה לירקות בבעלות "תנובה". עד חלום – ליד אשדוד, שם שוכנים מכון התערובת "מתמור", בית אריזה של "תנובה" ומפעל השמנים "יצהר". מבצע – ליד מושב ביצרון, הכולל מפעל לפרוק תחמושת, לאבזרי תעופה ולערגול פלדות.

גאוותה הגדולה של המועצה האזורית, בראשותו של חנן חסיד, היא על שרותי החינוך שהיא מספקת לבני כל הישובים שתחת חסותה. המועצה מקיימת את מוסדות החינוך ומפתחת אותם לבני כל הגילים, החל מגן־חובה, בתי ספר יסודיים, אזוריים, חטיבת ביניים ממ"ד ובית ספר מקיף שש־שנתי, הכולל חטיבת ביניים וחטיבה עליונה והקולט את כל תלמידי האיזור. כמו כן פועלת לתפארת המכללה האזורית "אחווה" (ראה כתבה נפרדת).

חלק ממוסדות החינוך נמצאים בתוך הישובים (פעוטונים וגנים). אך רובם אזוריים, דבר המצריך מערכת הסעים מסועפת. כיום עומד לרשות המועצה צי של 9 מיניבוסים ו־17 אוטובוסים.

לשם הפעלת מוסדות החינוך מספקת המועצה האזורית את כל השרותים, כולל החזקת מבנים, בדק בית, גינון, מגרשי משחקים ומתקניהם, ספריות ועוד. "יש לנו שלושה בתי ספר יסודיים אזוריים. שניים מהם ממלכתיים ואחד דתי", מספרת מנהלת מחלקת החינוך, גילה זולר. "בית הספר התיכון שלנו, הוא אחת הדוגמאות המוצלחות של אינטגרציה. לומדים בו ילדי כל המושבים בסביבה".

רוב מוסדות החינוך מרוכזים בקמפוס אחד, והדבר מאפשר שימוש יעיל במיתקנים. אולמי הספורט ומעבדות המחשבים, פועלים גם בשעות אחר הצהריים, לתועלתם והנאתם של התלמידים. הספרייה האזורית, השוכנת בין כותלי בית הספר התיכון, היא ספריית־האם, החולשת על ספריות קטנות יותר, הפזורות במרכזי נוער ומועדוניות שבישובי הסביבה.

אולם עבודת החינוך לא תמה בבתי הספר. בכל אחד מישובי המועצה מופעלת מערכת של חינוך משלים, באמצעות רכזי־נוער אזוריים. במרכז "אחווה" שוכן גם אולם בן 400 מקומות וילדי בתי הספר ברחבי המועצה האזורית, זוכים לראות בו לפחות 4 הצגות בשנה. המורים, המדריכים, הרופאים ונותני השרותים האחרים של המועצה מתגוררים בשני מרכזים כפריים, הנמצאים בבעלות המועצה.

גם הפעילות הספורטיבית ענפה. באגודת הפועל רשומים 700 חברים, הנעזרים ב־32 מדריכים לענפי הכדורסל, כדורגל, כדור יד, כדורעף, התעמלות ילדים, התעמלות נשים, התעמלות קשישים וקארטה. לא פחות משמונה בריכות שחייה פזורות ברחבי המועצה האזורית: 3 מרכזיות ו־5 במושבים. במהלך השנה משתתפים הספורטאים במירוץ האביב (24 באפריל), בשתי תחרויות קארטה, בצליחת הכינרת (למעלה מ־100 שחיינים) במירוץ התבור, בתחרויות גמר בכדורסל וקטרגל ובמופע התעמלות קרקע ומכשירים.

בתחומי הבריאות והסעד, עומדות לרשות תושבי האזור 3 מרפאות אזוריות, המופעלות בשיתוף עם קופת החולים, בנוסף למרפאות המקומיות בישובים. מרפאות אלה מספקות, בין השאר, גם טיפולי שיניים ופיזיוטרפיה. שרותי הסעד והרווחה מטפלים בכל הבעיות של משפחות מיעוטות הכנסה, משפחות במצוקה ושאר שרותי הקהילה. עמותת "המייסרים" מנהלת מרכז־יום לקשישים, המוסעים באופן מאורגן ומבלים את יומם בפעילות, תמורת תשלום סמלי.

אזורי התעשייה של באר טוביה, הוכחו כאטרקטיביים ביותר. זאת, בשל מיקומה הגאוגרפי של המועצה: במרכז הארץ, קרוב לנמל אשדוד. אזור התעשייה "באר טוביה", כבר מאוכלס כולו ועתה נבדקות תכניות להפשרת קרקעות נוספות לתעשייה. אזורי "עד הלום" ו"מבצע", ממשיכים לקלוט מפעלים חדשים.

שרות הסעות של תלמידי בית־הספר של מועצת באר־טוביה

שירותי איכות הסביבה

המועצה האזורית באר־טוביה מטפלת ב–
א. החזקה וסלילה של כבישים בכל ישובה.
ב. קביעה והתקנה של תמרורים (סימון בכבישים).
ג. רישום נכסים, הכנת מפות והיטים.
ד. הכנת תוכניות מיתאר ושינויים בהן.
ה. בדיקת תוכניות והוצאת רשיונות בניה וכן אישורים לרשתות חשמל, מים, ביוב, קידוחים וכו'. (פעילות זו נעשית במסגרת ועדת בנין ערים "שורקים", בשיתוף עם קרית מלאכי).
ו. החזקה והקמה של מקלטים בישובים.
ז. הקמת גדרות בטחון במוסדות החינוך.
ח. התקנת רשתות קשר לשעת חירום.
ט. תאורת רחובות בישובים ותאורה בטיחותית אחרת.
י. התקנת צופרים.
יא. ארגון ופיקוח על השמירה במוסדות החינוך ובאירועים שונים.
יב. ריכוז ועדת מל"ח מקומית.
יג. השתתפות באיגוד ערים לכבוי־אש.
יד. פיקוח וטרינרי במשקים ובעסקים.
טו. מלחמה בכלבת, ביתושים ובאר נגועים.
טז. איסוף אשפה מכל הישובים, העסקים ומוסדות החינוך.
יז. מיתקני ביוב בריכות חימצון ואגודה אזורית.
יח. השתתפות ברשויות ניקוז ובניקוז מקומי.
יט. השתתפות בשירות שדה במעבדת עופות ופיתוח חקלאי.

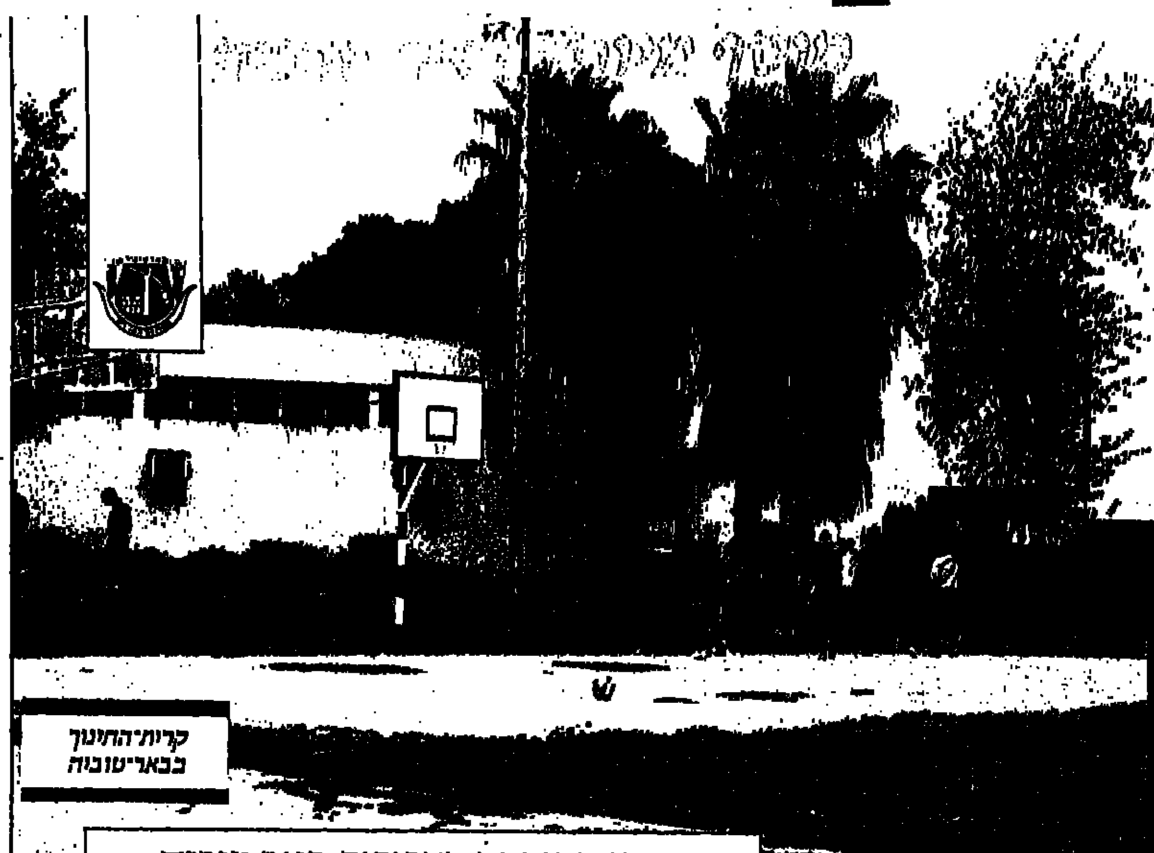

קרית־החינוך בבאר־טוביה

ראש המועצה באר־טוביה
חנן חסיד

ישובי המועצה האזורית באר טוביה

אביגדור – מושב עובדים, נוסד ב־1950 ע"ש סר אוסמונד ד'אביגדור גולדסמיט מלונדון, מייסדיו מארגון "יעל", יוצאי יחידה עברית להובלה בצבא הבריטי. מספר התושבים – 310.

אורות – מושב עובדים, נוסד ב־1952, ע"י חברי "האיכר העובד" בארצות הברית, עולים מארצות דוברות אנגלית שאליהם הצטרפו ילידי הארץ. מספר התושבים – 240.

אמונים – מושב עובדים, נוסד ב־1950 ע"י עולים ממצרים ומארצות איסלאם אחרות, קלטו משפחות במסגרת "מהעיר אל הכפר". מספר התושבים – 420.

באר־טוביה – מושב עובדים, השם מקורו ערבי – ביר א־טביה. נוסדה כמושבה ב־1887 ונקראה קסטינה. ניטשה ויושבה מחדש ב־1896. במאורעות 1929 הותקפה ע"י ערבים וניטשה שנית. יושבת מחדש ב־1930. מושב חקלאי מבוסס. מספר התושבים – כ־700.

בית עזרא – מושב עובדים, ע"ש עזרא הסופר, נוסד ב־1950 ע"י עולים מעירק. מספר התושבים – כ־450.

בצרון – מושב עובדים, נוסד ב־1935 ע"י אסירי ציון מרוסיה. השם בעקבות הפסוק מזכריה: "שובו לבצרון אסירי התקווה". מספר התושבים – כ־520.

גבעתי – מושב עובדים, נוסד ב־1950, ע"ש חטיבת גבעתי, התושבים משוחררי החטיבה ועולים חדשים. מספר התושבים – 420.

חצב – מושב עובדים, נוסד ב־1949 ע"י עולים מלוב. שם המושבה – על שם פרחי החצב המצויים במקום. מספר התושבים כ־760.

חצור – קיבוץ, משתייך לקיבוץ הארצי השומר הצעיר; ע"ש חצור הקדומה. נוסד ב־1946 ע"י קיבוץ א"רג'. בבעלותו – מפעל יציקה גרול "אמן". מספר התושבים – 620.

ינון – מושב עבדים, נוסד ב־1952 ע"י עולים מתימן. מקור השם מתהילים: "לפני שמש ינון שמו". מספר התושבים – 630.

כנות – בי"ס חקלאי, נוסד ב־1952 ע"י מועצת הפועלות (נעמת). מקיים פנימיה לתלמידים ומשק חקלאי לימודי.

כפר אחים – מושב עובדים, ע"ש האחים אפרים וצבי גובר, שנפלו במלחמת העצמאות נוסד ב־1949 ע"י עולים מרומניה ופולניה, שישבו תחילה במחנות הצבא הבריטי בקסטינה. מספר התושבים – 240.

כפר ורבורג – מושב עובדים, ע"ש פליקס ורבורג, עסקן ציוני מארה"ב נוסד ב־1939, בית העם נקרא בית "פסמן" ע"ש צ'ארלז פסמן, שהיה מנהל יק"א בישראל. מספר התושבים – 520.

נוה מבטח – מושב עובדים, נוסד ב־1950 ע"י עולים מפולין. מספר התושבים – כ־250.

ניר בנים – מושב עובדים, הוקם ב־1955 ע"י בני מושבים ותיקים ומכאן שמו. מספר התושבים – כ־350.

עזריקם – מושב עובדים, נוסד ב־1950 ע"י עולי צפון אפריקה. מספר התושבים 650.

ערוגות – מושב עובדים, נוסד ב־1949 ע"י עולים מפולניה ורומניה. נקרא בתחילה קסטינה ב'. מספר התושבים כ־320.

שתולים – מושב עובדים; מקור השם מתהילים: "שתולים בבית ה' בחצרות אלוהינו", נוסד ב־1950 ע"י עולים מתימן. מספר התושבים – כ־750.

שדה עוזיה – מושב של העובד הציוני, ע"ש המלך עוזיהו, נוסד ב־1950 ע"י עולים מטריפולי. מספר התושבים – 870.

תלמי יחיאל – מושב עובדים, ע"ש יחיאל צ'לנוב, מציוני רוסיה, נוסד ב־1949 ע"י עולים מרומניה. מספר התושבים – 330.

תמורים – מושב שיתופי, משתייך לעובד הציוני, נוסד ב־1954 ע"י גרעין שאנשיו ישבו בשימרון שבעמק יזרעאל. מספר התושבים – כ־350, יוצאי דרום אפריקה, מצרים ורומניה. במושב – מפעלי תעשיה לרהיטים, מתכת ופלסטיקה.

זה נהדר

קו הייצור של משחת השיניים „סמייל" במפעל „יצהר"

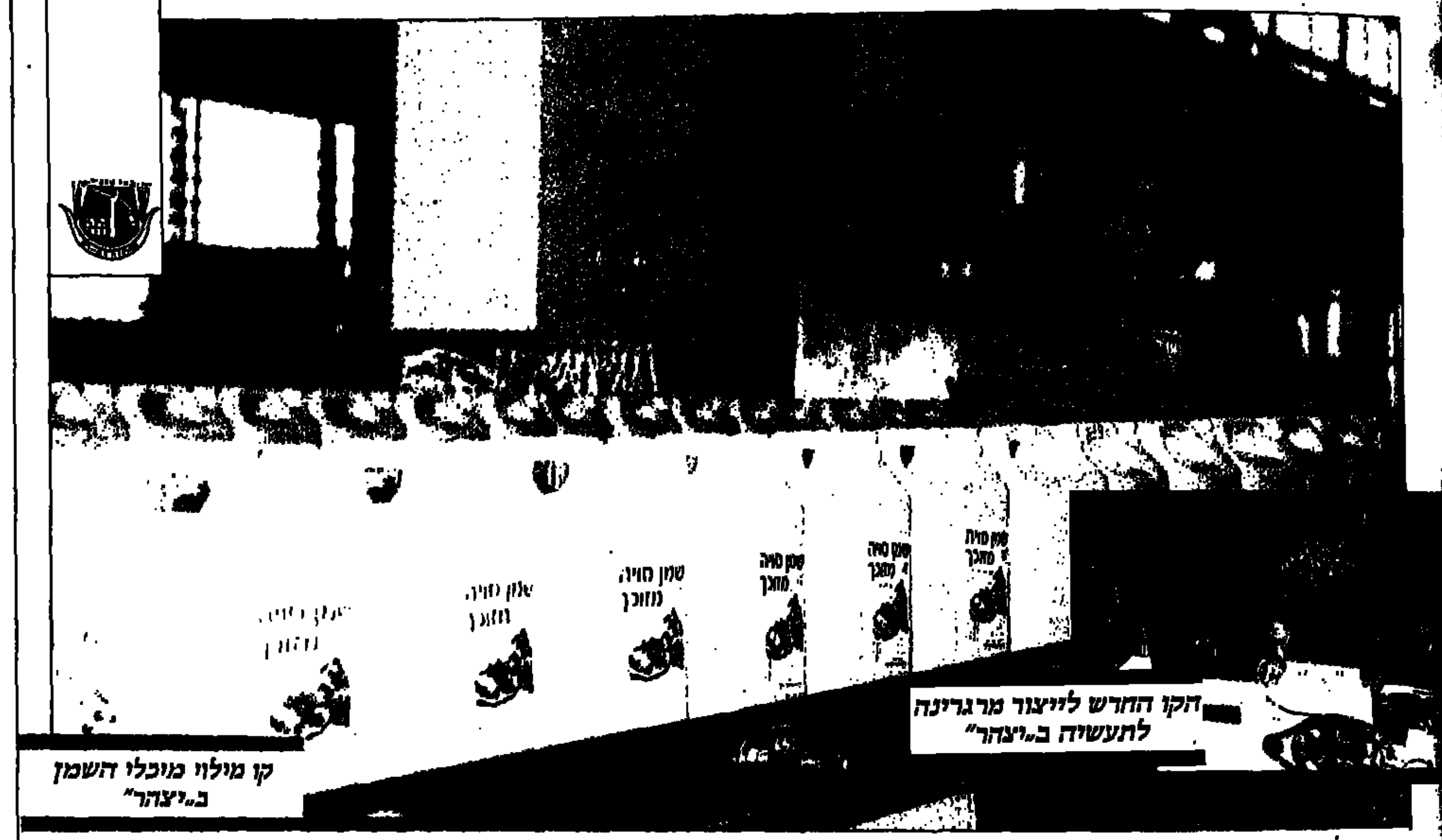

קו מילוי מיכלי השמן ב„יצהר"

הקו החדש לייצור מרגרינה לתעשיה ב„יצהר"

ההיסטוריה של מיפעל השמנים „יצהר", הוא חלק מן ההיסטוריה של הישוב היהודי והתעשיה העברית בארץ ישראל. תוך חמישים שנה הפך המיפעל מבית־בד קטן, שייצר שמן מבוטנים – לענק תעשייתי, הבולע למעלה מ־ 70 אלף טון פולי סויה לשנה. ועוד לא הזכרנו את הסבונים, אבקות הכביסה, משחות השיניים והתמרוקים.

אפילו שמואל בורוק מתקשה לפעמים להאמין, כי כל זה אינו חלום. הוא, שבעשר אצבעותיו, יחד עם ארבעה־חמישה יומים נוספים, הניח את אבן הפינה לבית החרושת יצהר, לפני 53 שנה – עומד נפעם מול המיפעל החדש של „יצהר תעשיות" באיזור התעשיה של באר טוביה, המאכל אל תוך קרבי־הייצור שלו – למעלה מ־70 אלף טון פולי סויה כשנהו

לבורוק נדמה כאילו אך אתמול התקין את הציוד בבית החרושת שבנחלת יצחק – אז פרבר עצמאי של תל־ אביב – ציוד שבעזרתו הופקו 5 טון שמן בטנים ביממה, בעזרת שני מכבשים. שמן זה שווק לתושבי המדינה בערב פסח 1935, תחת השם „לשד". הוא היה ארוז תחילה בבקבוקים מבלגיה ולאחר מכן בבקבוקים מיפן ועצם מלויו בבקבוקים – היווה סנסציה באותם הימים.

כיום מפיק המפעל בבאר טוביה, 1000 טון שמן סויה בחודש, שלא לדבר על מגוון של כ־200 פריטים אחרים, ביניהם: שמנים מובחרים, תכשירי כביסה, סבונים ותמרוקים, חומרי נקוי, משחות שיניים, תכשירי גילוח, תכשירי שיזוף, תכשירי שיער, קרמים ודאודוראנטים. למוצרים אלה נוספו לאחרונה גם שמנים־מוקשים ומרגרינה לתעשייה.

כיום תופסת חברת „יצהר" את המקום השלישי בין יצרני השמן במדינה.

ראוי לזכור כי כל מפעלי השמן בישראל נמצאים בפיקוח ממשלת ישראל ואת חומר הגלם, שהוא פולי הסוייה, הם מקבלים מהממשלה, שגם קובעת את מחיר השמן הנמכר לצרכן. השמן שבו אנו משתמשים, הוא, למעשה, מוצר הלוואי של מיצוי גרעיני הסויה. 20 אחוז בלבד הופך לשמן והשאר לכוספה, מרכיב עיקרי בתערובת לפרות.

העיסוק המרכזי של „יצהר" הוא בסויה. בתהליך המודרני של היום, אין פולי הסויה עוברים כבישה, אלא מיצוי באמצעות ממיס (במקרה זה – בנזין). בתהליך זה מתמצה השמן ונשאר הפתית של הגרעין, זה מיובש, נטחן ויוצר מזון לבעלי חיים, העשיר בפרוטאין. מאחר והכוספה היא המוצר העיקרי של „יצהר", מוקם המפעל החדש ליד מכון תערובת, השוכן אף הוא באיזור התעשייה של באר טוביה.

„מיפעל הממוקם טוב והנחשב לכדאי, הוא מיפעל בעל תפוקה של 2000 טון ליום, הנמצא בסמיכות לנמל טוב (אשדוד), הנעזר בתחבורה טובה, בשרותים טובים ובעידוד התעשייה המקומית", מסביר מנכ"ל יצהר, איתן האורחי.

כיום פועלות בבית החרושת יצהר שלוש מערכות עיקריות: מכון מיצוי, המסוגל לעבד עד 900 טון גרעיני שמן ליממה. מערכת הזיכוך, המסוגלת לזכך עד 90–80 טון ליממה, ומערכת המלוי ממיכלים גדולים של שמן מזוכך, לקווי ייצור בקיבולים שונים. ב„יצהר" מסוגלים לייצר כיום 100 אלף בקבוקי־ליטר ביממה! בעיני שמואל בורוק, זהו מרחק שנות־אור, מימיו הראשונים של המפעל.

„חומר הגלם היה מגיע אז בשקים", הוא מספר. „באביב 1936 השתתפנו בירייד 'הגמל המעופף'. היה לנו ביתן בצורת פחית שמן, בשבנות לביתן של ראשוני מגדלי תפוחי האדמה בארץ, מכפר שמריהו. לקהל המבקרים בתערוכה, חילקנו תפודים תוצרת הארץ, מטוגנים בשמן תוצרת הארץ..."

כיום מאכלסות את המפעל בבאר טוביה, מחלקות שונות ומגוונות. מחלקת הסבונים וחומרי הנקוי, למשל, מייצרת סבונים ואבקות כביסה, משחות ונוזלים לנקוי. בין המוצרים הידועים: „נס", „ביו נס", סדרת תכשירי „פוקוס" לנקוי ועוד. מחלקת התמרוקים מייצרת בעיקר משחות שיניים כמו סולידוכס וסמייל, משחות, קצף ומי גילוח מ״מ, שמפו לסוגיו, קרמים לעור ולגוף ועוד.

לאחרונה נפתחו ביצהר שני קווים חדשים. האחד לייצור שמנים מוקשים לתעשייה והשני לייצור ואריזת מרגרינה לתעשייה. הקו לשמנים מוקשים מייצר היום כ־10 סוגים שונים של שמן מוצק וקו הייצור של המרגרינה מציע לתעשייה שישה סוגים שונים של המוצר.

כיום עובדים במפעל יצהר בבאר טוביה – המשתרע על שטח של 60 דונאם – קרוב ל־200 עובדים שהחלוקה ביניהם (נכונה ליולי אשתקד) היא: 16 עובדים בכירים, 13 מהנדסים והנדסאים, 38 עובדי ייצור מקצועיים, 66 פקידים ואנשי מינהלה, 65 עובדים חצי מקצועיים ובלתי מקצועיים.

החידושים המתוכננים על ידי „יצהר" לעתיד הקרוב, כוללים שימוש בתערובות בושם חדשות למוצרים השונים, תערובות שיפחיתו את סכויי האלרגיה לחומר. התאמת אריזות חדשות למוצרים וותיקים, בהתאם לשימושם ולמיקומם בבית. למשל: אריזות אטרקטיביות יותר למוצרים כמו תמרוקים, הממוקמים במקומות גלויים לעין, ואריזות פשוטות יותר לחומרי נקוי – החבויים מהעין, דבר שבין השאר יוזיל את הוצאות ייצורם.

„יצהר" גם פועלת להגברת מודעות הקהל לגבי השימוש הפונקציונאלי בשמני מאכל למיניהם – בשהדגש על שמנים מובחרים – במטרה להגיע לשימוש נכון יותר לסוגי השמן: טיגון, בישול, אפייה, תיבול וכדומה.

באופן כללי ניתן לומר כי המיפעל החדש בבאר טוביה – שהופעל בהדרגה תוך ארבע השנים האחרונות – תיגבר את „יצהר" בכוח אדם, באולמות ייצור, בנפחי איחסון ובציוד חדשני. בסוף חודש דצמבר האחרון, אף נוסף לחברה הון של 5 מיליון דולאר, שגוייס בחלקו מבעלי השליטה (3 מיליון) ובחלקו ממחזיקי המניות בציבור הרחב (2 מיליון).

חברת „יצהר חרושת שמנים", נוסדה בשנת 1934 על ידי שתי קבוצות יזמים: משה סלצובבסקי בשתוף האחים לויטין מריגה, ומאיר ברגר ז"ל, בשיתוף עם אברהם טורבוביץ ז"ל, שכעבור שנה נכנס במקומו יצחק טורבוביץ.

המפעל הראשון נבנה בנחלת יצחק, על שטח של 8 דונאם, לצד הכביש שנסלל אז עבור חברה קדישא, בדרך גישה לבית הקברות. הציוד ההתחלתי, שהובא ברובו מצ'כוסלובקיה, כלל בית בד עם 2 מכבשים, מתקן מצוי, בית זיקוק, מלוי, שווק ומחסנים. חומר הגלם, בוטנים קלופים, הובא מהודו.

בשנת 1937 פקד משבר בספו את החברה והוכנס שותף נוסף, ישראל ליכטנשטיין, שהיה בעל מפעל לצמר פלדה. המייסדים פרשו בעת מלחמת העולם השניה, והקימו את המיפעל המתחרה, „טית בית", את חלקם ב„יצהר" רכשו ליכטנשטיין ושמעון סגינדר, בעל בית חרושת למשקאות קלים „תסס".

בתחילת שנות החמישים פרצה במקום שריפה שכילתה את כל המיפעל. דמי הביטוח לא כיסו את הנזק ובתחילת שנות השישים, רכשה את המיפעל קבוצת משקיעים מדרום אמריקה, שבראשה עמד יצחק מיטלמן. קבוצה זו מחזיקה עד היום במיפעל.

בשנת 1977 פרצה דליקה נוספת במיפעל בנחלת יצחק, ששוב כילתה כמעט את כולו. אז החלו בעלי המיפעל לחשוב על העברתו למקום אחר ובשנת 1979 הוחל בהקמת המבנים הראשונים באיזור התעשייה של באר טוביה. האדמה, במקום שייכת למינהל מקרקעי ישראל והיא הוחכרה ל„יצהר" לתקופות המסתיימות בשנים 2026 ו־2033, אולם לחברה יש אופציה להארכה, לפרקי זמן נוספים של 49 שנים.

מרבק
מרבק תעשיות בע"מ

המורדוך הקצר – בין הבקר לבשר

העישון מזיק לבריאות. זהו כלל ברזל. אולם כמו לכל כלל – יש גם לזה יוצא מן הכלל: הנקניק. העישון בריא מאד לנקניק, ואם הוא נעשה בתנאים הנכונים – אתם נהנים מ„נקניק מעושן". טעמו פעם את הנקניקים המעושנים של „מרבק" ותבינו מדוע העישון יכול להיות גם מהנה וגם בריא.

אבל למה נקדים את המאוחר למוקדם. בראשית היתה הפרה ורק אחריה בא „מרבק", שהוא בית המטבחיים הגדול ביותר בארץ. „מרבק" – השייך לארגון משקי הדרום והנגב, הוקם על מנת לתת שרות ולקלוט בני־בקר מהמגדלים מכל המושבים והקיבוצים באיזור ובשאר חלקי הארץ.

מיפעל „מרבק־מעוף", השוכן באיזור התעשיה של באר־טוביה, מעסיק כיום כ־500 פועלים והוא המיפעל היחידי בארץ, המספק לעצמו את חומרי הגלם. הבשר ממנו עושים את הנקניק ב„מרבק־מעוף", אינו עובר תהליכי הקפאה, הפשרה ושימור לתקופות ארוכות. הוא איננו מיובא ולכן גם אינו נושא עמו „זכרונות מימים רחוקים". בסקר שנעשה בין יצרני נקניק, אף התברר כי „מרבק־מעוף" הוא היצרן היחיד, שאינו משתמש בפסולת בתהליך הייצור.

כל העבודה במעבדות המזון של מרבק־מעוף, נעשית ללא מגע יד אדם. מהנדסי מזון, כימאים ולבורנטים, מכינים את הבשר לעיבודו באוטומאציה מלאה ובסטריליות מירבית – כל זה בטמפרטורות מדוייקות ובתנאי ייצור אופטימאלים.

אולם הנקניקים אינם הכל. ב„מרבק־מעוף" משווקים גם בשר טרי למוצרי הודו. „מעוף", המתמחה בייצור מוצרי הודו, אף מייצרת מיגוון רחב של מאכלי „חמם והגש". אותן ארוחות שיש רק לחממן ולהביאן אל שולחן האוכל. מיותר לציין כי גם מוצרים אלה עשויים מחומרי גלם טריים, המיוצרים במיפעל „מרבק־מעוף".

מיפעל „מרבק־מעוף", נהנה מתהליך ייצור יחודי: הוא מספק לעצמו את חומרי הגלם, ואיננו תלוי בבשר מוקפא או מיובא. סקר הוכיח כי הוא המיפעל היחידי בתחום מוצרי הבשר, שאיננו משתמש בפסולת בתהליך הייצור.

ב„גולד־פרוסט" לא קופאים במקום...

הירקות הקפואים של גולד־פרוסט משווקים היום בהצלחה בכל רשתות השיווק, בחנויות המזון, למוסדות ולקיבוצים בכל רחבי הארץ. גם באנגליה ובארה"ב אפשר למצוא אותם. 10 מיליון דולר ייצור, מזה 1.7 מיליון דולר ליצוא. 140 עובדים מסורים, הנהלה דינמית. מניות נסחרות בבורסה. אין ספק: מאז עבר „גולד־פרוסט" לבעלות „כור־מזון", עלה המפעל חזק על דרך המלך.

יופי של ירקות

את תוצרת המפעל אנו מכירים היטב: ירקות קפואים, הקורצים לנו בשלל צבעיהם הטבעיים ומגרי החיך, משקיות הניילון שבמקררי המרכולים. ירקות האוצרים בתוכם את כל היתרונות של הירק הטרי, בצד היתרונות הנוספים של נקיון ונוחות הכנה, אותם למדו להעריך זה מכבר כל עקרת בית במטבחה וכל רווק בדירת רווקים...

הירקות מובאים טריים־טריים מן השדה, מנקים אותם, חולטים אותם ומקפיאים. שום תהליך כימי, שום דבר שיגרע מהטעם, מהניחוח או מהויטמינים. אפונה, תירס, גזר גמדי, שעועית, במיה, כרובית, ברוקלי וסלרי – טבעיים וטעימים. רק לחמם ולהגיש. אליהם מצטרף לרשימת המוצרים מגוון גדול של תערובות ממינים שונים – מתירס עם אפונה ועד „גיווטש" מוכן לבישול.

יופי של מפעל

לשולחננו מספק „גולד־פרוסט" יופי של ירקות. לאזור התעשייה בבאר טוביה הוא מספק יופי של מפעל. לאחרונה הוא זכה בתואר ארבעה כוכבי יופי, בתחרות „תעשייה יפה בישראל יפה", שנערכה ע"י המועצה לא"י יפה. ללמדנו שב„גולד־פרוסט" אמנם מייצרים זהב של ירקות, אבל במקום לא קופאים שם אף פעם...

בית היוצר לחינוך טוב יותר

בלב איזור כפרי, טובלת בירק, שוכנת מכללת „אחווה", המכשירה דור של עובדי הוראה ואנשי מקצוע בתעשייה. ההרכב האנושי של המכללה, אליה מגיעים צעירים וצעירות בשנות העשרים הראשונות לחייהם – הופך אותה גם למרכז חברתי ותרבותי של האיזור כולו.

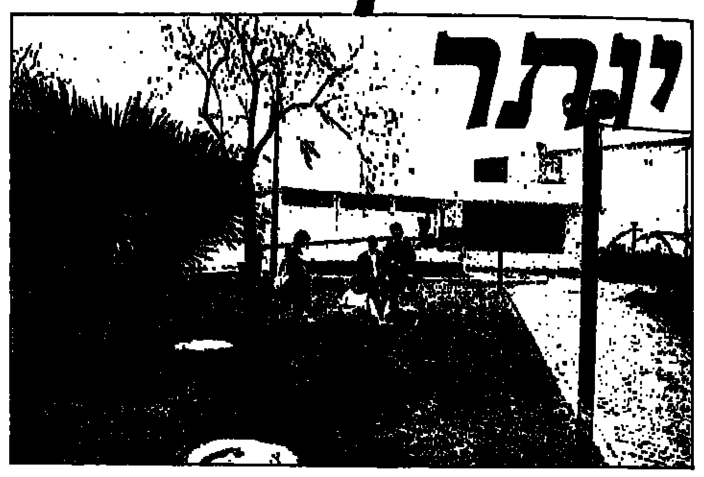

טיפוח והכשרת מנהיגות מקומית בתחומי חינוך, חברה ותעשייה, במגמה להקטין את התלות בכוח אדם מקצועי ובלתי יציב, שהגיע עד כה ממרכז הארץ. זוהי האחת המטרות שלשמה הוקמה מכללת 'אחווה' בבאר־טוביה", אומר מנהל המכללה, זוהר טל.

כיום אין עוד ספק בהצלחת המכללה. עובדה: את ספסלי כיתות הלימוד והקורסים שהיא מציעה – חובשים כ־2000 תלמידים. אלה נחלקים בין תחומי לימוד מגוונים ביותר, בין השאר: הכשרת עובדי הוראה, השתלמות מורים לתואר בכיר, לימודים אקדמיים לתואר של האוניברסיטה הפתוחה, לימודי הנדסאות וטכנאות, לימודי חקלאות, השכלת מבוגרים (כולל מכינות), קורסים מקצועיים להכשרת עובדים, בית ספר למוסיקה ואמנות ועוד.

המכללה, המשתרעת על פני שטח של כ־3200 ממ"ר, שוכנת בלב אזור חקלאי ירוק ופסטוראלי. לרשות התלמידים קרוב ל־30 חדרי לימוד, ספריה, מעבדות לטבע, פיסיקה, מחשבים, מוסיקה, מרכזיה ומעבדה פדגוגית, מסעדה ואודיטוריום מודרני. המהווה מרכז אמנות ובידור לכל האיזור. תכנית ההסעות המסועפת, נבנתה כך שהיא מביאה הקלה בעיקר על התלמידות־האמהות, המתחילות את הלימודים בשעה 9 בבוקר.

המועצה להשכלה גבוהה אישרה באופן רשמי את דגם הלימודים האקדמיים מטעם האוניברסיטה הפתוחה במכללת „אחווה", וכך צורפה המכללה לאחת משש המכללות, המקיימות מסלול אקדמי מטעם אוניברסיטת־אם. „במסלול האקדמי של האוניברסיטה הפתוחה, שהחל לפני 3 שנים, לומדים כיום כ־500 תלמידים, כאשר כל אחד מהם רשום לפחות ל־2 או 3 קורסים בסמסטר", מספר זוהר טל.

בשנים האחרונות נרתמה המכללה להכשרת מועמדים לאוניברסיטאות, בכך שהקימה מכינות קדם־אקדמיות. מכינות אלה הן בשלוש רמות עקריות: לבעלי בגרות חלקית – שנת לימוד אחת; לבוגרי י"א־י"ב ללא בגרות – שתי שנות לימוד ולבוגרי ט'־י' – שלוש שנות לימוד.

יחוד נוסף של מכללת „אחווה", הוא ביכולתה להשיב מידית על אתגרים ודרישות הנוצרים בשטח. לאחר שבשנים האחרונות התגלה מחסור במורים לאנגלית ולערבית בצפון המחוז הדרומי ובדרום המחוז המרכזי של הארץ – נרתמה המכללה להכשיר קאדר גדול יותר של מורים בשני מקצועות אלה.

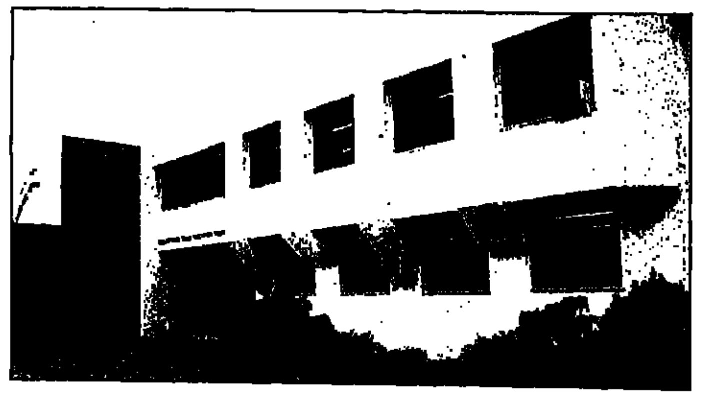

תשבץ לעניין

הפתרונות צריכים להגיע עד יום רביעי 25 בפברואר, עם ציון מספר התשבץ על המעטפה, אל: „תשבץ גבר לעניין" „מעריב", ת.ד. 20010, תל־אביב 61200.
הפתרונות יתפרסמו בעוד שבועיים. בין הפותרים נכונה יוגרלו:
5 תקליטים מתנת „הד־ארצי" ו־2 ספרים מתנת „ספרית מעריב".

אהרן כהן

תשבץ מספר 15

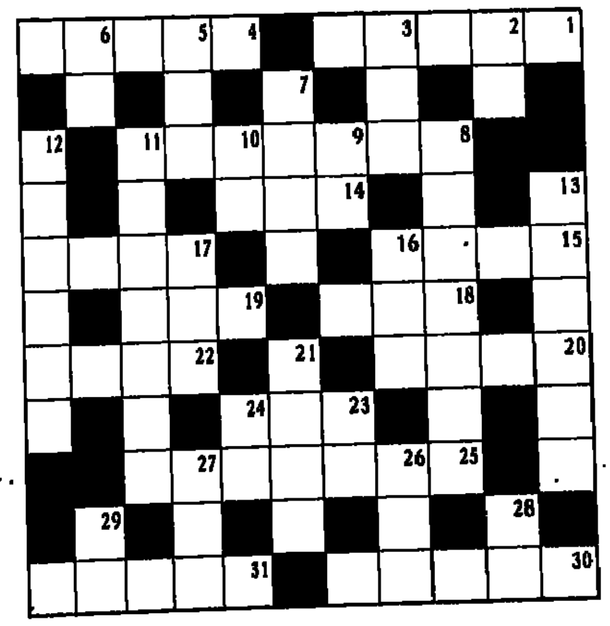

מאוזן:
1) מלאכה; 4) חלוק עליון; 8) צמח מטפס; 14) פירוש, באור; 15) מין תרק; 17) שלווה; 18) מין מסמר; 19) שם האצבע הקטנה; 20) אבי אשתו; 22) לוח עץ דק, קיסם; 23) חכם מגדולי חכמי ישראל בתקופת הבית השני; 25) קיבוץ בדרום רמת הגולן; 30) חיה טורפת; 31) עלמה.

מאונך:
2) בן; 3) אחד המזלות; 5) כלי המשמש יחד עם המכתש; 6) שליח; 7) רשרוש; 8) חומר ששימש בימי קדם לצביעה ולכתיבה; 9) מפתן; 10) נרגז; 11) כנוי לבננה; 12) שם אחר לצב; 13) חיוך; 16) קיבוץ בשפלה; 17) שיר לכת; 21) בעל חיים השוכן על עצים; 23) סימן, אות; 24) קמין; 26) ירק נפוץ; 27) תגורה; 28) גוי שהתיהר; 29) מיניסטר.

פתרון תשבץ מס' 13

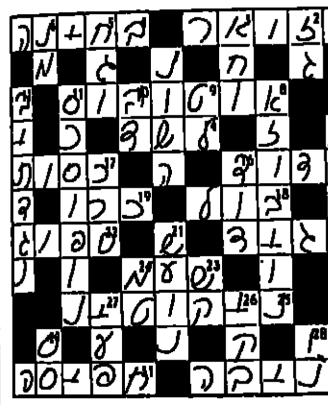

זכו בפרסים: הדר ראובן, יפו; לוי משה, בני־ברק; חננה אבן, רחובות; דן חן, תל־אביב; וינשטוק אסתר, גבעתיים; משפ' מזרחי, רעים; מרים מושיצקי, רחובות.

מרק שוב
צייר ופסל

למד ב„מכון לאומנות של אודסה".

למד ב„אקדמיה לאומנויות ופיסול" בסטודיו של יעקב פרומגארץ בטאשקנט, אוזבקיסטן.

בקיץ, למרות עלייתו מברית המועצות לישראל, זכה בפרס הראשון בתערוכה הלאומית „מאנז בחסות האקדמיה הסובייטית לאומנויות במוסקבה.

השתתף בתערוכה הראשונה בישראל של אומנים שעלו מברית המועצות, בית התרבות, רחובות.

תערוכות פרטיות וציבוריות בגלריות ברחבי הארץ.

השתתף בערוכת „מוטיבים דתיים באומנות סובייטית בלתי־רשמית", מוזיאון „קייס" לאומנות רוסית גולה בת־זמננו וקרן קרמונה, 28.2.82 – 26.4.82, ניו ג'רזי.

תערוכה בגלריה לאומנות יהודית בניו יורק.

תערוכה בגלריית „חיים של המכון לאומנות חסידית בברוקלין, ניו יורק.

השתתף ב„תערוכת אומנות יהודית" של המועצה הלאומית לאומנות בחיים יהודיים, „לגר האוזי", ניו יורק (23.2.83 - 14.3.83).

תערוכה בפילדלפיה בגלריית פרד וולף מניור, באגף ריימון ומרים קליין של מרכזי הנוער והמרכזים הקהילתיים בפילדלפיה רבתי, ובמרכז על שם מאיר ורוזלין פיינשטיין.

תערוכה במסגרת ה„חגיגה לישראל" של המועצה הלאומית של נשים יהודיות, סניף ניו יורק (היצוג בתערוכה היה על ידי הגלריה האמריקאית לאומנות ישראלית), 7 במאי, 1984.

תערוכה במסגרת הפסטיבל הישראלי־אשכנזי במלון הדקוארטרז פלאזה, מוריסטאון, ניו ג'רזי, 2 בדצמבר, 1984.

תערוכה בגלריה של התאחדות האומנים האוקראיניים בארה"ב, ניו יורק, 16 בדצמבר, 1984.

השתתף בתערוכה השניה של ציור ופיסול יהודים רוסיים־סובייטים לגן „סבט" בבית הכנסת בשדרה החמישית, ניו יורק, 16 בפברואר, 1985. מ.

יד חיים ויצמן
אולם ויקס

מועצת פועלי רחובות
מחלקת תרבות

הזמנה

לתערוכת ציורים של האמן הרחובותי

מרק שוב

שתתקיים במכון ויצמן למדע, אולם ויקס, בין התאריכים 21 לפברואר 1987 עד 28 לפברואר 1987

מועדי התערוכה:
הפתיחה במעמד ראש העיר רחובות מר יחזקאל חומיק במוצ"ש 21 לפברואר 1987 בשעה 20.00
דברי פתיחה מר דוד מושין, מנכ"ל יד חיים ויצמן
מועדי הבקור כל יום: 09.00–14.00; 19.30–21.00
ביום שישי: 09.00–13.00

כאן, ממש כאן, 4 ימים ו־4 לילות

ב־109 ש"ח

תוכל להעביר 4 ימים ו־4 לילות של חופשה מהנה שעליה חלמת
במלון הולידיי טבריה
עם מועדון־לילה מפואר ושלל תפניות מגוונות, בריכת־שחיה, מחוממת, מועדון בריאות, סאונה, ג'אקוזי, מתקנים רבים, מטבח עשיר ומגוון בטעמים פיקנטיים.
המחיר כולל דמי שירות, לא כולל מע"מ טלפון: 067-21901-2-3
המבצע עד 15.3.87

לנכי צה"ל – עכשיו אפשר להתקבל למלון הולידיי עם הפנייה ממשרד הבטחון, לאחר שנעשו במלון כל השיפורים הדרושים, ללא תוספת מחיר. התקשרו עוד היום לטלפון: 067-21901-2-3.

כשיעקב סולן בוחר טייסים־לשעבר למשרות בכירות בחברתו, הוא יודע עם מי יש לו עסק: כמה מעובדיו היו חניכיו בקורס־טיס. מעסקי־אוויר לעסקי־תקשורת.

יעקב סולן: יש בין העובדים שלי גם כאלה, שהדחתי מקורס־טיס

טייסת־עסקים

הטובים, טובים לא רק לטיס. יעקב סולן יודע זאת היטב: בחברת „סולן תקשורת" שלו הוא מעסיק כמה וכמה טייסים־לשעבר ואנשי צוות־אוויר בחיל־האוויר, במשרות בכירות. הוא יודע כי על החומר הזה אפשר לסמוך: הוא־עצמו היה טייס פעיל.

התמונה התלויה במשרדו, מסגירה משהו מעברו הצבאי: מטוס בואינג 707 מתדלק באויר מטוס פאנטום. מתחת לתמונה ניצבים, כבמיסדר צבאי, תיקים המכילים אינפורמציה על המוצרים אותם משווקת החברה שבבעלותו. סולן, 36, מנהל חברה המתמחה בשיווק ציוד תקשורת ומחשבים, בהיקף־עסקים העתיד להגיע השנה ל־4 מיליון דולאר. עסקים תובקים: הוא מגיח בהתלהבות לכל מקום בו אפשר להרוויח. שליחים, למשל: „ראיתי שיש מחסור חמור בשליחים ושהרואר לא מסוגל לענות על הציפיות, אז פתחתי רשת שליחים ובלדרות, עסק שהוכיח את עצמו כרווחי מאד". כיום, הוא משווק מערכות של תקשורת משרדית ומחשבים, מערכות פקסימיליה, מערכות נתונים סיב־אופטיים, מערכות טלויזיה בכבלים וציוד עזר לתקשורת קוית. ה„להיט" המדובר שלו – מיתקן המדווח את פרטי כל שיחות הטלפון הנכנסות־יוצאות למשרדים.

על נטייתו להעסיק טייסים הוא אומר: „חיל־האויר הוא כמו משפחה אחת גדולה. כאשר מישהו משתחרר ומחפש עבודה, טבעי שיפנה אלי – וטבעי שאתעניין בו: אני יודע מה אפשר להפיק ממנו. יש לי בין העובדים גם כאלה שהדחתי מקורס־טיס...היחס מפקד־חייל, מדריך־תלמיד, שייך לעבר. מה שמעניין אותי כיום הוא שהאיש יצליח, ניקדם את החברה. מנסיוני, אנשי צוות־אויר מצליחים כאנשי עסקים".

יעקב סולן נולד להורים שהגיעו כמעפילים באניה „אקסודוס". פעילותו החברתית החלה עוד כנער ברמלה, עיר־מגוריו: סולן שימש כיו"ר מועצת התלמידים המקומית, פעיל בתנועות הנוער ותלמיד מצטיין. כשהגיע לחיל האויר, לקורס־טיס, התבלט מיד בשאפתנותו. ואיזו שאפתנות: הוא לא הבין מדוע לא מגדילים את מספר שעות הכושר הגופני, מדוע על החניכים בקורס־הטיס לקום בשש וחצי ואם אפשר להעיר אותם בחמש בבוקר, מדוע אין הקפדה על צחצוח נעלים ועימלון החולצות. טענותיו לא הפכו אותו לפופולארי ביותר בין שאר החניכים, אם לדבר בלשון המעטה... הוא נבחר לחניך מצטיין – אך משובץ כטייס בטייסת־תובלה ולא כטייס קרבי. מכה הצינית [illegible]

המקרה היחיד בהיסטוריה של חיל האויר בו החניך המצטיין לא שובץ לטיסה קרבית... הסיבות היו, כנראה, הבעיות החברתיות שהיו לי עם שאר החניכים".

כדי לרפא את האגו הפגוע, הוא מסיים בהצלחה קורס קברניטי בואינג, במסגרת הצבאית. במקביל, הוציא תואר אקדמי בכלכלה ומינהל־עסקים, באוניברסיטת בר־אילן. הוא מוחזר לבית־הספר לטיסה – הפעם כמדריך טיס. סולן זוכה להכרה והערכה רבה בקרב אנשי החיל, אבל ההתנגשויות עם סביבתו אינן מאחרות להגיע: הוא שב ומעלה את הדרישות אותן העלה כפרח־טיס, דרישות שאינן עולות בקנה אחד אפילו עם המסגרת הקשוחה של בית הספר לטיסה. סולן מוצא את עצמו בחוץ; חוזר לבואינג 707. במלחמת של"ג הוא מתדלק באויר להק של מטוסי קרב המוקפצים לקרבות־אויר עם חיל האויר הסורי.

הצבא, מתחיל סולן להבין, אינו המסגרת האידיאלית עבורו. „תפסתי שמקומי בחיים נמצא במסגרת בה אוכל להטביע את חותמי, ולא להיות בורג במערכת גדולה". הוא מחליף את כסא הטייס לטובת הכסא המשרדי כראש מדור, במפקדת חיל האויר. להפתעתו, לא עובר זמן רב והוא מוזמן לחזור לבית הספר לטיסה, כמפקד טייסת. „סוף סוף הצלחתי ליישם את הפילוסופיה שלי. מפקד בית הספר תמך הפעם בדרישות שלי. עד היום אני מתמלא גאווה כשאני רואה שפקודות־הקבע שהוצאתי בטייסת עדיין מתקיימות".

בראשית 1981 מחליט סולן לפרוש מהשירות, לנסות כוחו בעסקים. ההתחלה אינה מוצלחת במיוחד: מיליונר יהודי ממקסיקו הממנה אותו כנציגו בארץ, מתגלה כשרלטן. פרויקט אותו מבצע סולן עבור משרד פירסום גדול מופסק, חברת מחשבים בה משמש כסמנכ"ל פושטת את הרגל בגלל חשרות פליליות המועלות כנגד המנכ"ל. סולן מחליט לסמוך רק על עצמו, בכספים אותם הוא לווה מאביו הוא מקים חברה לשיווק מרכזיות. העסק מתחיל ללכת, והולך עד היום.

איך הוא חולם להעביר את ימיו? יחסית לשאפתנות המאפיינת אותו, התשובה מפתיעה: „תן לי איזה מנהל מוכשר שיקח את הפיקוד על החברה. הייתי רוצה להקדיש כמה שיותר זמן למטע־הזיתים שלי ולבית במושב ניר־צבי". ושהמנהל שלו יהיה טייס. למה לא?

אדה אבישר ■

אומץ במבחן

דו־קרב. מלחמה על הכבוד, לחיים ולמוות. החל כהליך משפטי וכדרך מקובלת לפתרון בעיות, ראה מקרה דוד וגוליית. במאה ה־20 נאסר על קיומו. המאבקים עברו לבמות משעממות יותר, כמו בית־המשפט. כבוד זה לא מה שהיה פעם.

הקרבות הבין־אישיים הלוהטים ביותר נערכים בימינו בין עורכי הדין: בית המשפט משמש שדה קרב, והחוקים מחליפים את החרבות. בקרבות האלה נשפכים לפעמים רמים מרוכים, אך לא נשפך דם. משונה לחשוב, שרק לפני קצת יותר ממאה שנה עדיין נמצאו גברים שהיו מספיק אמיצי־לב – או סכלים – כדי לסכן את חייהם בדו־קרב משום שמישהו עשה להם עוול, או פגע בכבודם. בעידן המודרני, נוהגות כך רק כנופיות של המאפיה, או צעירים אלימים ושתויים במועדוני לילה.

מאז העימות ההיסטורי בין דוד לגליית נערכו המוני דו־קרבות, וקול ציתצוח החרבות והירי נשמע ברמה בהרבה שדות נטושים. לפי ההגדרה הרשמית, דו־קרב היא הסכמה בין שני צדדים ליישב, באמצעות נשק, מחלוקת אישית או עניין של כבוד. הירחון „גאלרי", בתחקיר על הנושא, מציין כי שלושה שלבים עברו על הדו־קרב ביותר מאלף שנות קיומו: בתחילה שימש הדו־קרב לפתרון בעיות משפטיות; בתקופת האבירים היה הדו־קרב מחזה ראווה, לפי כללי טקס מדוקדקים; לאחר מכן שימש הדו־קרב ליישוב עניינים של כבוד.

מקור הדו־קרב אפוף בערפל הדורות. ידוע, עם זאת, כי את המשפט באמצעות דו־קרב הנהיגו השבטים הגותיים כשכבשו את האימפריה הרומית. גונדובאלד מלך בורגונדי החליט בשנת 501 להכליל את הדו־קרב במערכת המשפטית, והמנהג התפשט במהירות בכל אירופה המערבית. לאחר הכיבוש הנורמני, הפך הדו־קרב גם חלק מהמערכת המשפטית בבריטניה. עד לתקופת הנרי השני, כאשר הונהגה שיטת המושבעים, היה הדו־קרב האמצעי היחיד לחריצת משפט.

הדו־קרב המשפטי מושתת על המושג „משפט האל" – אמונה ימי־ביניימית בדבר צדק אלוהי. בבריטניה היה הנאשם טוען לחפותו ומשליך ארצה כפפה, לאות כי הוא מוכן להגן על שמו. התובע היה מגיב בהרמת הכפפה, ובכך קיבל את האתגר ונשבע להילחם למען צידקת האשמתו.

שני הצדדים היו צריכים להילחם במו־ידיהם, אך נשים, נכים

דו־קרב, תחריט־עץ מהמאה ה־15: „מאבק עד שאלוהים ישפוט את האשם למוות"

עלייתו ונפילתו של הדו־קרב

וגברים מעל גיל 60 הורשו לקחת מיופה כוח. כמו הכפיל בסרטים, גם מיופה הכוח היה בסכנה, הואיל ועלול היה לאבד יד – ואפילו את חייו – בסערת הדו־קרב.

ברוב המקרים היה הדו־קרב עניין שמשך צופים צמאי־דם רבים ונערך לפי כללים מיוחדים. התובע – או שליחו – נכנסו מצד דרום, ואילו הנאשם נכנס מצפון. אם הצליח הנאשם לחסל את התובע, או להמשיך בקרב עד רדת הלילה – היה יוצא זכאי. אם נכנע התובע, או התחנן על חייו, היה מפסיד את זכותו החוקית, והנאשם היה פטור מתשלום פיצויים.

דו־קרב האבירים נולד מהדו־קרב המשפטי, והתקיים לצדו מאות בשנים. הקרב התנהל בין שני אבירים רכובים על סוס, במטרה ליישב מחלוקות משפטיות ועניינים של כבוד. דו־קרב האבירים התכסס באנגליה במאה ה־12, ובמאה ה־14 נתן לו אדוארד השלישי גושפנקא חוקית.

הקרבות בין האבירים היו עסק סטגנוני מאוד, עם חליפות שיריון נוצצות ודגלים צבעוניים. אך מאחורי הצבע היה גם צד אפל – הקרבות הסתיימו תמיד במוות. הלוחם שיצא וידו על התחתונה היה נזקק למוות, ובמקרה של בגידה, היה מוצא את מותו בתליה או בטביעה.

קרבות האבירים חלפו מן העולם יחד עם האבירים. את מקומו של האביר על הסוס הלבן, מצילן של העלמות במצוקה, תפס הקשת, והמצאת אבק השריפה החישה את קצו. הקרב האחרון מסוג זה שהתנהל באנגליה היה ב־1492.

לאחר מכן באה תקופה של 400 שנה, בהן שימש הדו־קרב פסיקה האחרונה בסכסוכים אישיים – דו־קרב לשם כבוד. המחוקקים ניסו למגר צורה זאת של דו־קרב, וב־1580 אף גינתה אותו מועצת המלך, אך לשווא. בתחילה התנהלו הקרבות בלי שום חוקים, אך בהדרגה נוסדו כללים גם בתחום זה.

דו־קרבות נערכו סביב נושאים שונים, רובם טפשיים למדי. מלה, סטירה, עקיצה או עלבון שימשו עילה מספקת. ב־1817 כתב אברהם בוסקט: „מעודי לא הכרתי גבר אמיתי שתבע מגבר אחר פיצויים בגין פיתוי אשתו האהובה, או את בתו. בעבירות מסוג כזה אין החוק יכול לספק פיצוי הולם. החיים הופכים לעול שאין לשאתו או להיפטר ממנו, עד שהמוות ישים קץ למצב, או ליריב שהפר את שלוות נפשו ופגע בכבודו של אותו גבר".

ההכנות לדו־קרב היו עסק מסובך, הכרוך בהעברת ההזמנה, בבחירת כלי הנשק והעדים, ובקביעת המקום והשעה. אך לעזרת הדו־קרביסט המתחיל עמדו ספרי־הדרכה רבים, שהמפורסם בהם הוא „אמנות הדו־קרב", שהתפרסם ב־1836. שם נכתב, שההזמנה צריכה להיות בלשון ברורה אך לא מעליבה; היא צריכה לכלול את אופי הפגיעה בכבוד, את שמו של העד ואת הדרישה לקביעת זמן ומקום. העד חשוב ביותר, שכן בידיו ליישב את הסכסוך בדרכי נועם ולמנוע שפיכות דמים מיותרת.

בחירת הנשק בארצות דוברות־האנגלית היתה באחריותו של האדם שהוזמן לדו־קרב, עובדה שהיוותה יתרון ברור. בתחילה היתה החרב הנשק הפופולארי ביותר, אך במשך השנים התחלפו האופנות, עד שהגיעו אל האקדח. למרבה המזל, לכלי נשק זה היה חסרון אחד גלוי – חוסר הדיוק שלו, שהציל נפשות רבות.

בספרי ההדרכה נדרשו גם למצבו הנפשי של הדואליסט, או ה„דו־קרביסט". בפרק־הזמן מורט־העצבים עד לעימות, יעצו לו המומחים להימנע ממחשבות עגומות על אפשרות מותו הקרוב, אך גם לא להקל בכך ראש. רצוי להזמין ערב הדו־קרב חברים לארוחה, או לשחק קלפים, ואם קשה להירדם – כדאי לקרוא ספר. בבוקר הקרב יש לקום מוקדם, לשתות קפה, לרחוץ ידיים, ו„לשטוף היטב את העיניים במים קרים". לעצבנים מומלץ לשתות מעט מי־סודה, כתוספת כוסית ברנדי קטנה.

במאה ה־18 החלו ראשי־מדינות, מנהיגים דתיים ואישי־ציבור לצאת נגד מוסר הדו־קרב. הפילוסוף פאליי העיר: „הדו־קרב, כעונש, הוא מגוחך, שכן ישנם סיכויים שווים שהעונש יפול בחלקו של הנעלב".

לקראת שלהי המאה ה־19, עם התחזקות החוק שטיפל בתביעות ריבך, עברו המלחמות הבין־אישיות לערכאות. הדו־קרב מת.

שרית פרקול ■

דוקרביסט בחדן

בסדרת הטלוויזיה המוקרנת בימים אלה על המרקע, לפי ספרו של צ'ארלס דיקנס „מועדון הפיקוויקים", מתועד ניסיון אלגנטי של מר וינקל, שהוזמן לדו־קרב בעל־כורחו, להתחמק מהעניין. וינקל דנן פונה אל ידידו וחברו לאגודת הפיקוויקים, סנודגראס:

וינקל: אני זקוק לעורתך, ידידי, בעניין של כבוד.

סנודגראס: אין בעיות.

ו: עם רופא, ד"ר סלאמר, מגדוד 97, והעד שלו יהיה קצין אחר. האירוע יתקיים בשדה נידח.

ס: אבוא איתך.

ו: התוצאות עלולות להיות מחרידות.

ס: אני מקווה שלא.

ו: הרופא, כמדומני, הוא קלע מצוין.

ס: רוב אנשי הצבא הם כאלה. אך גם אתה קלע טוב, לא?

ו: סנודגראס, אם איהרג, תמצא בחבילה שאפקיד בידיך פתק המיועד לאבי.

ס: אראג שהפתק יימסר לו עוד לפני שתיטמן בקברך.

ו: אם איהרג, או אם ייהרג הרופא, תישפט כמסייע למעשה. האם עליי לסכן את ידידי בגירוש, אולי לכל החיים?

ס: בשמה של הידידות, אעמוד בפני כל הסכנות.

ו: אל תניח לי להתמיץ ואת. אל תרווח לשלטונות. אל תזעיק את השוטרים, שיקחו אותי ואת הרופא, המשרת בגדוד 97 שחונה בצ'טהם, יושיבו אותנו במעצר וימנעו את הדו־קרב. אל תעשה זאת.

ס: בשום פנים ואופן לא!

ומר וינקל המסכן, בארשת של השלמה ויאוש גופה תגובותיו האטומות של רעהו הנאמן, גערך באי־רצון לקראת היציאה לקרב.

דו־קרב בעירום

בשנת 1806 נקבע בעיר בריסטול דו־קרב בין הנרי הפרלמנט המפרי הוארת' לבין לורד באריטור. הוארת' הגיע למקום האמור בזמן הנקוב, החל פושט את בגדיו. לורד באריטור סירב, כמובן, להילחם עם מושא עירום כביום היוולדו, והקרב בוטל. להוארת' היתה, עם זאת, סיבה טובה לסטריפטיז: הוא ידע, שמצעי אקדח מזוהמים בגלל חדירת חלקי בד שהכנס לתוך הפצע.

מוגש ע"י „שיווק" מוספים פרסומיים ב„מעריב"

כמה מכשירים הניזונים מסוללות יש לך? כמה הם שווים? מה ערכם? האם אתה מספיק עשיר כדי לקנות חדשים באם ינזקו מ„נזילת" סוללה? האם כדאי לך לסכן אותם? אם ברצונך להיות בטוח שאתה מקבל סוללה מאריכת ימים בלי להסתכן בנזקי הנזילה, אינך יכול להתפשר על פחות מסוללות איכות VARTA, תוצרת מערב גרמניה, מה עוד שמחירן דומה לסוללות מאיכות נמוכה יותר.
האיכות הקבועה של קונצרן הסוללות VARTA והכמויות הגדולות מאפשרות לנו לתת לך ולצייד שברשותך אחריות מלאה נגד נזילה ללא תוספת מחיר.
מעתה אינך חייב ללמוד מהנסיון על נזקי נזילת סוללות. אתה יכול למנוע זאת מראש אם תקפיד לרכוש סוללות VARTA.
מידע טכני וייעוץ חינם: בזק סוללות בע"מ, רח' כנרת 7 בני ברק 03-791103

רוחב „סולמוט" ברוחב עמוד הכוננית

מי אינו צריך סולם ומי לא מתעצבן מסולם המפריע לו כשאינו בשימוש? הפתרון האידיאלי – וכשתראו אותו תתפלאו איך לא חשבו על כך קודם – הוא „סולמוט", המוט הנפתח לסולם, שהוא מוט אלומיניום בשטח של חפיסת סיגריות. „סולמוט" תופס מינימום מקום כשהוא מקופל, ניתן לאחסנו בכל פינה צרה, וקל לשאתו ביד ובמכונית, אך נפתח בקלות לסולם חזק ויציב העשוי אלומיניום מאולגן עם חיזוקי פלדה, בעל יכולת נשיאת עומס של 250 ק"ג. „סולמוט" אידיאלי וחיוני לשימוש בבית ועוד יותר לבעלי מקצוע ניידים. בבית העסק ובמשרד הוא נמצא בהישג יד ואינו מפריע.

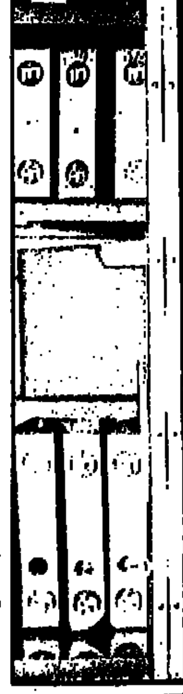

„סולמוט"

המוט הנפתח לסולם

אידיאלי לבית ולבעלי מקצוע

צריך לראות כדי להאמין

הדגמה חינם ותשלומים נוחים

סולאן בע"מ
03-791103

אוירה רומנית אמיתית

בארוחת ערב שי מיוחד לנשים

במסעדת „בוקרסט" סעודות באוירה רומנית קסומה עם התבשילים והמעדנים המיוחדים: מרק הצורבה, האיקרא הביתית, הממולאים עם הממליגה, גולש רומני מעודן, אנטריקוטבקר 350 גר'... [illegible] ע"י המטבח הרומני המקורי בהנהלת סימון ומרקו מרומניה. [illegible]

מתקבלות הזמנות לאירועים

מיאל:
„המסעדה הרומנית המפוארת ביותר שניתן למצוא במקומותינו: מקום שמח, עם יבבת כינור צועני ושמחת אקורדיון. אוכלים תבשילים מעודנים, שמחים ולא שוכחים את השתייה. ולקינוח: „ספיישל" – בקלאווה רומנית, דובוש ועוגות ביתיות".

BUCAREST [illegible] 24.00–12

תפס יוזמה

שמואל זילברמן: מקומו הטבעי בפרקליטות, טוענים עמיתיו. למרות זאת, עזב.
(צילם יאיר גוז)

מודה ועוזב

עו"ד שמואל זילברמן היה מעורב בכל המשפטים הגדולים של מחוז הדרום, כאיש הפרקליטות. בימים אלה הוא עובר לצידו השני של המיתרס: התובע הופך לסנגור. הג'וב הראשון – הגנה על איש־משטרה המואשם בגנבה, מקרה אחר של „חציית קווים".

במשך השנים האחרונות, הוא הוציא לעצמו שם ככוכב פרקליטות מחוז הדרום. עכשיו הוא חוצה את הקווים: עו"ד שמואל זילברמן עזב את הפרקליטות, כדי לשמש כסנגורם של העבריינים.

ביומו הראשון כסניגור, הוא מופיע במשפט המעורר עניין רב: תיק של רס"ר הבילוש הוותיק אלי שטרן, המואשם בבית־המשפט המחוזי בבאר־שבע בגניבה ממלון „המלך שלמה" באילת. בכניסה לאולם, סנט בו עורך דין אילתי: „יפה. אחרי כל המלחמות שלך בסניגורים, הפכת בעצמך לאחד כזה". זילברמן שותק. עמיתו אינו מרפה: „לקחת כל יריבות עם ההגנה כעניין אישי. נראה אותך עכשיו". חוצה־הקווים מחייך.

החיוך נעלם בכניסה לאולם, הדחוס וגדוש. עשרות בלשים וסוכנים מוסווים מבקשים ממנו לעשות הכל למען אלי שטרן. הנאשם הוא אדם שעבר בצמוד לזילברמן על עשרות מקרים קשים, מקרי־הפשע ומשפטי הרצח הגדולים בנגב.

את ההופעה הראשונה שלו כסנגור, מסכמים הצופים במשפטים מעולם פרשנות הספורט: „נצחון מחוץ" של זילברמן על תלמידו בפרקליטות, עו"ד אלן לואיס. מי שנהג להלחם בהגנה ללא פשרות, תוקף הפעם את נציג הפרקליטות: „אלי שטרן אינו צריך לשבת במעצר 24 שעות, כיוון שהמדינה התרשלה ולא התכוננה כראוי לדיון". בקהל רחש התרגשות: זהו טיעון תוקפני במיוחד. הרעש מכעיס את השופט לוין, המסלק מהאולם עשרות צופים, שמצאו בקושי מקום בעמידה. ההכרעה בשאלה, האם לצוות על המשטרה לגלות את החומר המודיעיני המעיד על הסכנה הנשקפת לחייו של שטרן בכלא, נדחית ביממה. זילברמן מרוצה.

זמן קצר לאחר מכן, זילברמן במשרדו החדש. הבלשים מגיעים לשיחות. גם עיתונאים וצלמים. הפרקליט מסרב להתראיין, נמלט מהמשרד למסעדה, לאכול צהריים. העיתונאים מגיעים גם לכאן, הסירוב להתראיין נמשך. קצין־משטרה מבקש שנפסיק להטריד אותו, „הוא חייב להיות בכושר בשביל שטרן, ולא בשביל העיתונות".

גם יומו השני כסניגור מוקדש למשפטו של אלי שטרן. בכניסה לדיון מברך אותו עורך־הדין חיים קאויס: „טוב שאתה עכשיו בצד שלנו". האולם שוב מלא, עשרות נשארו בחוץ. בלש אחד לוחש: „אם זה יימשך ככה, נשלח את זילברמן שימלא אולמות בקולנוע קרן". בעת הדיון, מחליף הפרקליט הבעות. מחיוך לזעם. הכל בהתאם להתנהגות ודברי התובע. לואיס, התובע, מציין כי אלי שטרן גרוש, וזילברמן מגיב כי זו לא סיבה לעצור אותו. הקהל נהנה מהסצינה. כאשר התובע עומד על חומרת ההאשמות ומציין, כי שלושה שוטרים ממשמר הגבול הואשמו בעבר בעבירות גניבה, ומיד הושבו בכלא – מגיב זילברמן בתוקפנות „אני מכיר את התיק יותר טוב ממך לואיס". הוא משיג את דחיית המעצר שלו.

זילברמן, בן 41, עלה לארץ מרומניה. המשפחה התגוררה ברחובות. הצעיר השאפתן שרת בצה"ל בשריון, ולאחר מכן למד משפטים באוניברסיטה העברית. את נסיונו רכש בפרקליטות מחוז הדרום, שם היה סגן בכיר לפרקליט המחוז, יעקב קרוסהר. מאחורי גבו אומרים משפטנים, כי פרש עתה מהשרות הציבורי משום שלא קיבל מינוי לשופט. כאשר שאל אותו לאחרונה אחד מחבריו אם נכון הדבר, השיב המשפטן: „מעולם לא הגשתי בקשה להתמנות לשופט. פרשתי מטעמים כלכליים בלבד. עם הכבוד שהיה לי לא יכולתי לקנות דבר".

במסגרת עבודתו בפרקליטות טיפל זילברמן בתיקים הרגישים של מחוז הדרום. הוא הופיע בעשרות תיקים במשפטי רצח, אונס ושוד. במשטרת מרחב הנגב מעריכים מאוד את שיתוף הפעולה עם המשפטן התוסס, שהקדיש את כל זמנו להכנת תיקים מושלמים ככל־האפשר, כדי למנוע זיכויים של נאשמים בשל אי־הצגה מתאימה של חומר הראיות.

תיק בולט בקריירה: זילברמן הופיע כתובע בפרשת הרצח המזוויע של החיילת ורד וינר, שגופתה החבולה נמצאה ב־10.10.79 ליד כביש הכניסה לקיבוץ משמר הנגב. נחקרו אז עדים רבים, וגם חברי קיבוץ. בסופו של דבר הואשם עטואה אל־טורי מרהט ברצח המזוויע.

זילברמן התמסר לתיק מפורסם זה. שעות רבות העביר עם רב־פקד אליעזר אביטן, שפיקד על החקירה במגזר הבדווי. הנאשם הורשע ונדון למאסר עולם. לאחר מכן ערער עטואה לבית המשפט העליון, ושם אושר העונש ברוב דעות. משפטנים ציינו, כי היתה זו הפעם הראשונה שהרשעה ברצח מתקבלת, בבית המשפט העליון ברוב דעות, שכן עד אותו ערעור הסתיימו מקרים דומים בהרשעה פה־אחד או בזיכוי מוחלט.

לפרקליט המשופשף הזדמן גם ליטול חלק בהגשת כתבי־האישום נגד הנאשמים ברצח יוסף ארביב מאשקלון, שגופתו טרם נמצאה עד היום. זילברמן שלף את התקדים של הרשעה ברצח ללא גופה. הרכב של שופטי בית־המשפט המחוזי בבאר־שבע קיבל את הקו שנקט המשפטן – והרשיע את שני הנאשמים, למרות שלא נמצאה גופת הנרצח.

נשוי ואב לשלושה, מתגורר בעומר. הופעתו מרשימה: גבוה, ספורטיבי, בעל עיניים כחולות. משתמש בתנועות־גוף דרמטיות וקפיצות כאשר הצד השני נוקט תרגילים, שאינם נראים לו. משפטנים ושופטים עדיין מופתעים מפרישתו מהפרקליטות. שם, בפרקליטות, מקומו הטבעי, הם אומרים.

בקהיליית המשפטנים בבאר־שבע אין מפרגנים לו במיוחד. זוכרים לו את פעולתו הנמרצת להגשת כתבי אישום נגד עורכי־הדין, ששמם נקשר בפרשת המשכנתאות הגדולה, שבמהלכה הוצאו במרמה ממשרד־השיכון סכומי כסף גדולים. באותה פרשה הוזעק זילברמן מביתו בערב שבת, כאשר התובע המשטרתי היה במצוקה בבקשתו לעצור את אחד מעורכי־הדין. „התותח של הפרקליטות" הגיע במהירות, והמשטרה השיגה את שלה.

אבל יש לו גם את „צד הלב החם" הפחות מוכר. יום אחד נעצר אדם ידוע בדרום, ללא בגדים מתאימים. בדרך לכלא, עמד האיש להגיע לביתו כדי לאסוף בגדים – אולם המשטרה דרשה כי הדבר יתבצע כשהאיש כבול באזיקים. האיש התחנן: אין הוא רוצה שילדיו יראו אותו כבול. זילברמן נטלו תחת חסותו, איפשר להתיר את האזיקים וכך עלה עם האיש לבית. הילדים אפילו לא חשדו שאביהם במצוקה כלשהי.

אורי בינדר ■

מועדון
באר שבע והדרום
לקוראי מעריב

כרטיס טיסה ל- LONDON בהגרלה חודשית

בחסות חברת גרין קארד

מתנה גם בכל קניה:
כרטיס קולנוע – על קניה מעל 50 ש"ח
עט בלורף – על קניה מעל 100 ש"ח
ארוחה – על קניה מעל 200 ש"ח
מחשב כיס – על קניה מעל 500 ש"ח
תלושי קניה של "סטימצקי" – על קניה מעל 1000 ש"ח
מצלמה – על קניה מעל 2000 ש"ח

מוסך צמרת בהנהלת רפי אסוף
פחחות וצביעת מכוניות בשיטת קרני לייזר
הנזק לאחר התאונה ישולם ישירות ע"י חב' הביטוח
א. התעשיה (מול סולל בונה) – באר שבע
טל. 057-36388

נטליס NATALYS
בגדי איכות לילדים
באר-שבע
רח' רמב"ם 33
טל. 057-34250
057-70908

מוסך ש.ר.ד.
Ford
שרות רכב פורד
בהנהלת אלי לוי
דרך חברון 6, ב"ש
טל. 057-39676

תיווך דירות
תיווך מהיר
באר שבע, רח' העצמאות 46
טל. 39017, 057-72027
תיווך, השכרה, מכירה
מגרשים, חנויות, עסקים

שיש גרניט
שיש למטבחים
מבצע חסר תקדים ב-12 תשלומים
טל. 057-80181
א. התעשיה, רח' המלאכה 22

שיש ירון
שיש גרניט למטבחים
קרמיקות מכל הסוגים
א. התעשיה, רח' פנחס החוצב
טל. 78623

ממתקית גידי
מיטב הממתקים המובחרים
המקום שיש בו הכל ממתק ועד פופ
משלוח סלסלאות בעיצוב מרהיב
רח' הדסה 54 – ב"ש
שרות אדיב

אופטומטריסטים
עדשות
ומשקפיים
באר-שבע
רח' קק"ל 138, טל. 74278
דימונה
מרכז מסחרי חדש 2, טל.

סימפוניה
החנות המקצועית ביותר בעיר
מערכות סטריאו
טלויזיות, וידאו, רדיו-טייפים וקסטות
ציוד הגברה לתקליטנים ומועדונים
באר-שבע
רח' הדסה 68
(פסז' פאר) טל. 75880
מבחר גדול של תקליטים וקסטות COMPACT-DISC

קמחי – סחר בע"מ
חמרי בנין,
קרמיקה ואינסטלציה סניטרית
באר שבע, עמק שרה, רח' הפלס 9
טל. מח' חמרי בנין: 057-32172, מח' קרמיקה: 057-37886

מרכז קניות לעובד
מרקל
לצרכן "קל" עם מרקל
מוצרי חשמל ביתיים,
כלי נגינה, ריהוט,
דלתות פלדה ושעונים
מחיר מבצע:
2400 ש"ח ב-12 תשלומים
מנוי 50 סרטים חינם
ומצלמת פולרויד חינם!
רח' רמב"ם 33 באר שבע טלפון 34250 - 057-70908

• מכשירים
• רהיטי משרד
• צעצועים
באר שבע
העצמאות
טל. 057-36195

מוסך כרמלי בע"מ
סוכנות ראשית למכירת רכב חדש
מוסך מורשה לפיג'ו, סיטרואן, טלבוט, סחוקי, ג'יפ
דרך חברון 3, ב"ש
טל. חנות: 33210
טל. מוסך: 77021
057-78934

כל-בו דקורציה
באר שבע
החלוץ 112, טל. 057-38729
הפלמ"ח 43, טל. 057-72197
שטיחים
מקיר לקיר
פ.וו.סי.
טפטים
וילונות

קלים
בוטיק "קליק"
אופנה אקסקלוסיבית
לגברים ונשים
יאיר 42 באר-שבע טל. 30084

ירון בע"מ
ציוד משרדי, מכשירי כתיבה
ציוד אמנות וגרפיקה
באר שבע, רח' הרצל 28
(משכית לשעבר) טל. 057-70197

אופטיקה
בדיקת עיניים ע"י מחשב
★ עדשות מגע מכל הסוגים
★ מבחר גדול של משקפיים
★ מחירים סבירים ותנאים

נגרית נגבה
ביצוע עב' רהיטים ובנין
בהנהלת יוסי בן איגוס
באר שבע – קרית יהודית 222/5, טל. 32463

י.ד. חשמל
מכירת מוצרי חשמל ביתיים:
מקסרים, מגהצים, שואבי אבק, טוסטרים, רדיו טייפים, טלפונים לחצנים, אלחוטיים
באר שבע, ההסתדרות 31, טל. 057-39458
מבצע רדיו טייפים

תל אביב והמרכז

פירות וירקות
★ מחירים נוחים
★ משלוחים מהירים לבית הלקוח
★ שירות ויזה, ישראכרט ודיינרס
טאגור 55 רמת אביב,
טל. להזמנות: 410464

פיצה מריצה
פיצות, מאכלים איטלקיים, שירות משלוחים הביתה
אחימאיר 27, רמת אביב ג'
טל. 423736

סופרמרקט • פרפ...
★ שרות אדיב ★ משלוחים
★ מקבלים כרטיסי...
בוגרשוב 28, ת"א, טל.

סידקית חוה
כל סוגי הצמר
פרפומריה
מתנות
ודברי
סדקית
רמת אליהו
שלום אש 11,
טל. 9613361
ראשל"צ

סופר בייבי
קניה מרוכזת ליולדת
מבחר מיטות ועגלות עם תו תקן
בת"ים – בלפור 82, 592110

בני פז מכשירי כתיבה ומתנות
מבצע!
עט פרקר: 6.– ש"ח במקום 8.– ש"ח
תיק ג'ימס בונד: 60.– ש"ח במקום 82.– ש"ח
ת"א, רח' אבן גבירול 3, טל. 240339

פוטו גלנר
פ"ת – רח' ההגנה 10, טל.

מועדון הצרכנים לתושבי
ערד
לקוראי מעריב
קופון המבצע – בתי העסק המופיעים במדור זה.

כרטיס טיסה ל- LONDON בהגרלה חודשית

בחסות חברת גרין קארד

עד פופ
מתנות,
דברי נוי, פוסטרים,
תקליטים וקסטות.
דברי פורצלן, טבעות
וסיכות מכסף ונחושת
מרכז מסחרי ערד
בהנהלת פרומה פלדמן

פרחים, צמחי בית, מתנות וקרמיקה.
מרכז מסחרי ערד טל. 957422

טיב, איכות, אמינות
עוז 86 – זו החנות!

נעלי זהבית
★ הנעלה לכל המשפחה
★ חנות מפעל של נעלי גדסי
★ מבחר גדול של הנעלה
★ המחירים הזולים בערד
ניתן לשלם בצ'ק דחוי ויזה + ישראכרט
ככר השוק 52
בהנהלת חיה

אופנת טופ שופ
אקסקלוסיב וספורט, נשים, גברים וילדים
ממיטב האופנה:
טו פור טו, בלו סקאי, בלו לוק.
בגדי יבוא:
צרפת, איטליה, אנדה מרדיקס,
אביזרי אופנה:
חגורות, עניבות, מחרוזות, לבנים.
מרכז מסחרי ערד,
טל. 953602

נגריה ומרפדית המחדשים
ריפוד וחידוש רהיטים ★ עבודות מסגרות
בהנהלת צאלה את וקנין
...קדן 7, א. התעשיה, טל. 950483 (לא בשבת)

גליקלים בע"מ
אופטיקה
התאמת משקפיים ועדשות מגע
באר-שבע – ספני רקין ת.ד. 469, טל. 71465
ערד – מרכז מסחרי, טל. 839706

מוסך א.ד.נ.ח
המוסך היחידי המורשה לסובארו בערד
SUBARU

• שירות ותיקונים • חלפים מקוריים
• בדיקות רכב לקניה • תיקונים לכל סוגי הרכב
שרות מקצועי מהיר ואדיב
אזור התעשיה, רח' אופן 10/2, טל. 958712

קונדיטוריה וקפה
אוגנית
...ו, מרכז מסחרי, טל. 057-98311

נגרית שיוביץ את אוחיון
מבצע עבודות נגרות בטיב מעולה
מטבחים, עבודות שונות ומיוחדות לפי הזמנת
ביצוע כל סוגי הנגרות בכל חלקי הארץ
שרות נאמן ובאחריות – לקוחותי הרבים יעידו!
אזור התעשיה ערד, טל. 057-950146, בבית: 959403, 958126

PUBLIC פאבליק
מקום אינטימי ואוירה חמה
ניתן להזמין לארועים ושמחות
באר מקצועי ואוירה ביתית
במקום ארועים
מופעים של
אמנים
מכל
רחבי
הארץ
פתוח עד הבוקר.
אזור תעשית זעירה
ליד יעל דרומה טל. 057-959140

קונפורטי – ערד
רח' התעשיה,
א. תעשיה 73/8,
טל. 057-953461

אור-טל פרידנברג ישראל
★ חשמל לרכב וציוד כבד
★ תאום מנוע ושיפוץ קרבורטור

א. תעשית ערד,
ת.ד. 6,
טל. 057-958329
(24 שעות)